



124-n. 18.



.....

.....*

THEATRVM
OMNIVM SCIENTIARVM,

SIVE

APPARATVS,

QVO EXCEPTVS FUIT

EX C.^{MVS} PRINCEPS

D. INNICVS de GVEVARA,

ET TASSIS

COMES DE OÑATE, & VILLAMEDIANA, &c.

AC NEAPOLITANI REGNI PROREX

SAPIENTISSIMVS

IN NEAPOLITANA ACADEMIA

IN INSTAVRATIONE STUDIORVM ANNI MDCXLIX.

CVM POST SEDATOS NEAPOLITANI REGNI TVMVLTVS

TANTO PRINCIPE AVSPICE

NEAPOLITANA PALLAS ARMORVM TVRBINE PENE OBRVTA

CAPVT EREXIT.

PROFESSORES GYMNASII NEAP.^{NI}

MOECENATI SVO VERE OPTVMO, VERE MAXVMO,

GRATI ANIMI ERGO

P. D. C.

Ex Domo

memorandum.



NEAPOLI, Robertus Mollus Typographus Excudebat

Anno Dñi MDCL.



EX.^{MO} DOMINO
D. INNICO
DE GVEVARA,
COMITI DE OÑATE,
ET VILLAMEDIANA,
NEAPOLITANI REGNI PROREGI,
VERE MAGNO, VERE INVICTO.



NEAPOLITANI GYMGNASII PROFESSORES
Dedicant, Consecrantquè.



A Est rerum à Te gestarum
laus, ac gloria (EXC. ME
PRINCEPS) vt etiàm in
quas Oceanus in extrema Ter-
rarum submouerit Insulas, eo-
rum fama peruaferit, quæ virtute viam pan-
den-

dente,plaudenteq; Fortuna tot iàm annos prò
tuo Inuiētissimo REGE gessisti . Eo quippè
consilio, animiq; ingentis amussi victoriarum
momenta rexisti,vt feliciores sempèr euentus
pepererint , è quibus summa rerum pende-
ret , quàm vnquàm armorum Imperatores
concupiuerint . GERMANIAE res inter
Gothicas, Palatinas, Saxonicas, Dacicasquè
procellas penè naufragas Hispanus verè Ty-
phis, arrepto veluti gubernaculo , Magnani-
mus Parens tuus asseruit , at non finè Tui
consilij Cynosura ; Verùm quia vniuerso
Terrarum Orbi natus eras , pòst Vrsam cùm
multò quid ferocius nostra in Sirene sæuaret,
quæ contumacior per moras facta , transmari-
nas etiàm gentes in spes non vulgares erexe-
rat : Te dènum è Tiberi, quasi è triumphali
solo tecum vnà triumphos veheres,aduentan-
te , cesfit non finè lachrymis , quòd serò eum
Heroem aspiceret, cuius si periculum fecisset
anteà,in tot pericula non incidisset . Venisti,
Vidisti,Vicisti,, tanta ipsius, quæ modò pu-
gna-

gnauerat, plebis alacritate, vt fateretur plùs sibi profuisse victoriam , quàm victori , ac victam se verè futuram , nisi à te victa fuisset : triumphale ferrum ad victoriam adhibuisti , non ad vltionem , tequè illi parentem amantissimum, ac pijsissimum Ducem præstitisti.

Quis verò tot inter Regni calamitates de re literaria cogitaturum Te vnquàm sperasset, potissimùm verò obsidente per ea tempora Salernum Gallo, ac vicinis Insulis occupatis nauigiorum indagine nostra litora prætexente, quasi cùm terra vnum Salernum , totum mari Regnum cuperet obsidere . Quid tunc egisti? quæ tuæ fuerunt partes? O rem non dicam Heroe, sed te dignam ! hoc enim vno Heroas omnes pari omnium iudicio superasti . In Gallos tota belli mole conuersus tam trepidè eos explicare fugam coegisti, vt tormentarias moles , & nonnullas eorum cohortes , quæ fugam è vestigio non occupauerant, in potestatem redegeris. Et hæc cùm ageres studia pacis non seposueras; pug-

b gnante

gnante quippè tuo àd Salernum milite , re-
ficiendo nostro Gymnasio sedulam alij naua-
bant operam , cùmquè Apollinis arcum in
hostem intenderes, eiusdè in vrbe citharam
temperabas . Cùmquè hæc armorum , lite-
rarumq; consilia agitares , Regium ærarium
tot ciuiliū bellorum iacturis exhaustum, ac
dissipatum summa prouidentia respexisti; sed
quanàm hæc solertia , qua dexteritate egisti !
Regnum quippè cùm stabilires , ærario in
opportuna bellorum , pacisquè constituto ;
Populo etiàm, qui òb intestini Martis incom-
moda penè iacebat exanimatus, rem frumen-
tariam prouidisti , ipsa àd miraculum obstu-
pescente natura , quòd quas ipsa segetes sup-
petere desperabat , tu per exteras Prouincias
toto Mediterraneo cõquisitas importari Nea-
polim imperaueris .

Proindè tam altè nostris pectoribus tanti be-
neficii incidit magnitudo, vt occasionem me-
ditaremur, qua grates si minùs te dignas , prò
nostra saltèm tenuitate referremus.

Igitur

Igitur communi omnium assensu, probante insuper summa alacritate nostra consilia Illustrissimo Domino Don Ioanne de Salamanca Regij Sacelli maiore ædituo, ac nostri Præfecto Gymnasij meritissimo, statim institutandis Studijs Nouembrem diem eius, qui se proximè inuoluit, atquè elapsus est, anni in tuarum laudum vertimus inuitamenta. Quænam illa omnium fuere Studia, cum parietes ipsi, ac perystilia nostri Gymnasij gestire prælæticia viderentur ! Quænam illa concio è Togata gente, ac delibato Equitum flore composita, pro qua tuas in laudes qua maxima potuit dicendi contentione orationem habuit D. Ioannes Baptista Cacacius Regius Institutionum Ciuilium, & Eloquentiæ nostro in Gymnasio Professor Vir Hispani nominis amantissimus, tuiquè studiosus in paucis. Eiusdè etiam opera non vulgaris fuit in tuis encomijs carmine concinendis, omniq; Gymnasio Emblematis, Impresijs, Odis insuper, & Elogijs exornando.

Nè

Nè tamèn idem qui occidenti Soli tantæ celebritati terminus esset, omnem hunc Apparatum Typis committere , tuoq; Nomini constituimus consecrare . Vna interim in Longonem expeditio à te tam magnanimis votis , tam generosa indole suscepta cùm nostra in Te studia distineret , inſtar interrupti aggeris obiectu amnis, Tuarum gloriarum auxit materiem, tam nobili Triumpho de Gallis tam breui tempore reportato : Qua vna victoria non vnus tantùm Neapolis ; sed totius res Italiæ confirmasti . Arbitram quippè Tyrrheni maris Insulam portus Nobilitate celeberrimam Gallus infederat, ac prædatoria Classe per hæc nostra deuectus maria, in ipsa pace nos obsidebat ; nullum quippè soluebat à supero ad inferum Mare nauigium , quod illi non inuaderent , ac diriperent . & ingentes onerariæ , quæ mitem expertæ Oceanum fuerant , in Yluæ statione patiebantur naufragium . Tu tamèn difficilimis temporibus comparata Classe Yluam

appu-

appulisti, cumquē Gallus itā confideret rebus suis ob com meatuum omnium copiam, quā in multorum annorum obsidionem comparauerat, ut longum diceret esse Longonem obsidere, eorum iactantiam decoquere coegisti, itā ostentatis armis, eaque virtute oppugnationem aggressus, ut nisi citō se dedidissent, extrema se passuros agnoscerent.

Perindē in nouam præsentis Anni Studiorum instaurationem triumphalem Tibi pompam nostra in Academia meditabamur. totum se nouis inuentis tanto triumpho debitis noster Cacacius Illustrissimi Gymnasiarchæ iussa secutus, addixerat, cū nunciatur tuam cæptis obstitisse modestiam, nec partem laudum velle, qui tantum Triumphum soli Deo referebas acceptum. O virtutem singularem! O inauditam in triumphanti PRINCIPE pietatem! venantur pleriquē falsas, Tu veras abnuis laudes: Dicam profectō Te parem summis Imperatoribus Triumphis,

ac victorijs esse ; sed hac vnà modestia ipsos æquasse celites.

Vnam igitur exacti iam anni celebritatem typis excusam in præsens offerimus , & licèt tuam videamur læsisse modestiam , finas tamen nostrorum animorum gratas vices in lucem efferri , æternam memoris facti gratiam testaturas.

Igitur flores hosce , qui tuis inscripti beneficijs in Neapolitani Gymnasij areolis adoleuerunt , benigna , hilariquè fronte recipias , ac Neapolitanam Palladem ama , quæ aura tui fauoris afflata , fore sperat , vt in eos fructus sui flores erudiantur, quos Austriaco Imperio subiectæ Prouinciæ , ac gubernandæ gentes , non sinè tui Nominis encomijs immortalibus, æternùm valeant degustare . Vale Inuiētissime Princeps , & nostri Gymnasij qualecumquè munusculum æqui , boniquè consulas , & istum animum tuum semper nobis conserua . Neap. Anno Dom. 1650 .

BENEVOLO LECTORI.



D. IOANNES BAPTISTA CACACIVS I. C. NEAPOLITANVS
in Neapolitana Academia Institutionum Ciuiliū, & Elo-
quentiæ Professor S.



V A S I Heroum monumentis meus calamus ser-
uaretur, post tot Hispanorum Principum laudes,
quas me Carminibus celebrasse non es nescius,
Amice Lector, Excellentissimi COMITIS
de ONNATE nomen cum Camillis quidem
illud, cum Scipionibus numerandum ad sui me-
ciet encomia. Et verò eloquentiæ, ac Poeseos stu-
dio nuncium penè remiseraam, ac valedixeram; periculose enim, & in-
felicis me Palladis esse non ignoraueram, adeoque ad ea studia me totum
conuerteram, quæ magis essent è re familiari; Cum repente ad COMI-
TIS de ONNATE nomen reuiuiscere mea Calliope, & spem præter
spem visa est speculari. Iacuerant Neapolitanis seditionibus obtrita li-
tera, ille instaurari iussit. Semirutæ erant Gymnasia, refici imperauit,
& velut è scissa, attritaquæ sulcis tellure vberior seges emergit, ita è
bellicis tumultibus COMITIS de ONNATE prudentia singulari
compositis, in maiorem pompam, ac decus se se Neapolitana Pallas
erexit. Igitur grati animi vices tanto PRINCIPi fuerant adhibende;
cum par esset tanti beneficii magnitudinem aliqua saltè obsequentis ani-
mi nota palàm facere, ac aperire. Appetebat interim renouandis Studiis
definita dies ineuntis Nouembris recurrentis Anni MDCXXXIX.
Illustrissimus nostrorum Studiorum Præfectus, ac Regij Sacelli Maior
Aedituus D. Ioannes de Salamanca pari omnium voto, assensuq; curam
mibi

mibi tùm habendæ in instauratione Studiorum Orationis, tùm Carminum, aliarumq; Scriptionum mandat. Enimverò Legum Studia nonnihil erant impedimento, & cùm pœseos paleis Legum frumenta certabant. Excussi tandèm fecundum pectus, & è quodàm vetuti somnio iacentem Musam excitavi. Operis argumentum aliundè petendum non fuit, cùm ipso in Gymnasio abundè suppeteret. Igitur occasione Theatri, quod in publico Gymnasio cernitur, id nomen huic Pompæ indidimus: Theatrum scilicèt Scientiarum omnium COMITI de ONNATE suo reparatori plaudentium, tùm Phrenoschematis, ac Emblematis Gymnasij intercolumnia, additis etiàm sua per interualla Odis exornabantur: donèc ad Theatrum deuentum fuit, ubi Scientiarum omnium, quas ibi profite-mur aderant simulachra. rem deinceps suo enarrabimus ordine, quo acta fuit. Tu interim, Amice Lector, nostro Theatro si libet, plaude; nàm mihi unum in votis, ut scilicèt Dominis auribus gratè accidam, ac possim cùm Claud. exclamare:

*Iàm Dominas aures, iàm Regia testæ meremur,
Et chelys ONNATE iudice nostra sonat.*

Excellentissime Domine.

Scientiarum Theatrum , siuè Regiæ Neapolitanorum Academiae
Apparatum Librum omni elegantia, omniq; eruditione refer-
tum, non modo ea, quæ digna Principe, ac doctissimis Viris iucū-
dissima continere, verùm humanarum Literarum libris, qui studiosis
multum lucis adferunt, veluti quasi facem præferre inueni: Illumq;
ob priscum dictiōis genus, quodq; plurima, quæ rem literariam
egregiè iuuent, quæq; ad stimulum conferant, & exemplum reclu-
dant, nihil interdum admiscentem, quod nostris legibus, honestatiquè
quoquomodo repugnet, dignum luce existimo, excudiq; meritiissi-
mum censeo. *ij. Octobris 1650.*

Exc.^{tiæ} Tuæ

Addictissimus seruus

Andreas Genutius.

Visa supradicta relatione IMPRIMATUR

Zufia Reg. Casan. Reg. Caracciolus Reg. Capicius lat. Reg. Garfia Reg.

Prouisum per S. B. Neap. die 3. Octob. 1650. Tagliauia.

ENARRATIO APPARATVS.



XCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE
mentis hoc Anno à Neapolitani Gymnasij Pro-
fessoribus constituta celebritas quam paucis erit enar-
randa. Ea ità se habuit. In ipsa Neapolitani Gy-
nasij Porta, marmoreis illa quidè Columnis, cæte-
raquè operis elegantia Romanarum substructionum,
imaginem referente huiusmodi elogium desupèr constitutum
erat:

D. INNICO VELEZ DE GVEVARA

Comiti de Onnate, &c.

Ac Neapolitani Regni Proregi meritissimo;

Principi verè magnanimo,

Pace, Belloquè

Tàm armis, quàm literis

Probatissimo,

Quòd Alphonsum Aragonensem emulatus,

Quam urbem pace firmavit,

Literis etiàm,

Quæ in illa bellorum iniuria descuerant,

Illustravit.

Muse loci huius Indigenæ

Reparatori suo sapientissimo

Grati animi

AEternum hoc monimentum

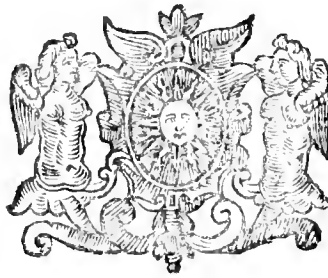
P.

d

Tùm

Tùm parietes ipsi , ac perystilia tam ampli , ingentisque Gymna-
sij holosericis peristromatis vestiebantur , omni Carminum
genere , quàm bellè , concinnèquè distincta ; itaut om-
nia illa perystilia , ac pilæ marmoreæ , quæ con-
tinentes fornices sustentabant àd Theatri
molem proludentes , Odis , Impresijs-
què superimpositis , & Em-
blematibus in vi-
cem excipe-
rentur;

Sed antequàm àd Theatri pompam perue-
niamus, libet proludentia hic Em-
blemata, tùm Odas etiàm , &
Phrenoschemata , siuè
Impresias adij-
cere .



T H E A T R V M

DESVMPTVM est hoc Emblemata ex Ammiano Marcellino lib. 23. historiarum, vbi cùm ageret de bello Iuliani cum Persis, multa illarum gentium moribus disertissimè cumulat, potissimum verò solenne apud eas hoc esse refert, vt ignis, quem è cælo delapsus ratæ sempiternis custodiunt foculis, exiguam portionem, vt faustam præire suis Regibus voluerint: idemq; de Indis affirmat Phil. lib. 2. cap. 13. prætulisse scilicèt faces, quæ in ara Mithræ, hoc est solis essent accensæ. At ignem Sapientiæ symbolum veteribus fuit, vt auctor est Caussin. lib. 1. parab. histor. c. 23. Docemur hoc Emblemate non benè Regna administrari, nisi à sapientibus, quod Xenophon in Agesilai historia quambellè demonstrat, & Homerus Vlysssem à sapientiæ laudibus commendat. Vndè arrepta occasione in Excellentissimum Comitem de Onnate diggre-mur, quem omnibus sapientum Principum laudibus excellere suo bono lætatur nostra Neapolis.

Arfacis) Arfacides primus Parthorum imperium constituit, obscure quidem genitus, & latronum inter adolescentiæ rudimenta ductor; paulatim verò è latrone bellator, senescente Macedonum imperio ob mortem Magni Alexandri, Pulsis è Persia Græcis, sibi illam asseruit, à quo Persarum Reges se cognominari Arfacidas gaudent, vt nostri Imperatores Augustos, quadere latissimè Ammianus Marcellinus d. lib. 23. histor. pag. 290. vndè illud Mart.

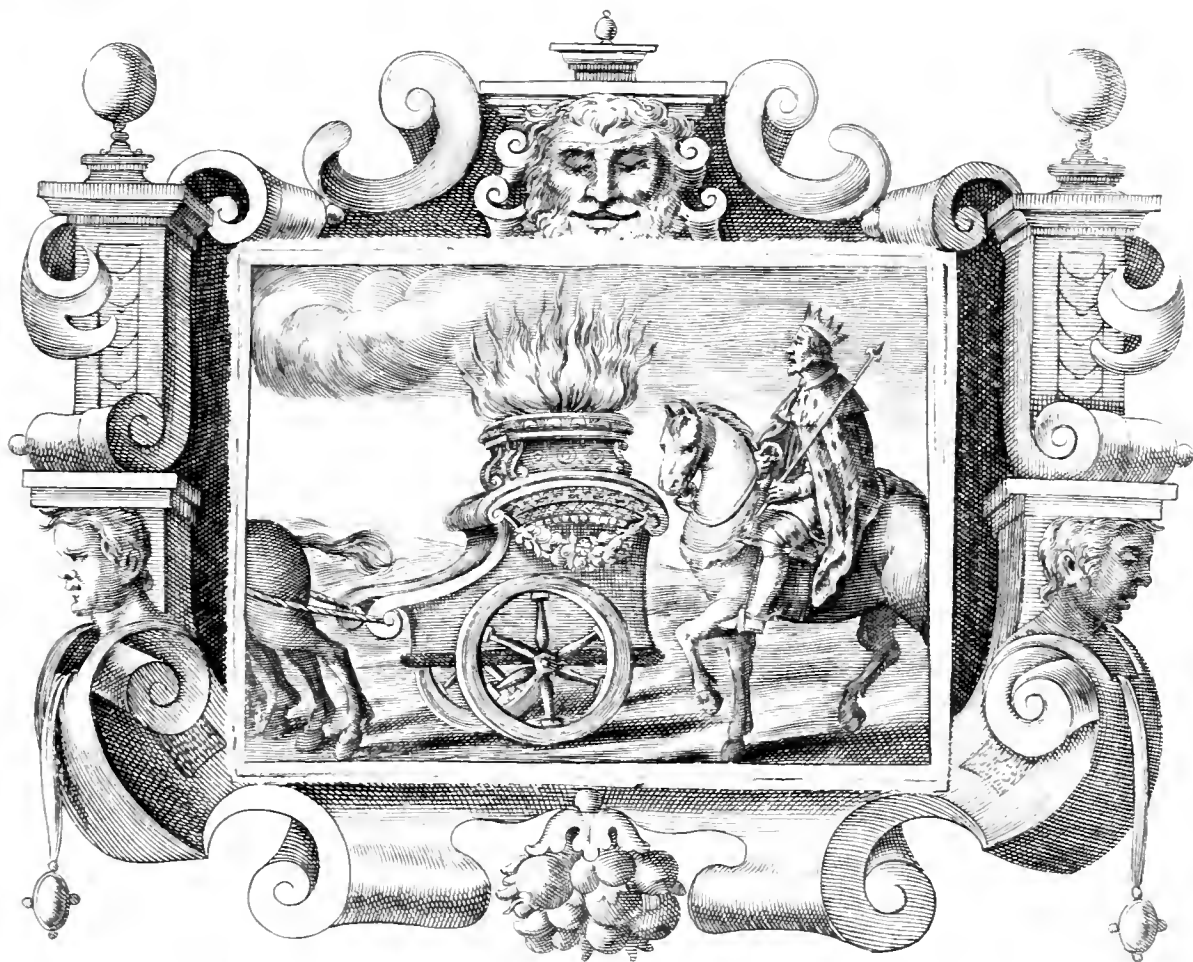
Scis quid in Arfacia Pacorus deliberet aula.



OMNIVM SCIENTIARVM. I

Regna Sapientibus committenda.

EMBLEMA I,



ARSACIS hostiles poscens cùm Persa phalanges,
Ardua belligeri fræna moueret equi,
Præuius antè rotas, & mille micantia signa
Sublimi curru viuulus ignis erat,
Præuia, vt innueret, nisi sit sapientia Regum,
Non benè regnorum pondera posse regi.
Quid non sperandum Austriacis, sapientia Velez
Dùm prait, & Latij tam benè fræna quatit?

A

Notum

NOTVM est, quod de Medusa narrat Pausanias, eam sc. cum homines iuxta Tritonidem paludem habitantes verteret in lapides, Deorum beneficio à Perseo Iouis, Danaesquè filio occisam, eiusquè caput horridum crinitis anguibus Palladi dono datum, quod illa suo clypeo gestabat affixum, quem ubi concuteret, terrorem hostibus quam maximum incutiebat. de Palladis clypeo in hanc sententiam loquitur Virgil.

*Aegidaquè horrificam turbata Palladis arma
Certatim squamis serpentum, auroquè polibant,
Connexosquè angues, ipsamquè in pectore Diuæ
Gorgona dissecto vertentem lumina collo.*

Nos verò Gueuarensē Palladem, siuè sapientiam expressuri, quæ non terrorem, sed vitam semianimi Regno contulit, Gorgonis loco, quinque illius gentilitia corda in Palladis clypeo collocauimus; cor enim septum animæ appellauit Horus Apollo in suis Hieroglyficis *καρδιαν ψυχῆς ἐν τῷ θανάτῳ*, quod in suam illi sententiam vertunt, qui animam in corde constituerunt, quo pertinet etiā quod ait Dionys. de diuinis nominibus cap. 9. Mentem sc. respondere capiti, opinionem ceruici, pectori, siuè cordi animum, cupiditatem ventri, crura verò, & pedes naturam denotare. Quamuis non ignorem Varronem animam per totum corpus discriminari in varias propagines affirmasse; cuiusquè enim hominis animam in octo partes distribuit; quinque enim statuit, quibus sentiunt homines: sextam, qua cogitant: septimam, qua progenerant: octauam, qua voces mittunt.

Libycas) Libycas minas adieci mus ad significandam Medusæ immanitatem, quam Africæ belluam fuisse nonnulli putant, vt refert Natalis Comes lib. 7.



Ex virtute sospitas.

EMBLEMA II.



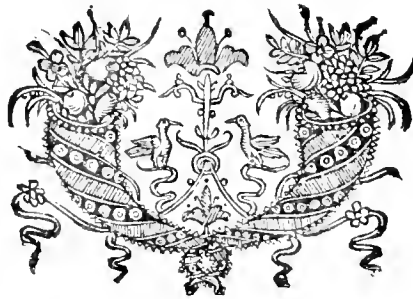
QUæ modò terrificam iactabat Gorgona Pallas,
Et Libycas clypeo gesserat antè minas.

Anguibus excussis cur cordibus ægida vallat,
Proquè Meduseo vulnere vivit amor?

Palladis ONNATAE sunt hæc insignia: vitam,
Quam dedit Ausoniæ, cernimus in clypeo.

T H E A T R V M

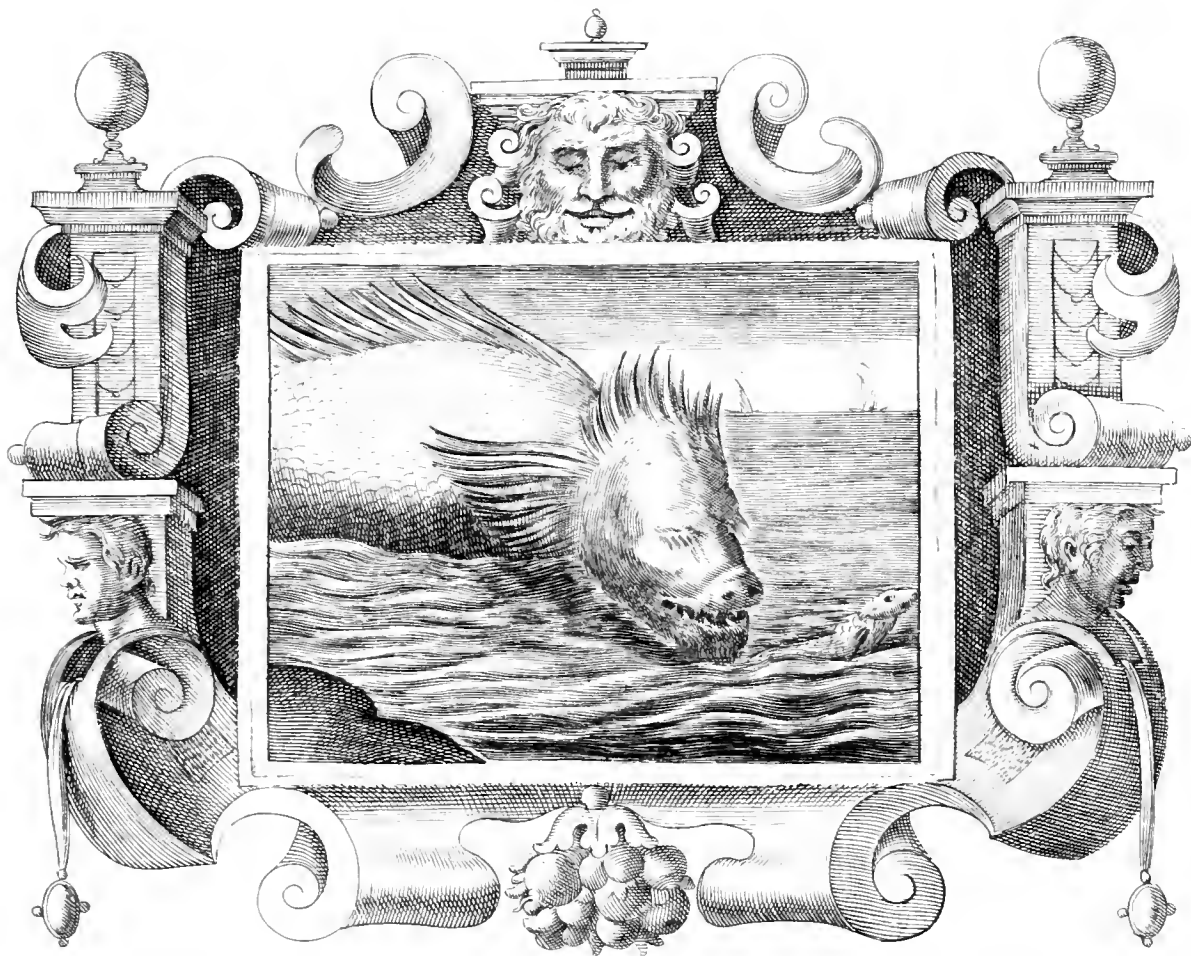
PLin. lib. 9. cap. vlt. mirum hoc dictu refert de Balæna, & musculo .
ait enim Balenam immane illud pelagi mon'trum nonnunquàm
adeò superciliorum pondere grauari, vt præclusis ea mole oculis,
nesciat quò iter intendat . Tunc verò, Diuina Prouidentia, musculum
illi piscem adesse, qui illi prenatans obstantia vada, ac syrtes demonstrat,
ideòquè piscis ille à veteribus Balænæ oculus dictus est. Non abs re Ba-
lænæ nomine Neapolitanum Regnum significauimus, quod nuperrimè
plusquàm Cymmerijs tenebris caligauerat ciuiliū armorum supercilio
fatigatum ; At illi musculi vicem exhibuit sapientissimus Comes de
ONNATE, veræ pacis, ac tranquillitatis viam ostendens, ac tyranni-
cas Guisij Ducis fraudes, ac tricas detegens , quibus ille stultissimum
quemq; ad nouarum rerum consilia impellebat .



OMNIVM SCIENTIARVM. 3

Certa Dux Sapiencia.

EMBLEMA III.



QUIS putet? æquoreum prægrandi corpore cæcum
Caligat quandò mole supercilij,
Musculus est illi saxosa per æquora piscis
Ductor, in infensûs nè ruat insidias.

Sic Italis nè terra ruat per tela, per ignes,
Numina Gueuaram confluere Ducem.

THEATRVM

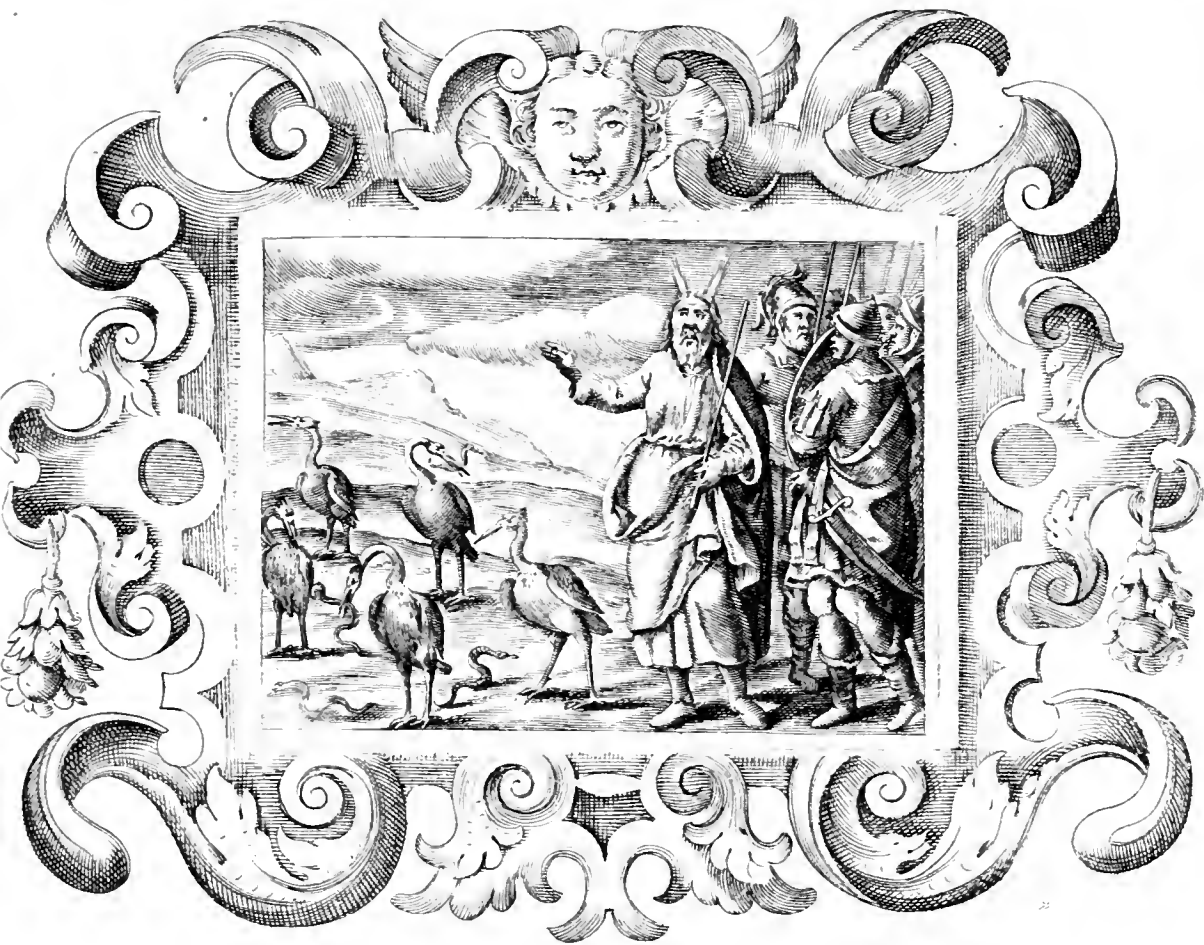
Iosephus lib. 2. iudaicar. antiq. c. 10. auctor est Moysen in expeditione contra Ethiopas, Ibides aues secum detulisse, ut exercitum rutum à serpentibus redderet, quibus Ibides sunt infensissimæ: Ibis autem maximæ venerationi Aegyptijs erat, quod cordis figuram exprimit, cum collum, & caput sub plumis abdit, ut refert Ælianus lib. 10. de animal. c. 39. Vide etiam Orum Apollinem lib. 34. Cor autem sapientiæ symbolum veteribus fuit. & in hanc significationem accipiunt Hebræi suum *עץ*. hinc mos ille apud veteres osculandi pectus. Sic Leonides pater Origenis, dormienti filio sæpè pectus osculabatur illud sapientiæ domicilium veneratus. Sic apud Eunapium Sardianum Proeresij sophistæ eloquentiam mirati auditores, eius pectus quasi *εμμελὲς πτερον* lambebant osculis.

Ad Comitis de Onnate Stemma allusimus, qui non vnum; sed quinque sapientiæ domicilia præfert in stemmate.



Virtuti nihil obstat .

EMBLEMA IV.



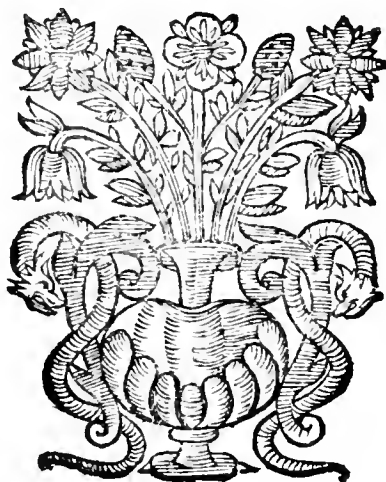
IRET in Aethiopas Moses cùm bella daturus ,
 Ibidis inductæ castra mouebat ope ,
 Cumquè ipse exciperet nigrantes belliger alas ,
 Illa venenatas profuit in pedicas ;
 Cordis at hæc volucris formam mentitur , & ausus ,
 Et Gueuarensis stemmatis omen habet .
 Scilicèt Alpinas pestes , ac dira venena
 INNICVS è terris expulit Ausonijs .

D

Aptif.

THEATRVM

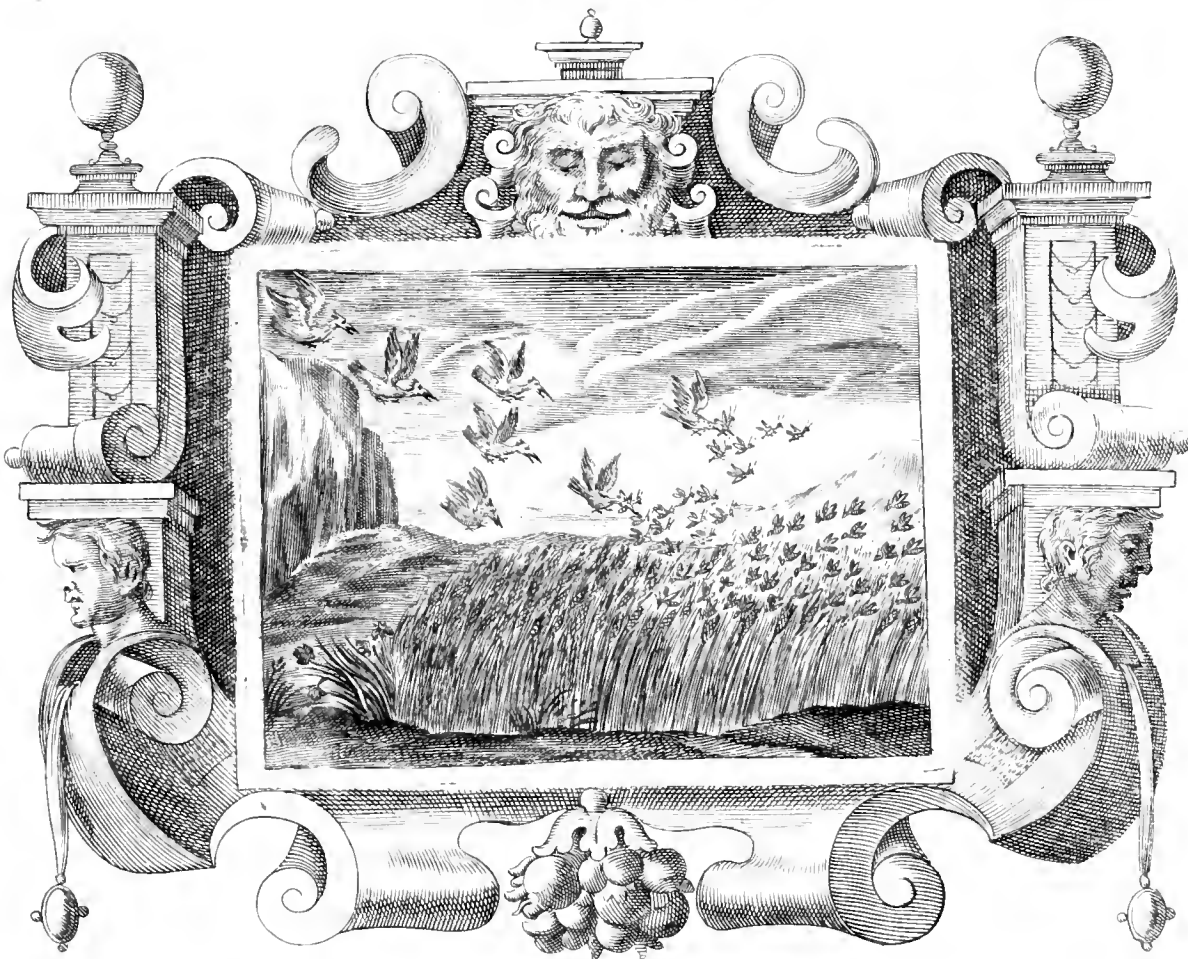
Aptissimum visum est Casiarum, siuè Seleucidarum auum exemplum ad significandum opportunum auxilium, quod Neapolitano Regno præstitit Excellentissimus COMES de ONNATE; ferunt enim, si quando locustæ Casij montis nouales depopulantur, conspici à colonis aues Seleucidas, quæ in locustas inuictæ, magnam earum stragem edunt. Non aliter cùm Regnum Neapolitanum terra, mariquè, hinc Gallorum classibus, indè Guisij Ducis ambitione premeretur, & locustarum instar armatorum millia confluxissent, ipse nihilominùs ea prudentiæ libella rem omnem examinavit, vt deceptos Guisianarum partium dolis ad pristinam fidem populos reuocauerit, & Gallorum vota sapienter eluserit.



OMNIVM SCIENTIARVM. 5

Auxilium opportunum.

EMBLEMA V.



HAVD unquam Castias volucres videre coloni,
Quàm cum locustis obsideantur agri:
Scilicèt aduolitant locustis bella datura,
Et tantam cogunt vertere terga luem.
Quis neget has volucres Heroes esse GVEVARIS,
Tutandis natos Regibus Austriacis.
Nuper in armatos potuit tonuisse Gothunnos,
Nunc pepulit Gallos INNICVS è Lar-o.

E

Desum-

T H E A T R V M

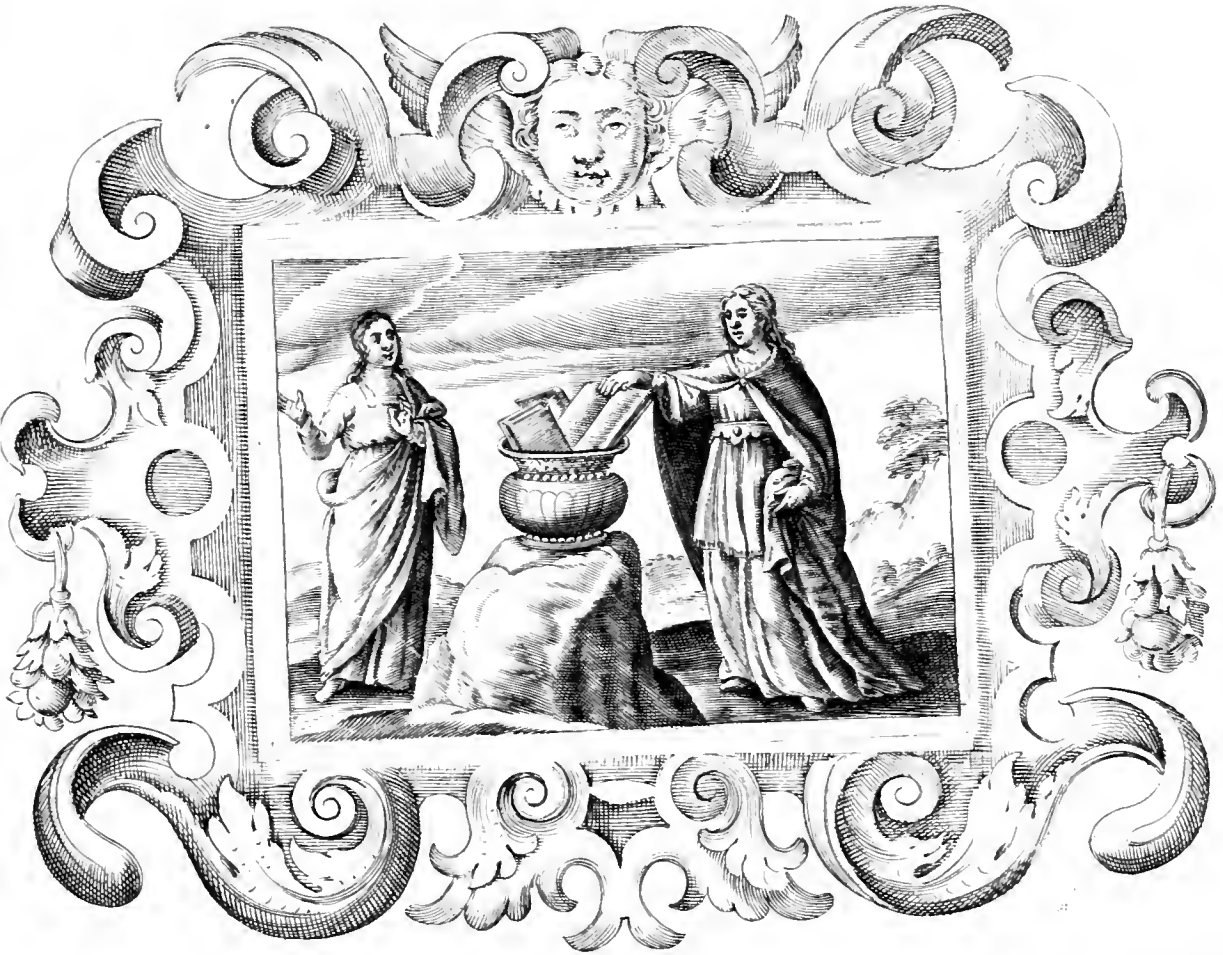
DEsumptum est hoc Emblema ex Plutarch. in libello de mul. virtut. in Argivis, vbi historiā narrat Telefillæ nobili loco, clarisque natalibus fœminæ, quæ cùm malè corporis ægritudine mulctaretur, ad oraculum misit, rationem vt disceret, qua se ab eo morbo posset eximere, à quo illi in hanc sententiam responsum fuit, *μυσται θεραπευειν*. Quare cùm àb oraculo cognouisset recepturam se à Musis sospitatem, ità Musarum studio nauavit operam, vt & incolumis, & poetria non vulgaris euaserit. Conuenit Telefillæ factum cùm **COMITE DE ONNATE**; cùm enim Neapolitani Regni dissidijs nulla medicina prodesset, illius sapientia opus fuit, vt curaretur.



OMNIVM SCIENTIARVM. 6

Sapientiæ Pharmacum.

EMBLEMA VI.



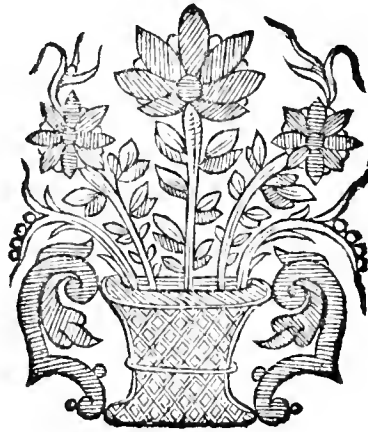
D^VM morbo implicita infelix Telephus laborat
Hippocratis frustra pharmaca multa parat ;

*At ubi Pierias adit obsequiosa Camenas,
In sua presentem viscera sensit opem.*

*Momentum est libris tantum. Sic INNICE terras
Dum curas sapiens, Ciuica bella silent.*

T H E A T R V M

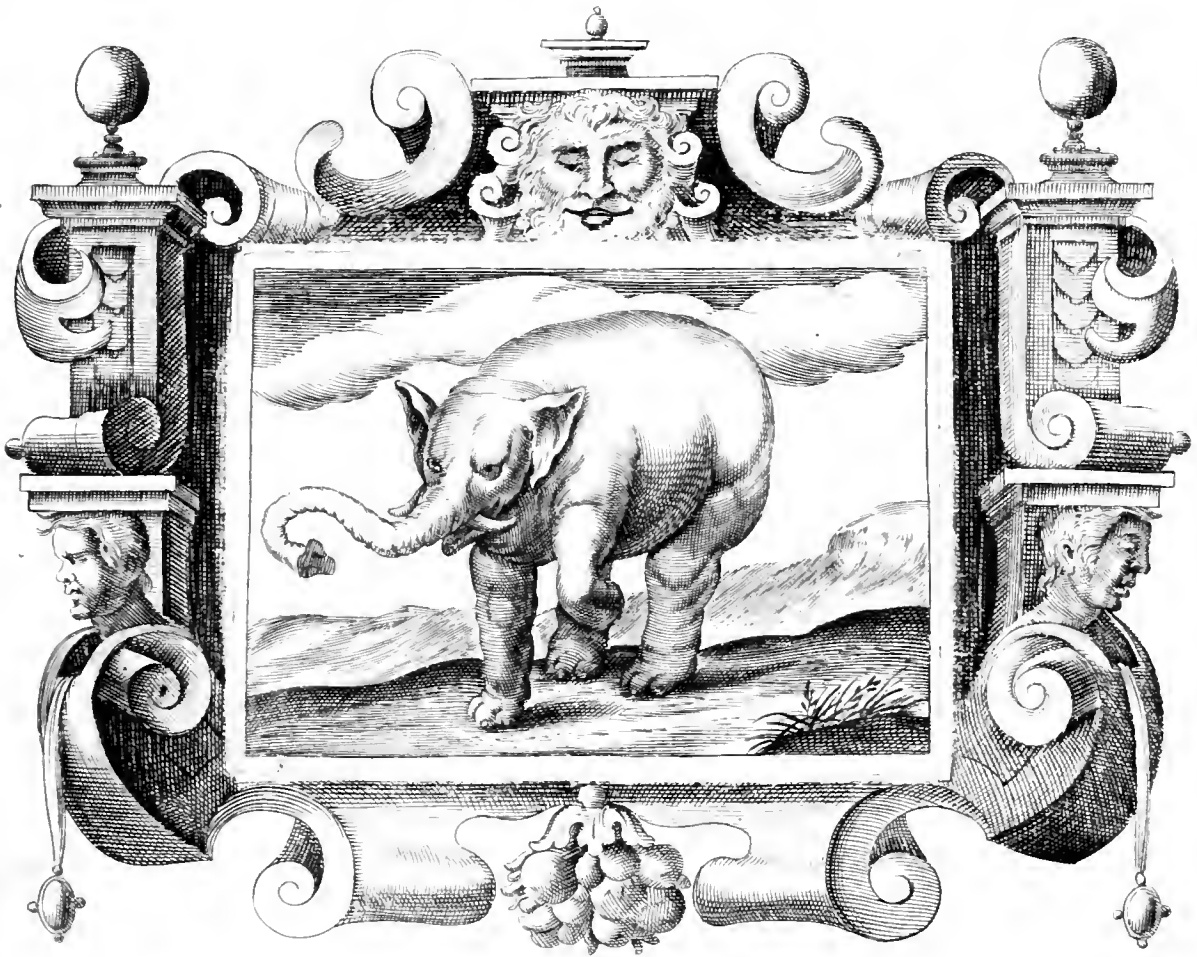
Occasionem huic Emblemati præbuit Aelianus, qui lib. 14. de animal. c. 6. ait, Elephantum duplex habere cor, adeòquè Magnanimitatis symbolum esse putat Causinus lib. 7. parab. histor. c. 36. Vndè meritò, ac iure optimo ad magnitudinem animi Excellentissimi COMITIS de ONNATE duximus argumentum, qui in suo gentilitio insigni quinquè corda demonstrat.



OMNIVM SCIENTIARVM. 7

Magnitudo animi.

EMBLEMA VII.



Magnanimos Elephas inter numeratur Achiuis,
Grandia quòd duplici viscera corde regat.

At quàm magnanimum tellus canet esse GVLVARAM,
Qui quinque Augusto in stemmate corda gerit.

DES

G

Plinius

THEATRVM

Plinius lib. 35. cap. 11. de Lepido historiam sanè non iniucundam narrat ; ait enim : quod cùm ille adhuc triumviratum ageret, fortassè leuandi animi causa innemorosum ductus hospitium, cùm volucrum concentu somnum capere prohiberetur, postero die non sinè minis apud milites quæstus fuerit, sibi quietem à volucrum concentu ademptam: Illi vt Lepido morem gererent, Draconem in longissima membrana depictum luco circumdedere, cuius terrore aues in fugam versæ, canere ibi destiterunt. Appositè factum hoc videtur, vt indicaret Musas inter bella filere, quò pertinet, quod ait Cic. in orat. pro Murena ; simul atquè increpuit suspicio tumultus, artes illicò nostræ conticescunt ; At verò inter Hispanorum arma non obstrepi citharas, nec militares tumultus Musarum lenitatem obruere, argumento est noster, **EXCELLENTISSIMVS PROREX**, qui Gallis Salernum obsidentibus, cùm omnia belli formidine quaterentur, tunc potissimum totus erat in literis, reficiquè nostra Gymnasia imperauerat; & quasi

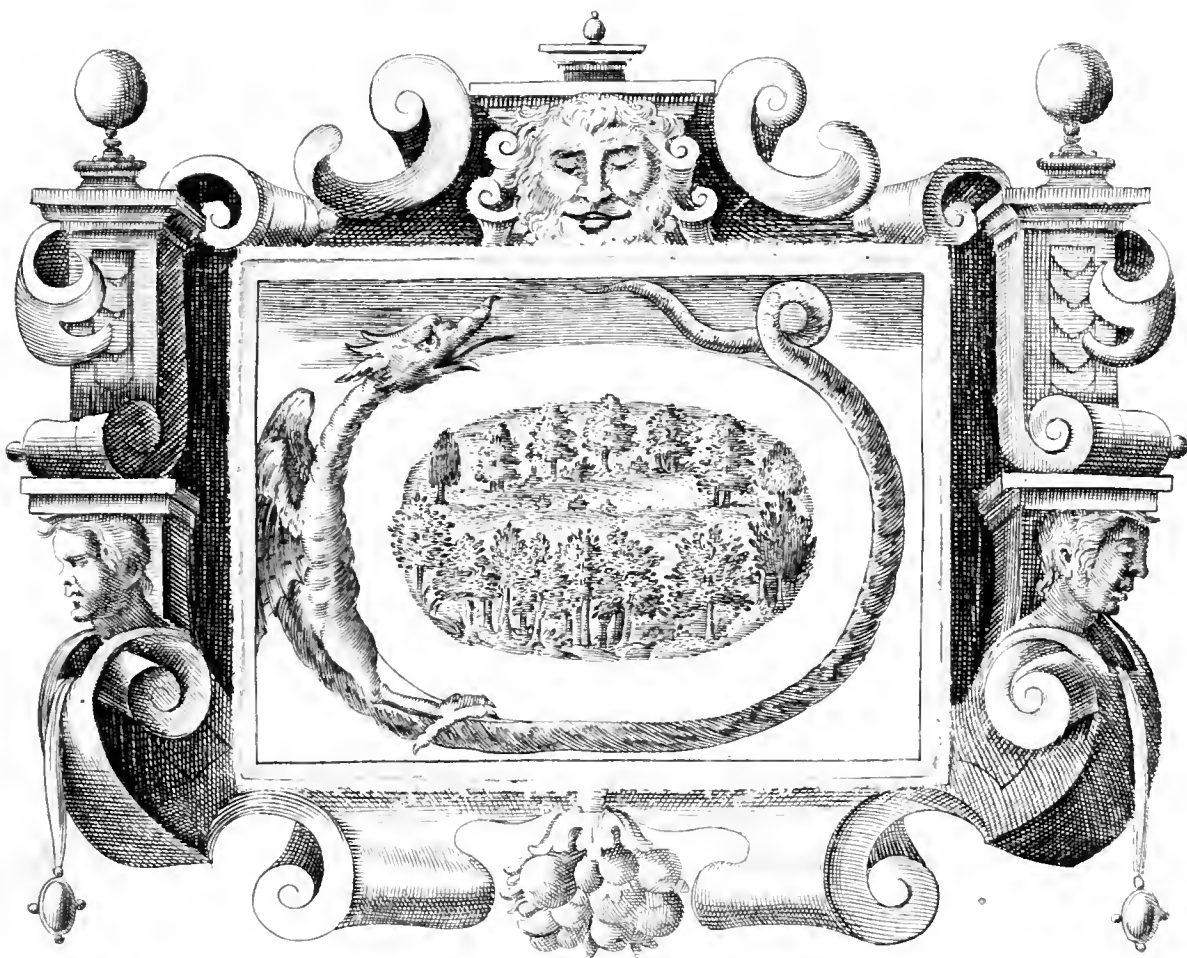
*Italus hæc cernens arcum intentaret Apollo
Desuper, omnis eo terrore Alpinus, & omnes
Irrita semineces vertebant terga Sabaudi.*



OMNIVM SCIENTIARVM. 8

Musæ inter Hispanorum bella non silent.

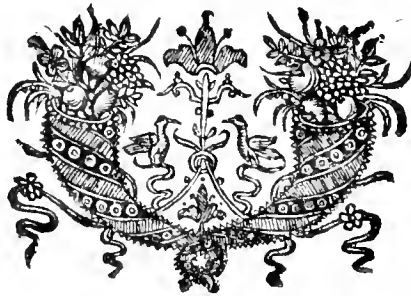
EMBLEMA VIII.



CVM Lepidi miles mentiti mole Draconis
Cingeret umbrosum, contegeretq; nemus,
Qua modo concentu complebant astra volucres,
Undiquè præcipitem corripuere fugam:
Schemate non alio Musas cum Marte silere
Novimus Ausonios edocuisse patres.
Hæc fuerint olim; nam nunc moderante GVEVARA
Italiam, arma inter Musa fatigat ebur.

T H E A T R V M

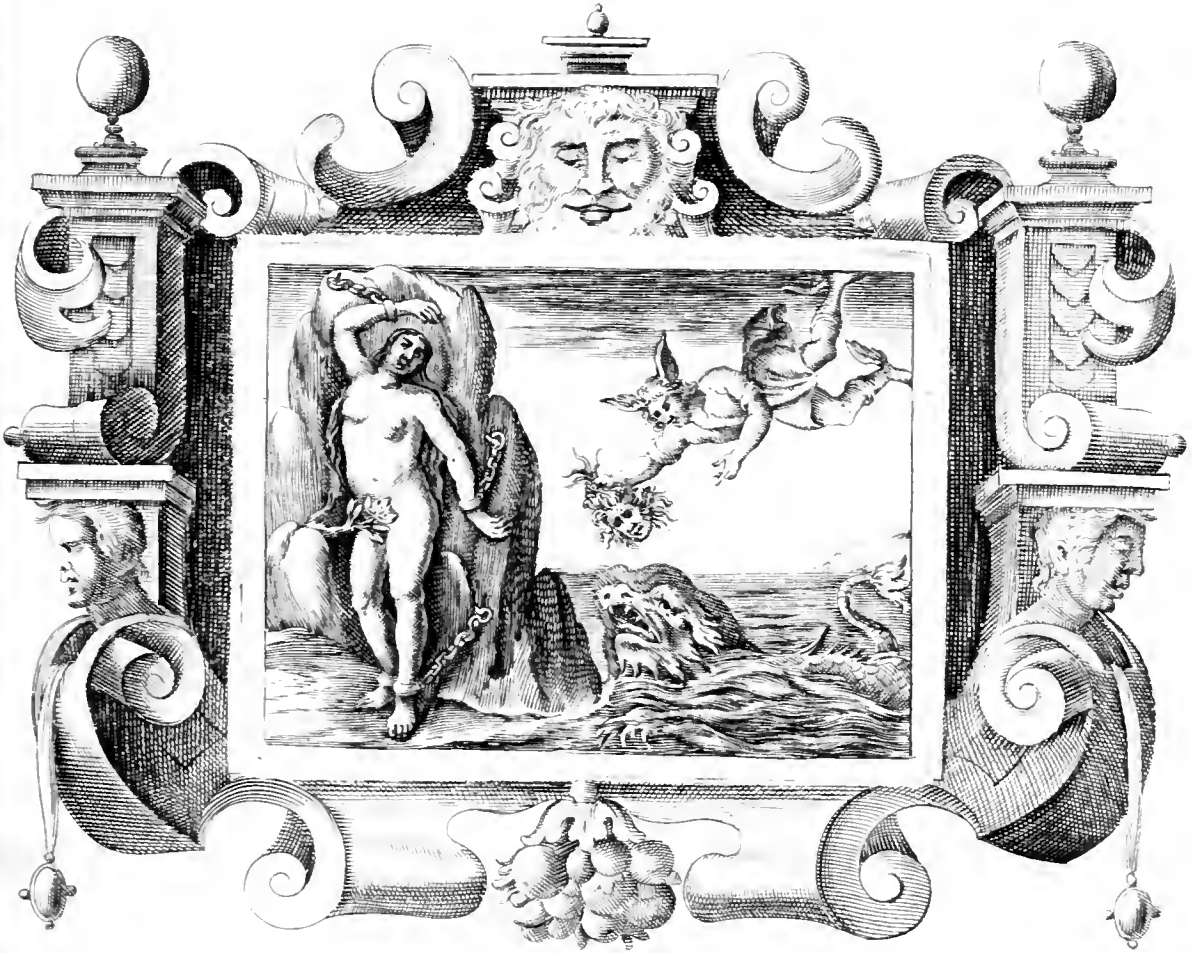
NOTA est fabula Andromedæ Cephei , & Cassiopes filiæ , quæ à Nereidibus scopulo alligata fuit , vt à immani Cæto deuoraretur non aliam ob causam , quàm quod mater, eam forma marinis nymphis antecellere , iactasset . At verò cùm Perseus illac haberet iter, dissecto iam Medusæ capite, vultum illum præcitæ Gorgonis cæto ostendit , cuius aspectu in lapidem versum, ea formidine Andromedam liberauit, vt refert Pausan. in Corynth. & Philostrat. Conuenit cùm Perseo COMES de ONNATE , conuenit cum Andromeda nostra Neapolis seditionum monstris obiecta, sed à illo asserta in veram libertatem fuit.



OMNIVM SCIENTIARVM. 2

Sapientum armis ferocissima quæq; domari.

EMBLEMA IX.



A Equoreis damnata Feris pulcherrima Virgo
Andromeda, Aethiopum in litore iussa mori,
Horrida spectabat squamosis monstra figuris
Surgere barbaricis in sua damna minis,
Cum procùl aduolitans d'ssecta Gorgone Perseus
Andromedæ, monstrum, contulit, ultus, opem.
Parthenope haud aliter ciuilibus obruta rixis,
GVEVARA euasit Ciuica bella duce.

THEATRVM

NOTA est ex Curtio lib. 3. de rebus gestis Magni Alexandri Gordij nodi historia , qui in celeberrima Gordij vrbe vinculum asseruarum tunc temporis refert adstrictum compluribus nodis in semetipsos implicatis. & celantibus nexus. Incolis sub aduentum Alexandri in eam urbem affirmantibus , editam esse oraculo sortem Asiæ potiturum , qui inexplicabile vinculum soluisset , cupido, inquit Curtius , Alexandri animo incessit sitis eius explendæ . Circà Regem erat , & Phrygum turba, & Macedonum, illa explicatione suspensa, hæc sollicita ex temeraria Regis fiducia , quippè series vinculorum erat ità adstricta , vt vndè nexus inciperet , quouè se conderet, nec ratione , nec visu percipi posset , soluere aggressus iniecerat curam , nè in omen verteretur irritum inceptum . ille nequicquàm diù luctatus cum latentibus nodis : nihil , inquit , interest quomodò solvatur, gladioq; ruptis omnibus loris, oraculi sortem vel elusit , vel impleuit . hæc ex Curtio retulimus. Quæ in COMITEM de ONNATE quambellè incidunt, quantus enim nodus nuperrima Neapolis seditio fuit ? quàm inextricabilis ? vbi tot cæsi , tot delusi , tot irritò conatu in fvgam versi, Cùm velut è Cœlo missus Onnatensis Comes ità ciuiles illas treas explicuit , ità nodos omnes aperuit , vt illi ipsi , qui Ciuēs tot diffidijs inuoluerant, mirarentur vnum hominem tantum potuisse , nec componere solum Regnum omne contentus literis etiam auxit, omniaq; in eam reddidit consonantiam , vt obstupuerit nostra Neapolis, pulchriorem sibi, quàm antea faciem restitutam .



OMNIVM SCIENTIARVM. 10

Opponendum fatis ingenium .

EMBLEMA X.



Gordius ancipites Asia quas nodus habenas
Fecit, Alexandri soluere dextra valet.

Maiores Regni nodus civilis Envy,
Quam bene GVEVARAE diluit ingenium.

Sic Latium Austriacis, Latio sic reddere vitam,
Sic vite potuit reddere Pieridas.

THEATRVM

SVMMÆE venerationi Gallis Druydis herbam Sabinam fuisse refert Plinius , quòd eam existimarent contrà omnem perniciem. prodesse , quod aptissimè in COMITE de ONNATE eniter, quem vnum cùm recepimus , mala omnia , quæ nos premebant , euauisse cognouimus .



Vir-

OMNIVM SCIENTIARVM. II

Virtutem malis obitare.

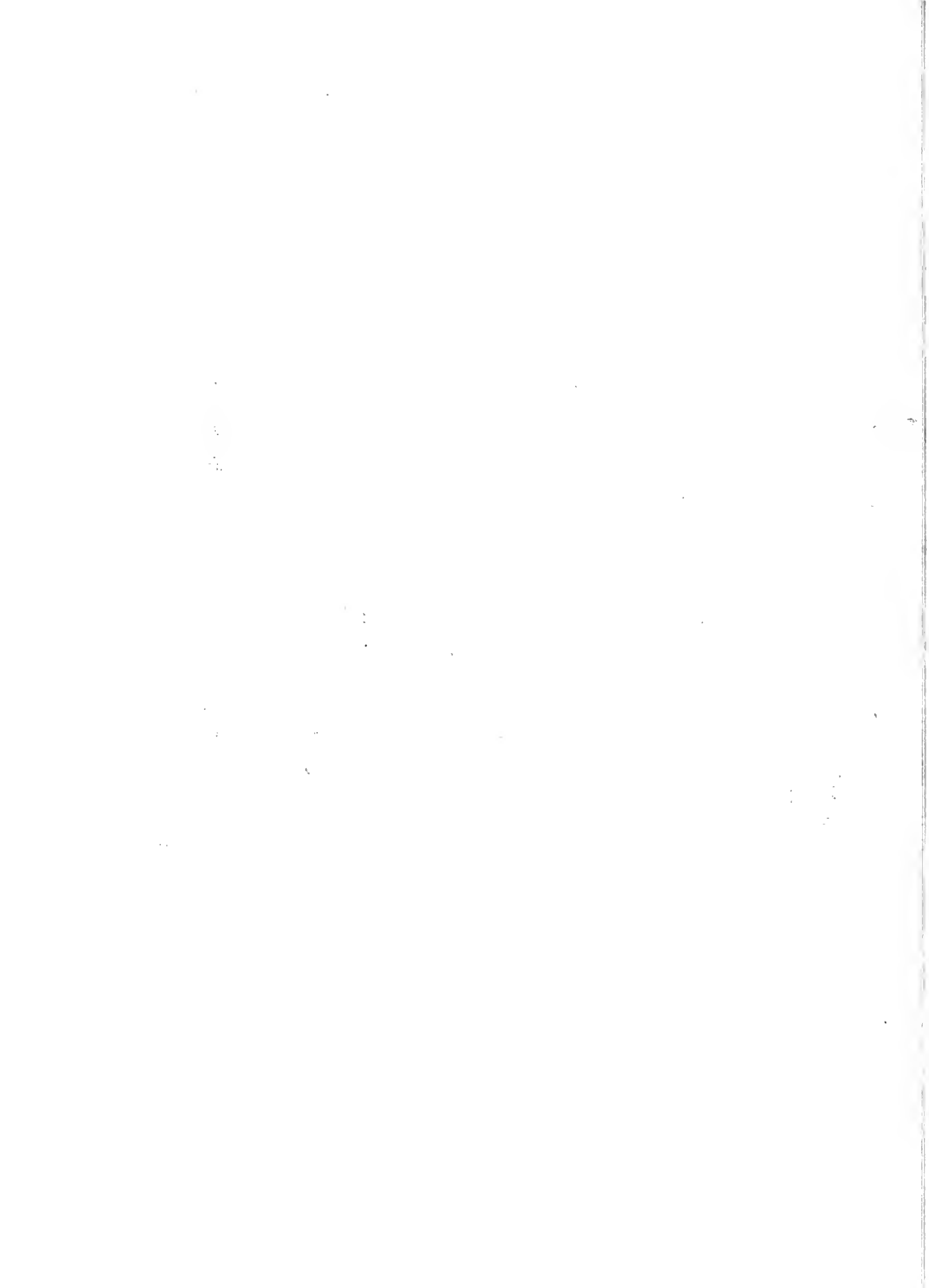
EMBLEMA XI.



IAMDVDVM Druydis ingenti in relligione fuisse
Dicitur aduersis herba Sabina malis.

Irrita bellorum sonuerunt classica, & omnis
Irrita fortunæ missilis hasta cadit,

Hic faueat siquandò frutex : sic irrita cuncta
Vis hostiis erit, dùm regit arua VELEZ.



THEATRVM

Sumptum est hoc Emblema ex Æliano lib. 11. de animal. cap. 12. ubi Delphinum ait perpetuo motu præditum esse; Cùm enim ei necesse est somnum capere, summâ in aquâ elatus, itaut videri àb omnibus possit, somnum capit, atq; ità dormiens in profundum tamdiù demittitur, quoad imam sedem maris attingat, àd quam postquàm funditùs demissus est, terræ pulsu è somno excitatur, deinde iterùm emergit, ac iterato somno eadem, qua priùs ratione, àd pelagi fundum demissus, expergiscitur, ac rursùs eminet, & in hunc modum inter quietem, & actionem agens, inquit Causinus, nunquàm omninò à motu quiescit. hoc vigilantix exemplum immanè quantum nostro Proregi conuenit, qui vt Silius de Annibale affirmabat

----- *credit abscedere vite*

Quod sopor eripiat tempus.

Et hac ratione latentes perfidorum hominum insidias, qui consueti iam vitam àd harpagonem ducere, ac raptò viuere, turbare diuinitùs nobis redditam pacem, ac nouas res moliri studebant, detexit, ac dissipauit

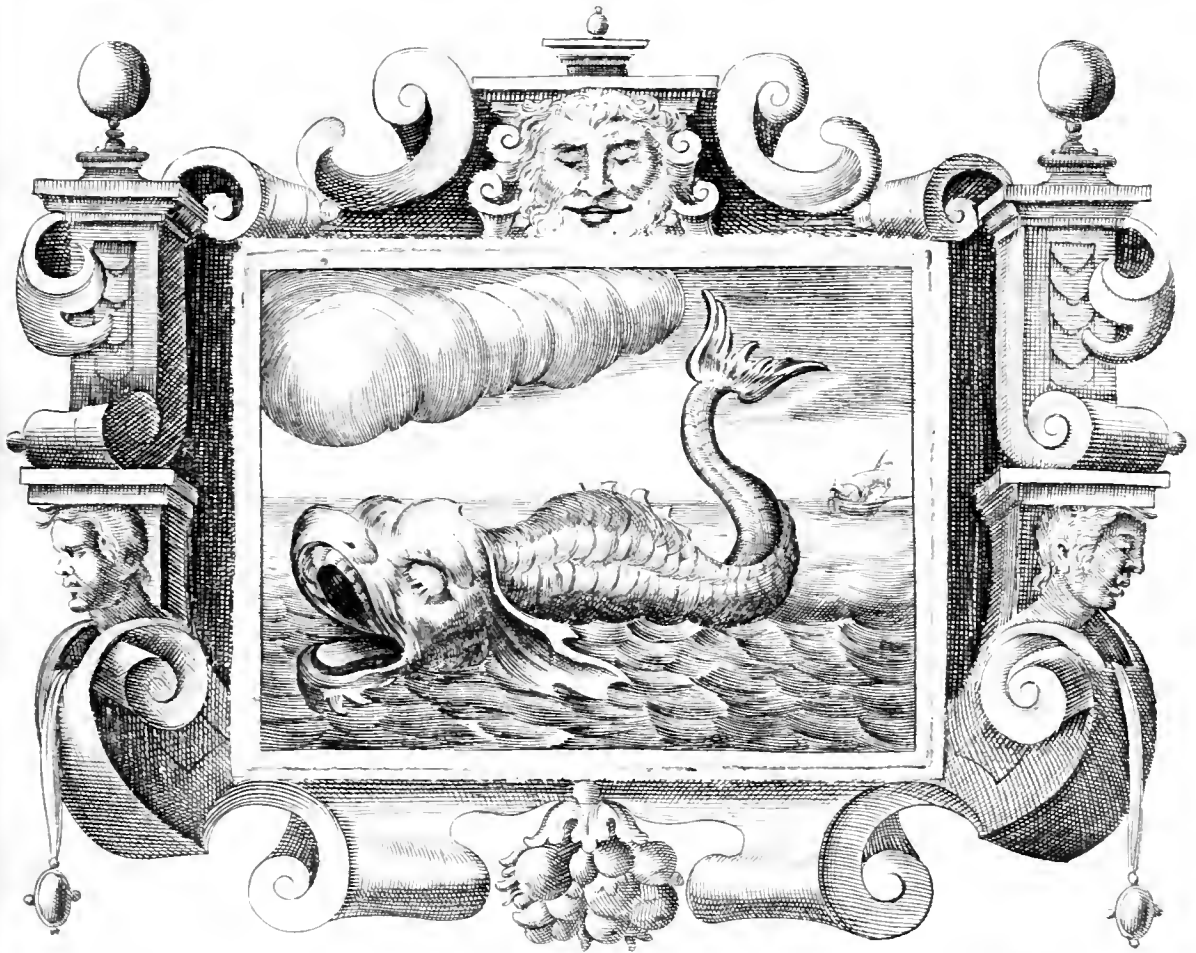
----- *infame nocentum*

*Concilium, qui perpetuis creuere rapinis,
Et quos una facit bellandi causa sodales,
Illicitum duxisse nihil, frustra; vicissim
Promittunt quas quisq; petat, quas deuoret vrbes.*



Vigilantia.

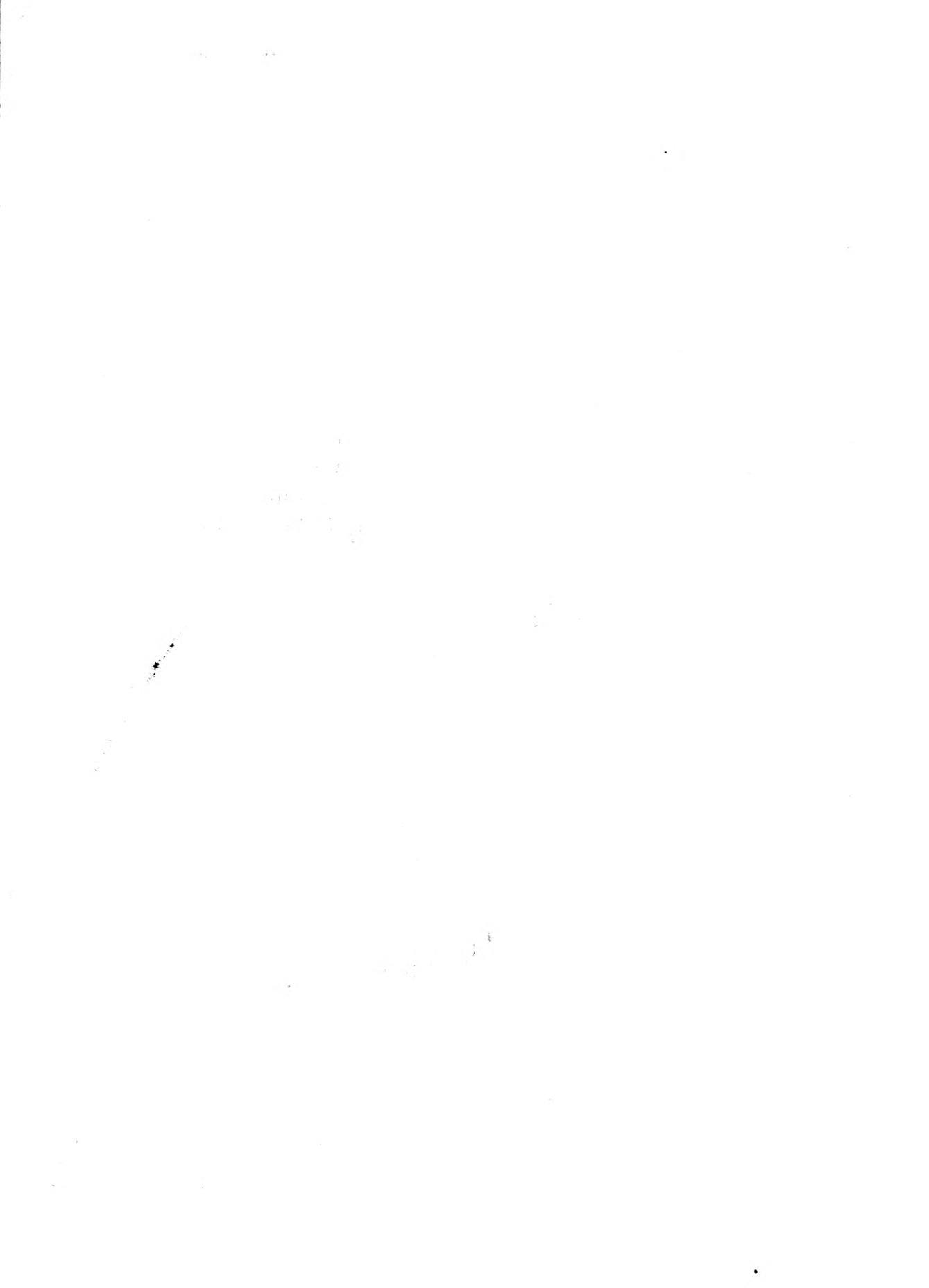
EMBLEMA XII.



Qui vigilas spectas pelagi Delphinas in undis,
Tempora queis segnis non rapit ulla sopor.

GVEVARAE simulachra vides : vigilantior alter
Non fuit Hesperia in gente, nec alter erit.

312



T H E A T R V M

FASTEN piscis huic Emblemati causam dedit , qui , vt refert Vincent. lib. 18. c. 54. siquandò maritimam aquam ore captat, illa in eius ore fit dulcis . Nostro bono id experti sumus in Excellentissimo COMITE de ONNATE. ardebant quammaximè ciuilia bella , cùm ille Roma discedens , vbi nostri Augustissimi Regis orator agebat , Neapolim petijt . O diem illam gemmeo signandam lapillo ! vix eius aduentus fama percrebuit , vix eius prudentis vnà , mitisque ingenij allatus est nuncius , cùm pacis conditiones ceptæ sunt agi , tùm illo ad componendam reliquam , quæ defecerat , urbem , accedente, vbi auditum est non bellatorem adesse ; sed patrem , ONNATE COMITIS arma pacem ferre, non pugnam. Exarsere pari omnium assensu illæ voces non sinè lætitiæ lacrymis . Viuat æternùm noster Augustissimus Hispaniarum Rex , qui tam mitem , tam clementem Principem huc misit.

*semper placidis se moribus egit ,
Seruauitquè pium populis , nec polluit vnquam
Laurum senitia , ciuem nec fronte superba
Despicit , aut trepidam vexat legionibus urbem .*



Mite ingenium.

EMBLEMA XIII.

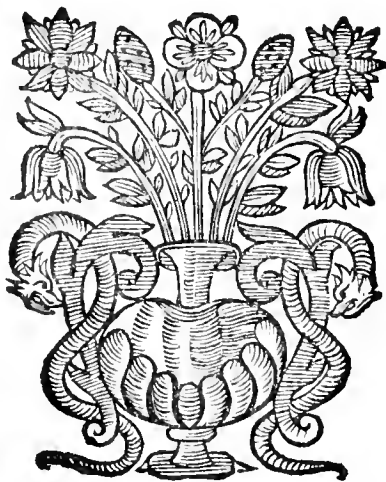


PISCIS àb auspicijs sortiti nomina Fasten
 Prodigiousa quidè qui monimenta legis,
 Quòd falsam quam potat aquam, mòx reddere dulcem
 Posit, GVEVARAE symbola certa vides,
 Qui rabidas Latij dulcedine diluit iras,
 Iratas docuit mittere & arma manus.

T H E A T R V M

DElegimus ex Homero nobilissimum hoc Emblema ; ait ille
indicasse Mercurium Vlyssi herbam Molym, vt à Circes ve-
nificijs tutus esset . Allusimus hoc Emblemate ad nostrum
Proregem , qui felicità , quàm Molys frutex fata , quæ è Circeis
fraudibus Vlyssi imminebant , elusit, imminetia Neapolitano Re-
gno bellorum mala summo, prudentissimoq; ingenio dispulit , ac dis-
iecit :

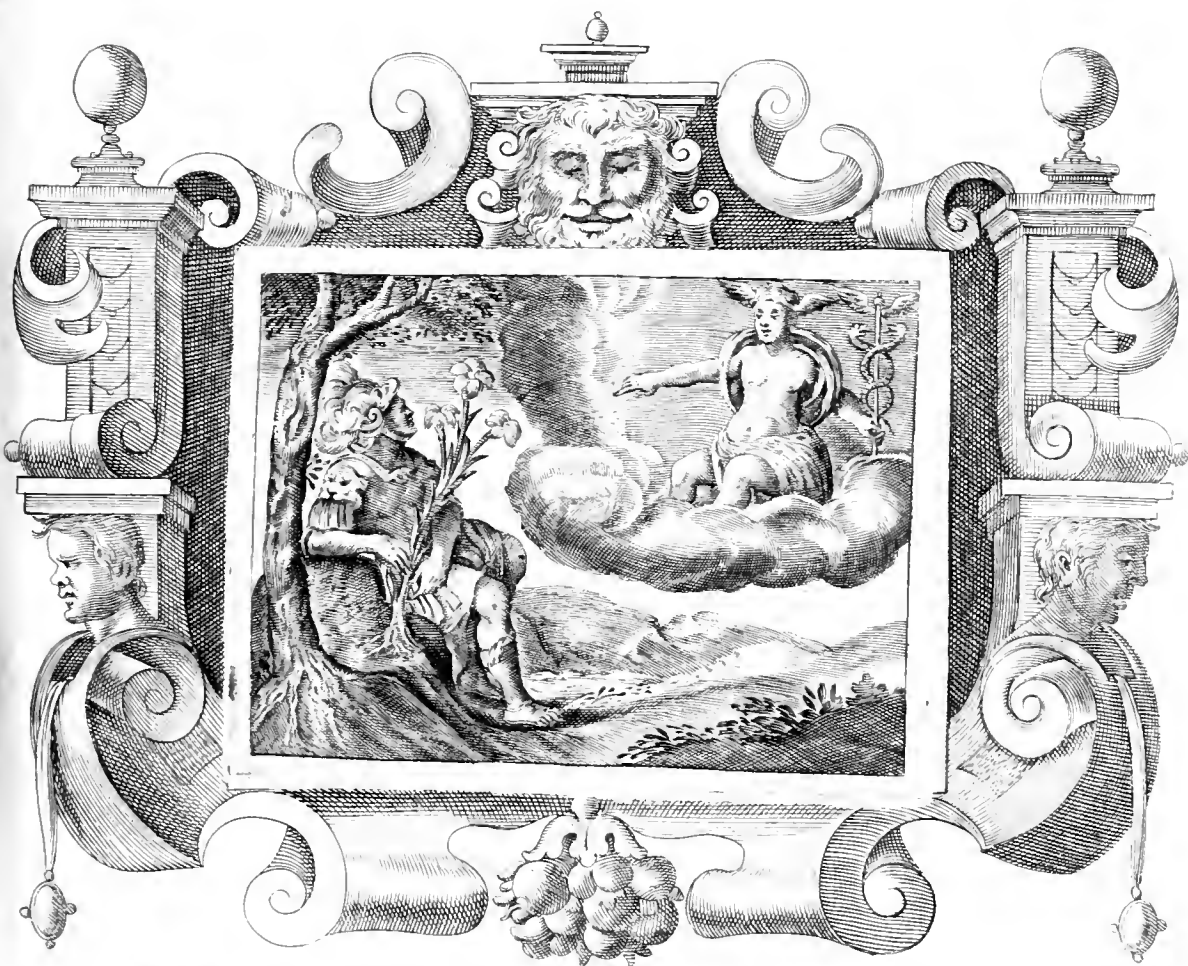
*Hoc duce, si qua fuit ciuilis buccina belli ,
Irrita perpetua soluit formidine terras .*



OMNIVM SCIENTIARVM. 14

Bonis auspicijs inhærendum.

EMBLEMA XIII.



T*Vtus ut in medijs fatorum fraudibus esset,
En Molys fruticem cautus Vlyssis habet.*

*Candidus est herbæ color: hanc Cyllenius ales
Dulichio fertur exhibuisse duci.*

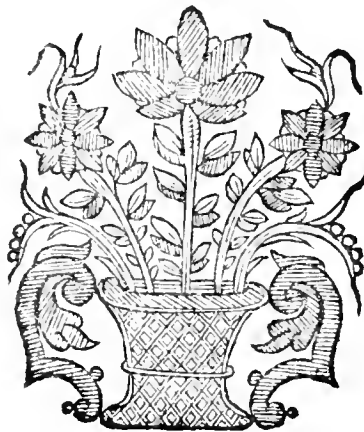
*GVEVARAE tamen hæc decedat Homérica Moly,
Cedere qui fatum compulit ingenio.*

T H E A T R V M

M V T V A T I sumus hoc Emblema ex Homero, qui Reges Iouis discipulos esse ait

Ἰὼν δὲ Διὸς βασιλῆος

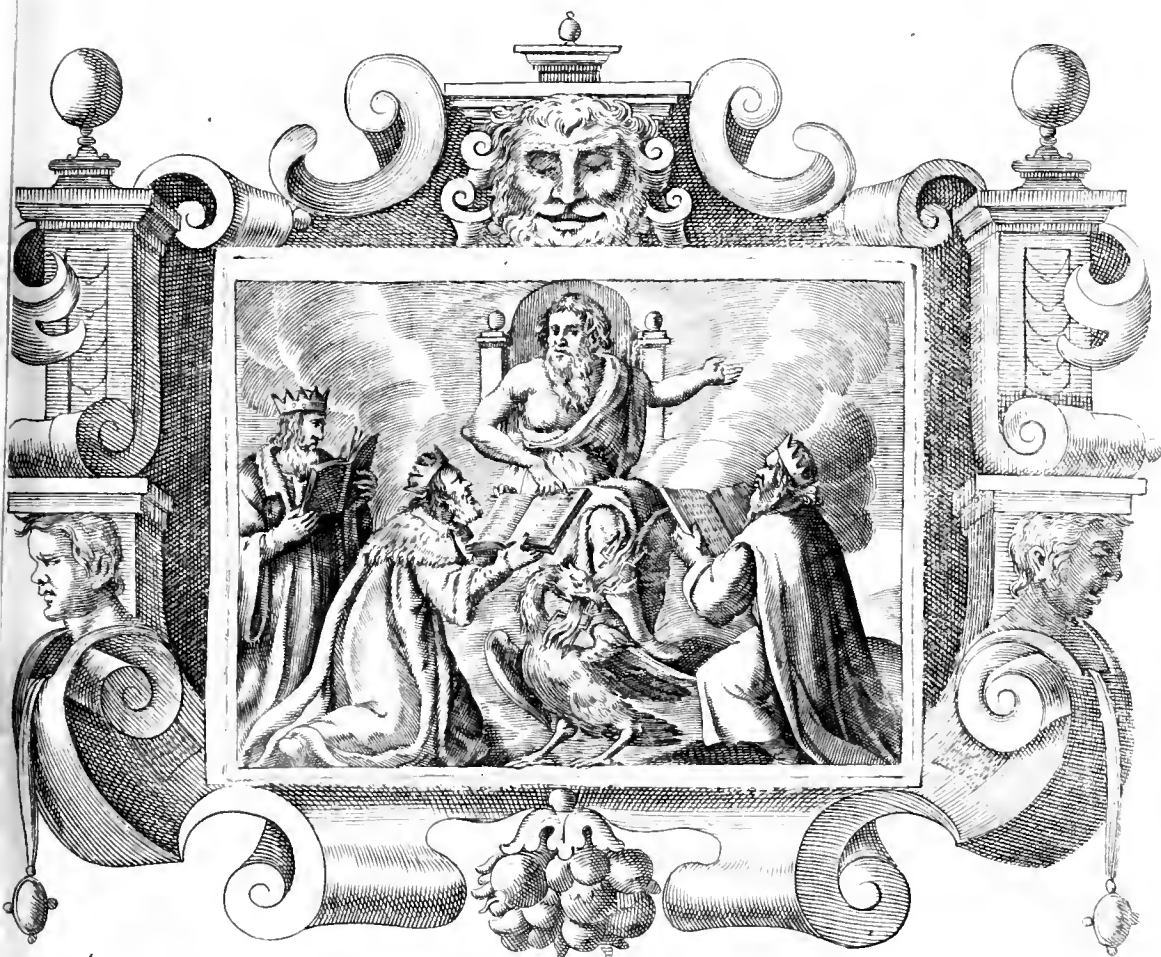
Sapientissimus autem Iuppiter fuisse perhibetur, vtpotè ex cuius capite Pallas enata sit. hinc conuersi sumus ad nostrum Augustissimum Regem, quem vel ex eo sapientissimum esse consequens est, quòd Principem ea sapientia præditum Neapolitani Regni admouerit gubernaculis, qualem nostrum Proregem esse experimur.



OMNIVM SCIENTIARVM. 15

Felicia fore regna, si sapiens imperet,

EMBLEMA XV.



MAEONII quondàm diuinum carmen Homeri
Discipulos Reges concinit esse Iouis,

Vsqùè adeò Reges nulli virtute secundos,
Consilio nulli cedere sceptrà iubet.

Talem equidèm Austriaci mentem reputo esse Philippi,
GVEVARAM Italiae qui iubet esse Ducem.



THEATRUM

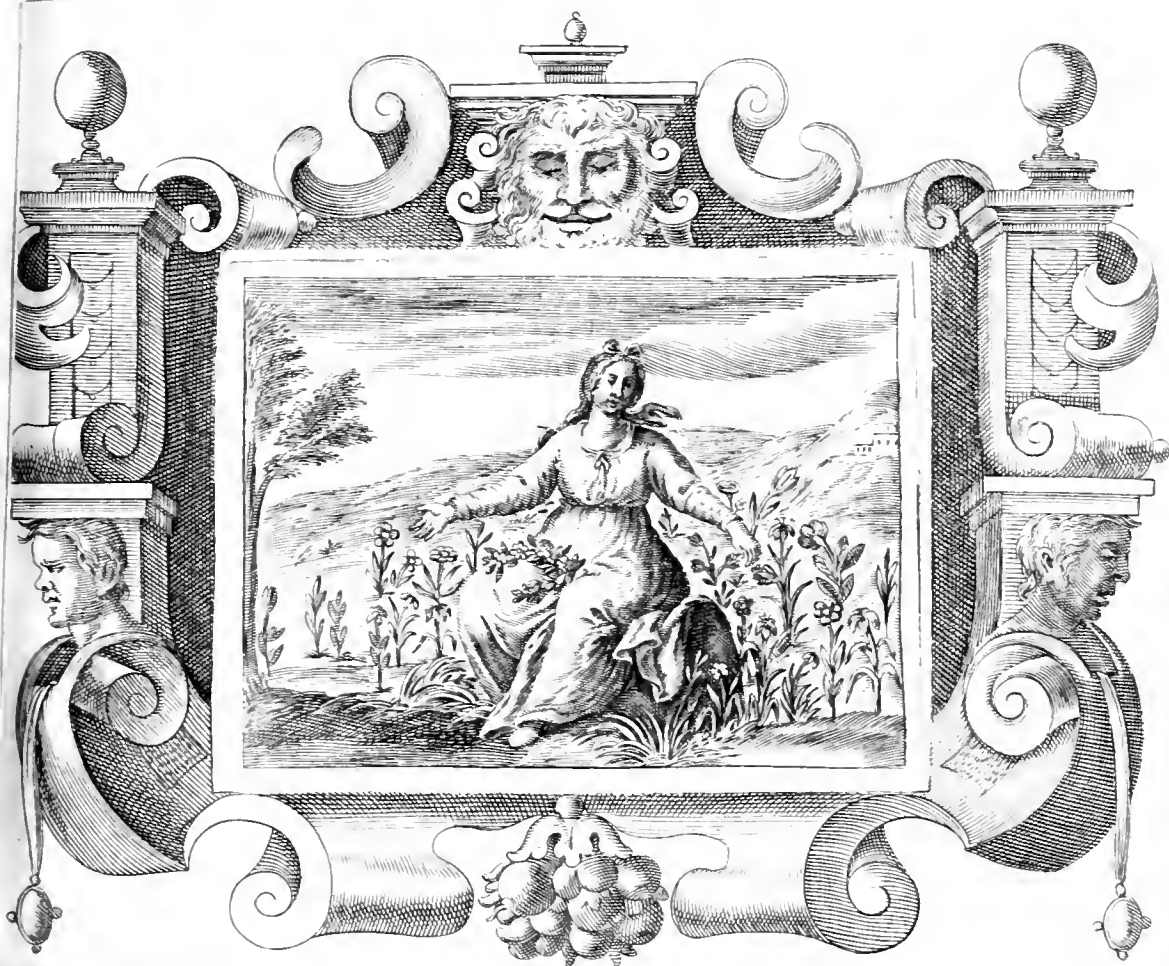
COnuenit Nympha in floridissimo campo corollam intexens dubia quem primum è tot pulcherrimis floribus colligat cum nostri gymnasij professoribus, dubitantibus, quam magis in nostro Prorege virtutem laudent, cum omnes in illo summæ sint, ac singulares:

*Narrem iustitiam? resplendet gloria Martis.
 Armati referam vires? plus egit inermis.
 Quod floret Latium, Latio quod reddita gaudet
 Parthenope, tellus quod nesciat Itala Gallum.
 Tuta quod eiectis plaudit Germania Gothis.
 An positis armis, formidantesquè Britannos
 Fama teste canam? magnum mihi panditur æquor,
 Ipsaquè Pierios lassant procliuia currus
 Laudibus innumeris: etenim mortalibus ex quo
 Tellus cepta coli, nunquàm sincera bonorum
 Sors ulli concessa viro: quem vultus honestat,
 Dedecorant mores: animus quem pulchrior ornat,
 Corpus destituit. bellis insignior ille,
 Sed pacem fœdat vitijs. hic publica felix;
 Sed priuata minùs. partitum singula quemquè
 Nobilitant, hunc forma decens, hunc robur in armis.
 Hunc rigor, hunc pietas, illum sollertia iuris,
 Hunc soboles, castiquè tori. sparguntur in omnes,
 In te mixta fluunt, & quæ diuisa beatos
 Efficiunt, collecta tenes.*

Vir-

Virtutum seges .

EMBLEMA XVI.



INter odorati quæ florida iugera veris
Quos primùm dubio pollice Nympha legat,
Addubitat flores, Latias hoc schemate Musas
Indicat ONNATAE in nomine sollicitas,
Cuius tot radiant virtutum florida signa,
Ut dubitent primum quem recinant citharæ.

T H E A T R V M

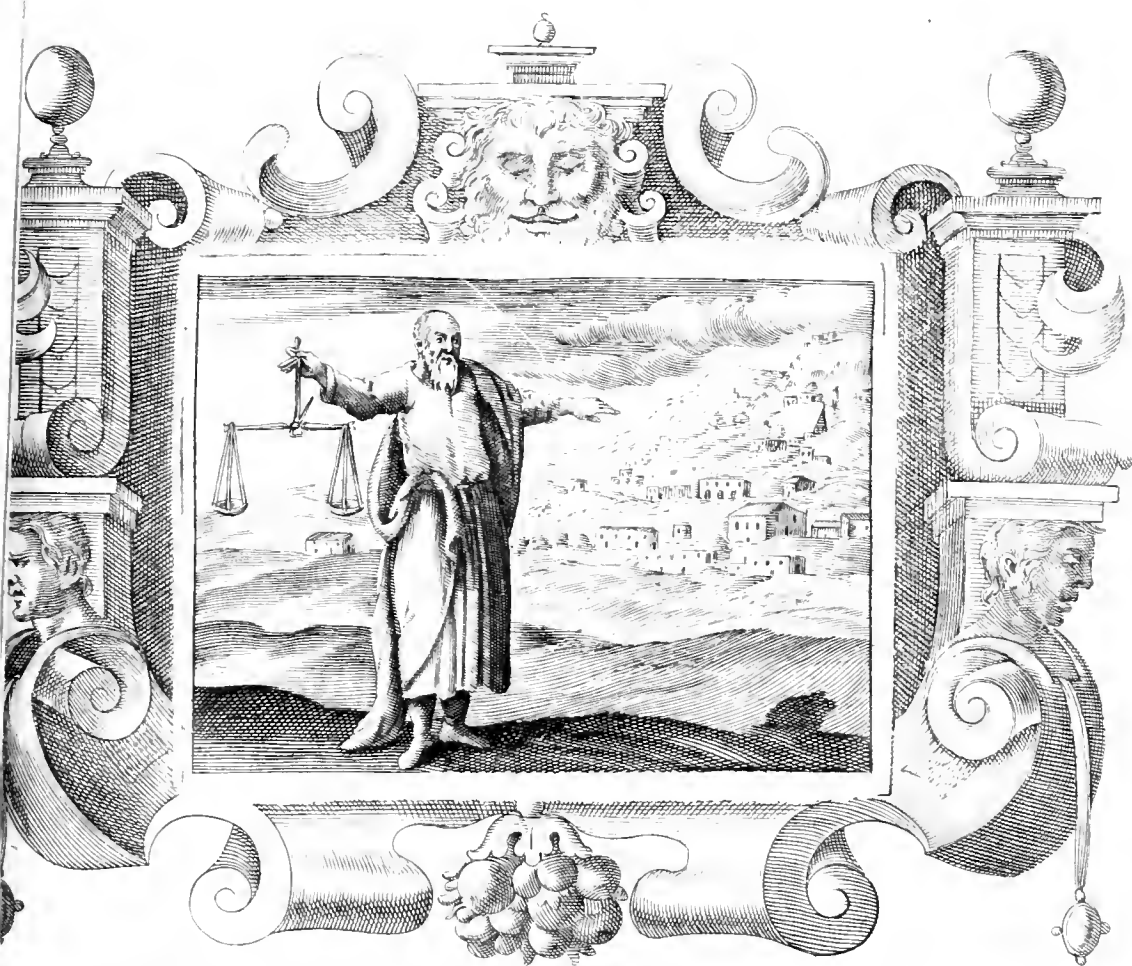
CRitolaus Peripatericæ sectæ acerrimus propugnator, corporis, & fortunæ bona in vna lance collocabat, in altera tantum virtutem; sed vnicam virtutem aiebat ceteris bonis præponderare. Non aliter noster Prorex omnia ad virtutis amissum examinans, illa tantum habet in pretio, in quibus virtus elucet.



OMNIVM SCIENTIARVM. 17

Virtute nihil præstantius.

EMBLEMA XVII.



TANTVM virtuti magnum impendebat honorem
Olim Critolai Stoica libra senis,
Altera pars trutinæ quamvis pretiosior esset,
Fluuaquè Phryxæ vellera ferret ouis,
Penderet & pelagi gemmas, nitidosquè pyropos,
Eraquè ab Isthmiacis vivere iussa rogis.
Critolai decede tamèn nunc libra *GVEVARAE*,
Virtuti nemo consuluit melius.

R

Aelia-



THEATRVM

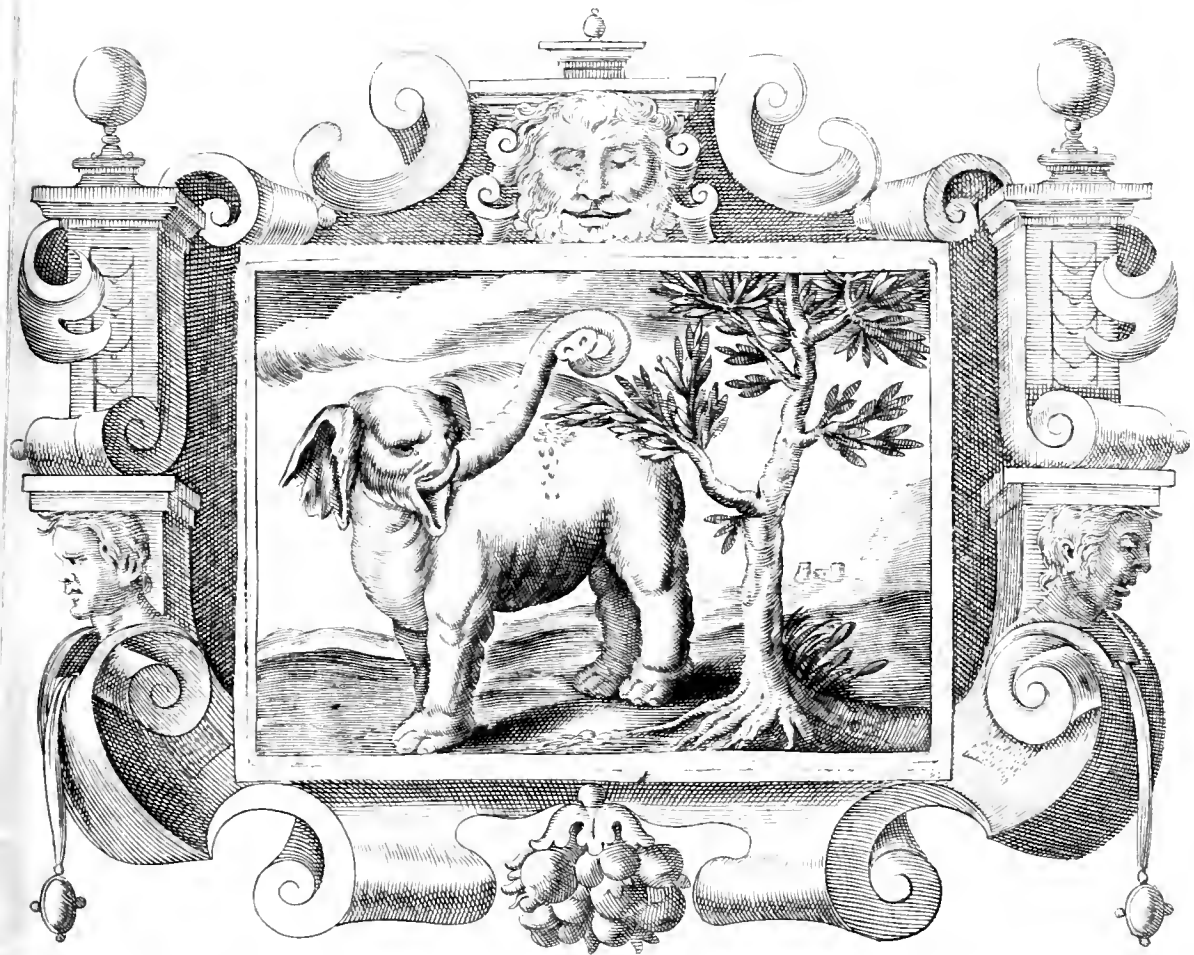
Aelianus lib. 2. cap. 18. auctor est, faucios elephantos oleæ floribus infixæ corpori tela excutere ; at verò oliua Palladi sacra est . quare hoc schemate àd sapientiam COMITIS de ONNATE respeximus , quæ ille ciuilia tela excussit , ac sedauit ,



Vir-

Virtus medetur aduersis.

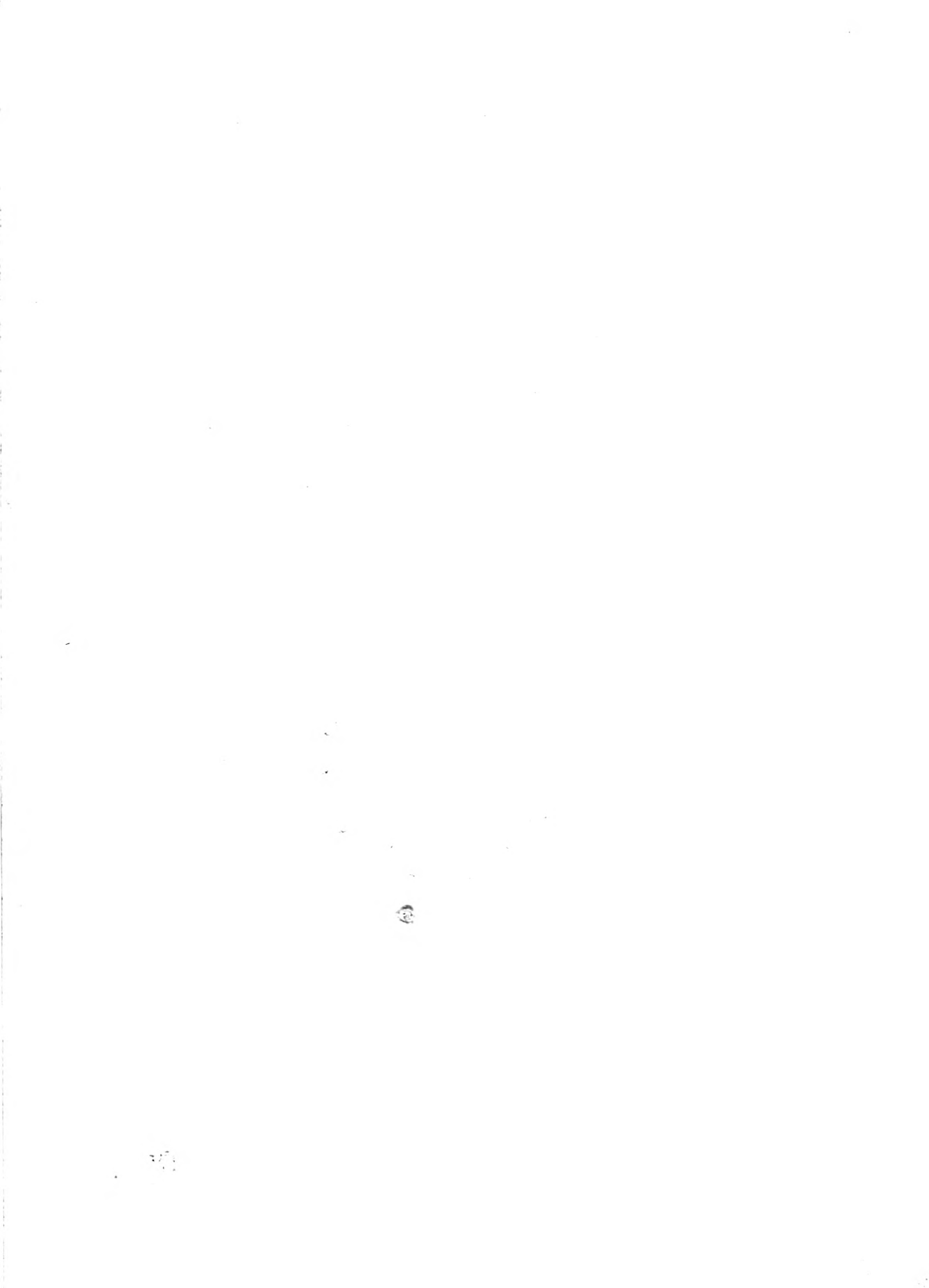
EMBLEMA XVIII.



C*um telis elephas petitur, sua vulnera oliui
Floribus, & tuta Palladis arte lenat.*

*Non aliter Latij curaret, ut INNICVS vrbes,
Auxilio tantum Palladis egit opus.*

gg



T H E A T R V M

PHilosttratus in vita Apollonij lib. 3. c. 3. refert Indos olim auream anchoram caducę loco habuisse, quòd omnia coerceat. Allusimus hoc Emblemate nostro Excellentissimo PROREGE, cuius eloquentia mirum quantum nostris periculis profuit :

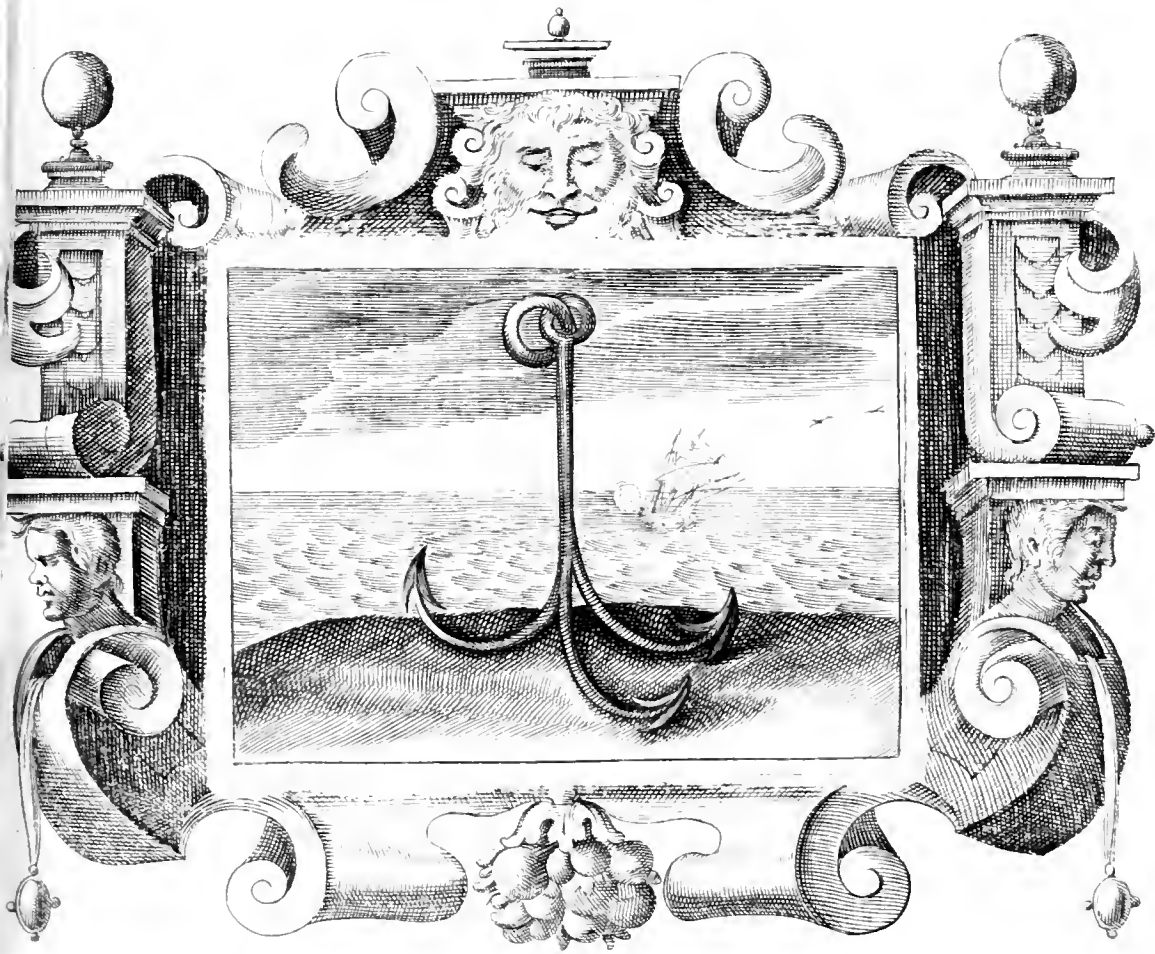
*Ac veluti magno in populo cùm fortè coorta est
Seditio, sęuitquè animis ignobile vulgus.
Iamquè faces, & saxa volant: furor arma ministrat,
Tunc pietate grauem, ac meritis, si fortè virum quem
Conspexere, silent, arrectisque auribus adstant,
Ille regit dictis animos, ac pectora mulcet.*



OMNIVM SCIENTIARVM. 19

Eloquentiæ vis.

EMBLEMA XIX.



ANCHORA quæ curuo componitur aurea morsu
Indis eloquijs symbola certa dedit.

*Italici posthâc memorabitur aurea Regni
Anchora, dùm firmat transſra Latina Velez.*

T H E A T R V M

HORVS Niliacus lib. 77. refert Crocodilum improbiſſimum animal, ſi penna Ibis deſricetur, adeò obtorpeſcere, ac debilitari, vt priſtinam omnem amittat immanitatem, red-
diquè immobilem, ſuiquè impotem. Quis prohibet dici de Gallis hoc poſſe, cùm eorum claſſes per hæc noſtra maria viderimus aduolantes minarum plenas, grauidasquè bellorum, delectaquè in ſedem belli Prochita inſula, in Salerni litora quaſi de victoria certos expoſuiſſe, ac muralibus tormentis in obſeſſam urbem detonaſſe. At verò vt ad Gallorum aures deferretur miſſum àb Excellentiſſimo COMITE de ONNATE exercitum iam aduentare, & è Nucerinis ſal-
tibus imminere, quænàm illa formido, quinàm Gallos metus inuaſit, vt palantem in fugam effuſi priſtinæ iactantiæ oblici certatim in ſuas naues aufugerent, pleriquè in noſtrorum militum poteſtatem perue-
nerint, & muralia illa tormenta, quibus illi victoriæ fiduciam repo-
ſuerant, capta, ac delata Neapolim, ludibrium, ac iocus ſint pue-
rorum. Quis inquam hæc meditatus, Ibides illas in GVEVAREN-
SIBVS expreſſas cordibus, in cauſa fuiſſe inficiabitur?

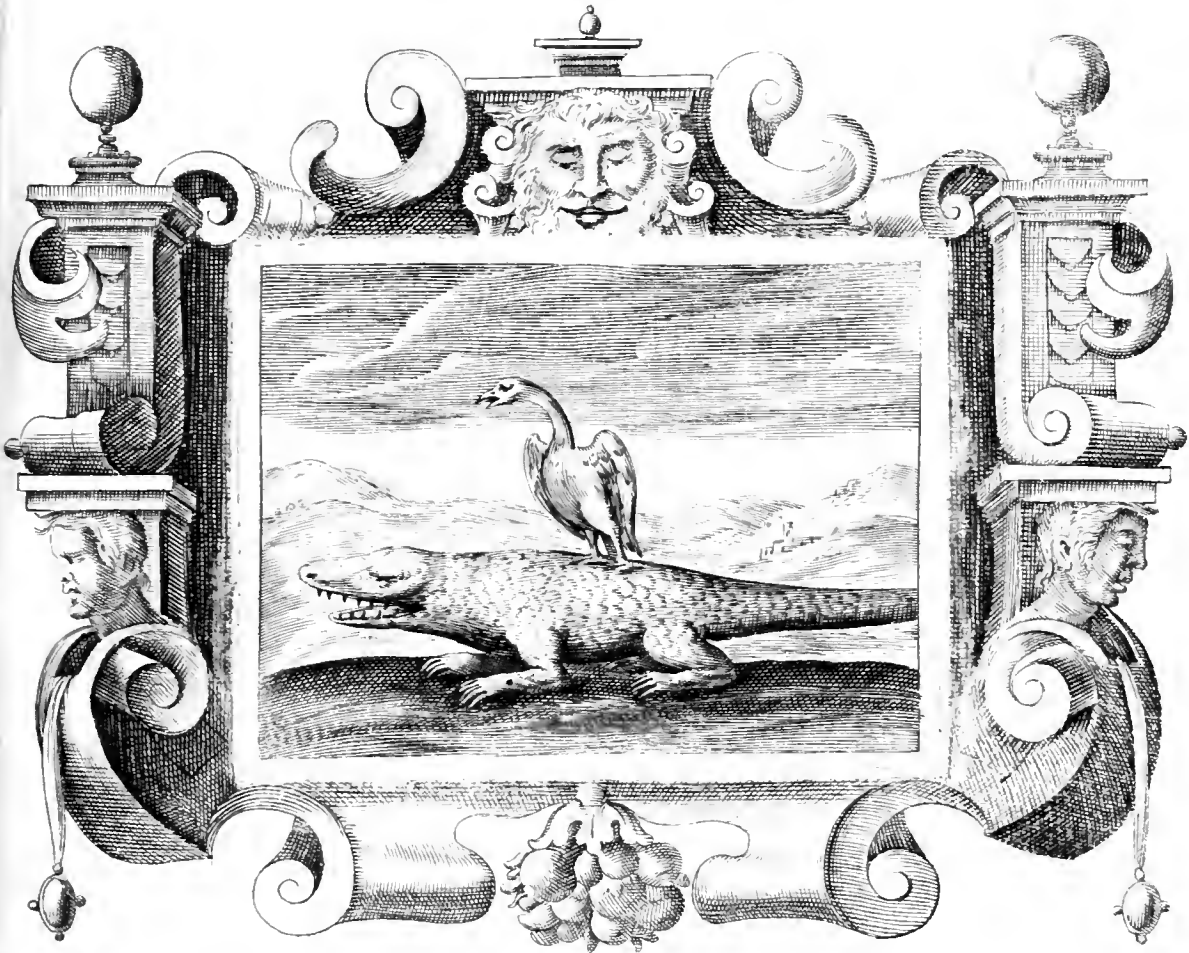
*Exuti vallis, fuſiquè per auia Galli
In puppes rediere ſuas. pròh damna pudoris!
Qui modò tam vaſtis Latium petiere carinis,
In quos iàm dubius ſe ſe librauerat orbis,
Tàm celerem rapuere fugam. cape terra triumphos
Itala, & ONNATAE Comiti pete Neſtoris annos,*



Vir-

Securitas.

EMBLEMA XX.



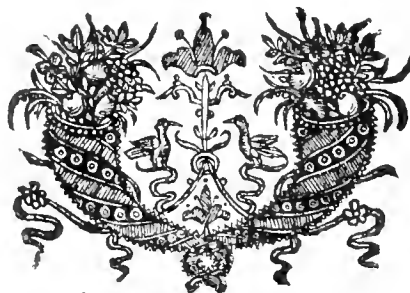
ACCOLA Niliacæ dirus Crocodilus arena
Tardatur pennis Ibis inter aquas ;
Ibis at effigiem cordis simulare videtur ,
Quod præfert nobis stemma , GVEVARA , tuum .
Scilicèt ut latè tremere hostilia monstra ,
INNICVS in Gallos debuit arma dare .



T H E A T R V M

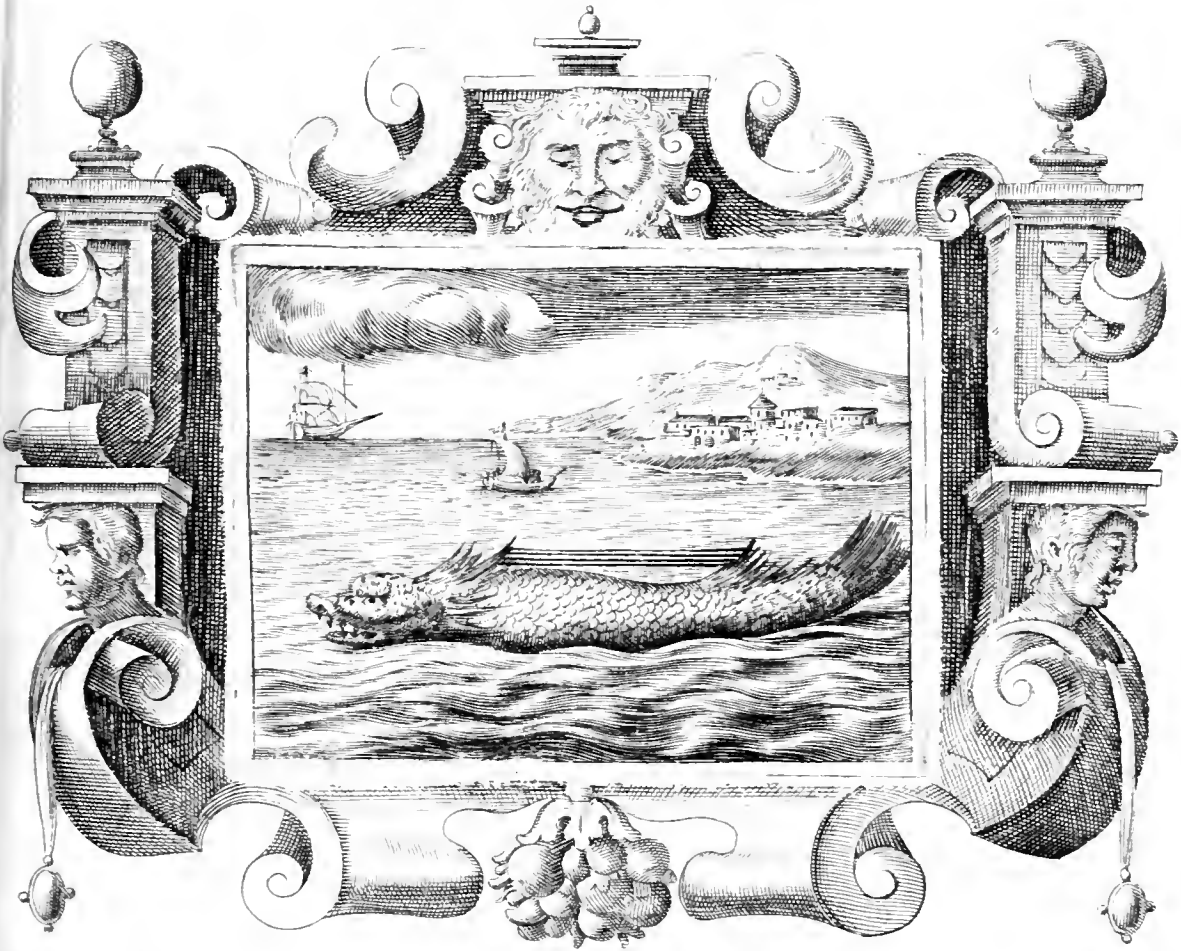
ATHENEVS lib. 7. ait , Cytharum piscem habere ^{καψία}
αλευρον, κε ψαγείαν , idest cor album , & latum. Allusimus hoc Emble-
 mate ad gentilitia nostri Excellentissimi PROREGIS corda, ea-
 què candida esse diximus ob sincerum in populos amorem , cùm totus
 sit in publica Neapolitani Regni vtilitate

----- hinc sæcula discant
*Indomitum nihil esse pio , tutumquè nocenti .
 Non ille oblitus ciuem, cedentibus ultrò
 Partibus ignouit, non insultare iacenti
 Maluit ; at mitis precibus , pietatis abundans ,
 Parcus & in pœnas. paci non intulit iram ,
 Pòst acies, bellis idem qui terminus armis .
 Profuit hoc veniente capi , populiq; vicissim
 Abiectis armis commendauere GVEVARAM,
 Magnarum largitor opum , largitor honorum ,
 Pronus, & in meliùs gaudens conuertere fata.*



Animi candor.

EMBLEMA XXI.



PISCIBVS esse ferunt citharis albentia corda,
Implicita ut nullis fraudibus esse notent;

Candidiora tamèn patrij tibi stemmatis esse
Corda vel ipse facis INNICE docte fidem.

In ciues sic mitis amor, sic candida recti
Norma, & in Austriacos sic benè notus amor.



T H E A T R V M

PEgasum ex dissecto Medusæ capite natum esse , quid aliud indicat , quàm famam ex arduis nasci. Rectè hoc nostro Excellentissimo PROREGI conuenire quis ignoret , cùm è reciso Neapolitanæ seditionis capite, idest capto Guisio Duce , qui Neapolitanæ plebis seditionem fouebat , omniquè tumultu mira solertia composito , æternum sibi nomen , ac perennem famam comparauerit :

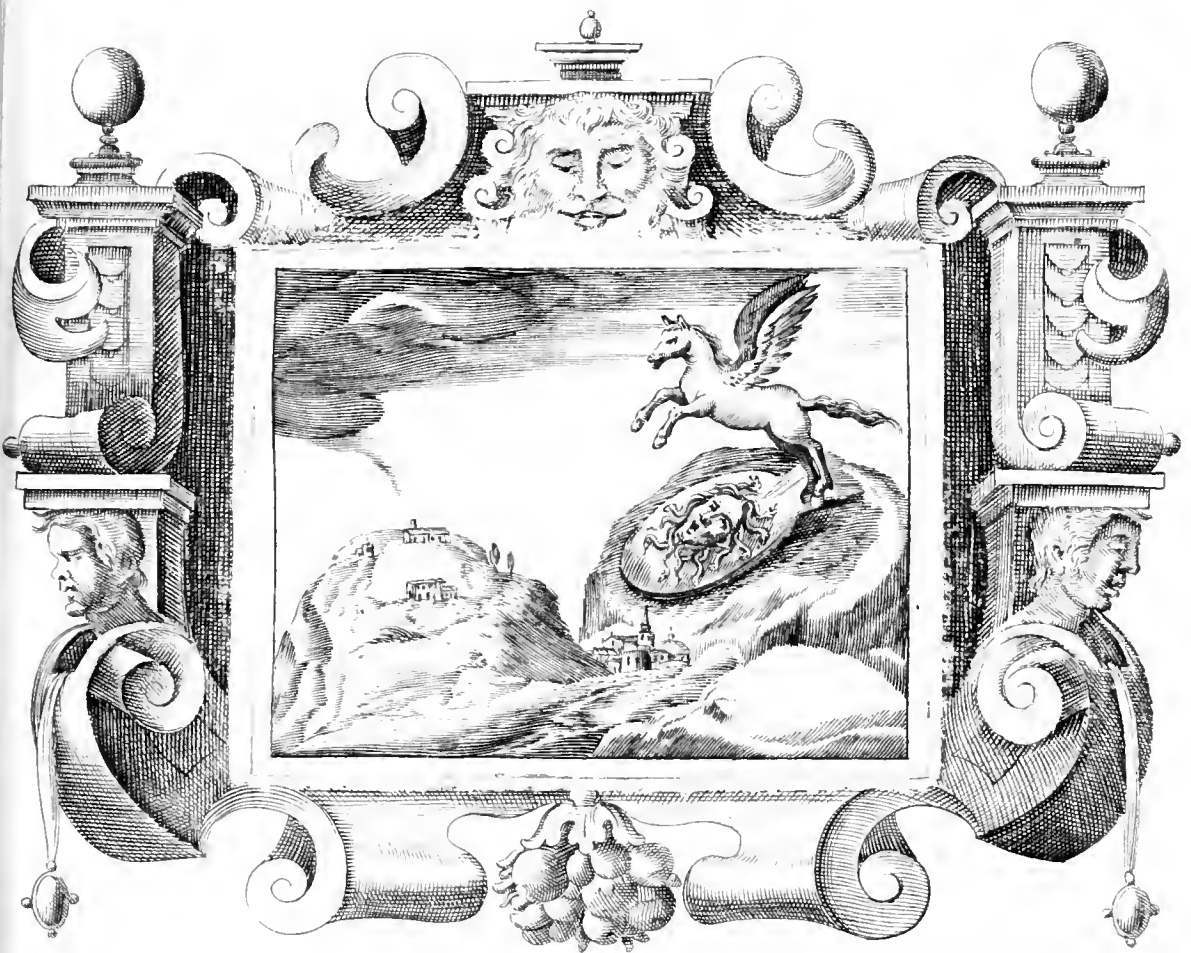
*Vndiquè iàm populi plaudunt tibi , Magne GVEVARA,
Et tua iàm totus resonat præconia mundus.
En grates Campanus agit , quòd tutus àb armis,
Et metuens hostile nihil , noua culmina totis
Aedificet villis , & rapta palatia flammis
Cementis reparet , Xystisque exornet amenis.
Hinc Samnis cumulat laudes , quod rura tyranno
Libera possideat . hinc seditione leuata
Parthenope Regina maris speciosa Latini
Rursus cote nouat nigras rubigine falces ,
Exesosquè situ cogit splendere ligones ,
Agnoscitquè casas , & collibus oscula notis
Figit , & impresso glebis non credit aratro.
Nec minor in plausus Calaber dùm vitibus arua
Conferit , & segetum dùm respicit Appulus undas ,
Exilit in laudes , Lucanèquè accola terra .
Scilicèt Italiae quæcumquè amiserat olim ,
Tu reddis , solo poterat veniente GVEVARA
Crescere tam magnum vulnus tectura cicatrix.*



OMNIVM SCIENTIARVM. 22

Ex arduis æternum nomen.

EMBLEMA XXII.



ECCĒ triumphalis sc̄cta è ceruice Medusæ
Pegasus elatis surgit in astra iubis,

Et famam sic disce tuam generose GVEVARA
Promere composita seditione caput.

Illius àd nomen seri plausere Triones,
Et sonat Herculeum iam tua gesta mare.

T H E A T R V M

Plinius lib. 22. c. 8. miram huic herbæ virtutem inesse refert ; ait enim , quod siquem tetigerit , fit ille amabilis . Non aliter affirmari de nostro Sapientissimo PROREGE poterit , qui ob miram virtutem , & comitatem ab omnibus amatur , ac colitur .

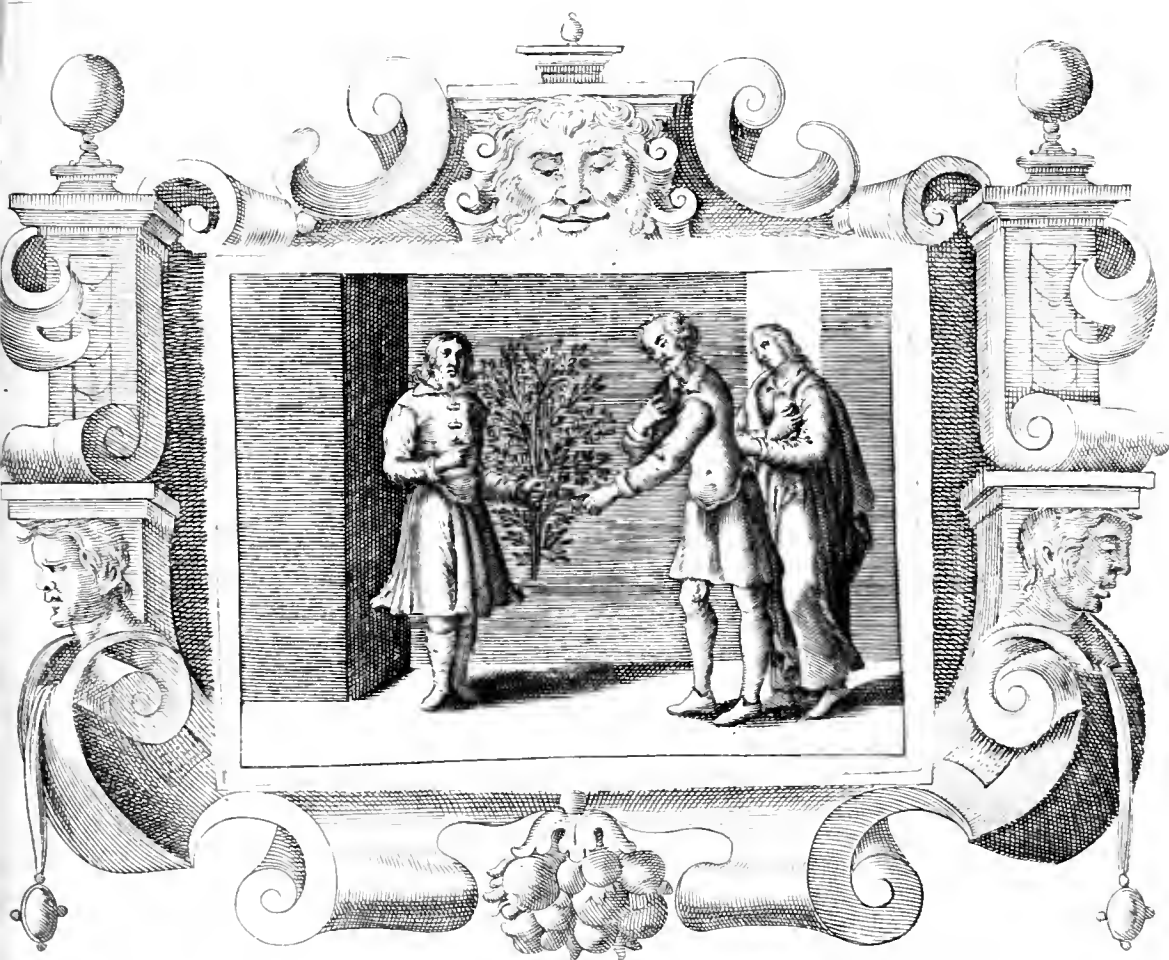
*Quanti tunc iuuenes , quantæ spreuere pudorem
Spectandi studio matres , puerisque seueri
Certauere senes , cum tu , fugiente tyranno ,
Libera Carmela petijsti limina portæ .*



Amor

Amor ex virtute.

EMBLEMA XXIII.



VIS Hecatoncephale miracula noscere plantæ?
Cogimur hac tactum semper amare virum.

GVEVARAM hæud alium virtus pulcherrima fecit,
Non amat hunc excors, non amat exanimis.

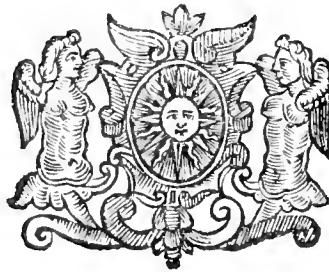




T H E A T R V M

CORDI principatum vitæ veteres tribuere, vnde nonnulli vitę arborem expressuri, cor effinxere, vt ait Philo Iudeus in legis allegorijs his verbis : *οὗτοι δὲ λικουσι τὴν καρδίαν ἐκλογὴν ἐκρίβη ζῶντες ἐπειδὴ αὐτίκα, &c.*

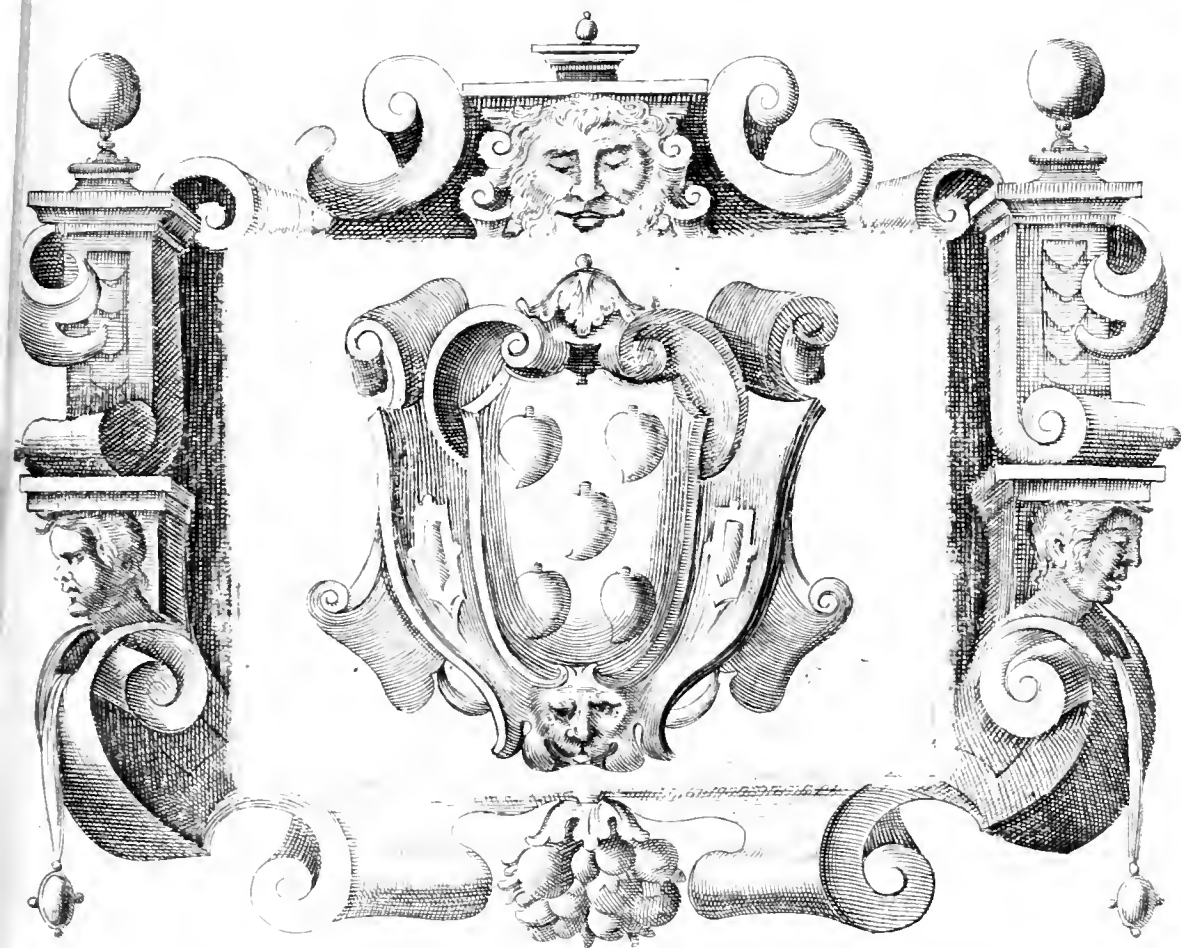
Quod aptissimè cadit in Gentilitia **ONNATENSIS COMITIS** corda, à quibus vitam hausisse Neapolim palam est omnibus, quod pluribus commendarem, nisi par omnium assensus, ac plautus mihi vocem obstruerent.



OMNIVM SCIENTIARVM. 24

Certa Salus.

EMBLEMA XXIV.



QVI sedes anime, vitæ qui pabula quærit,
Cordis àb exigua sedulus arce petat :

Tantisper sicor dimoveas, animantia cernes
Exuvias inter exanimata suas .

Quàm benè gentili præfers in stemmate corda
GVEVARA Ausonia vita, decusquè plagæ .

Felix Parthenope, duce te , nè nutet in vno
Corde salus, quinquè corda, GVEVARA, geris .

Aa

Notum



T H E A T R V M

NOTVM est , quod de Eunomo citharædo refert Clemens Alexandrinus in protreptico ad gentes, qui cū de cantu cū Rhegino citharædo certaret:rupta fortassè chorda, victoriā illi dubiam constituerat, cū cicada effractæ cordæ locum occupans , illius sonum expleuit , victoremquè Eunomum constituit

Musa loci , nemoris , Siren , innoxia Siren .

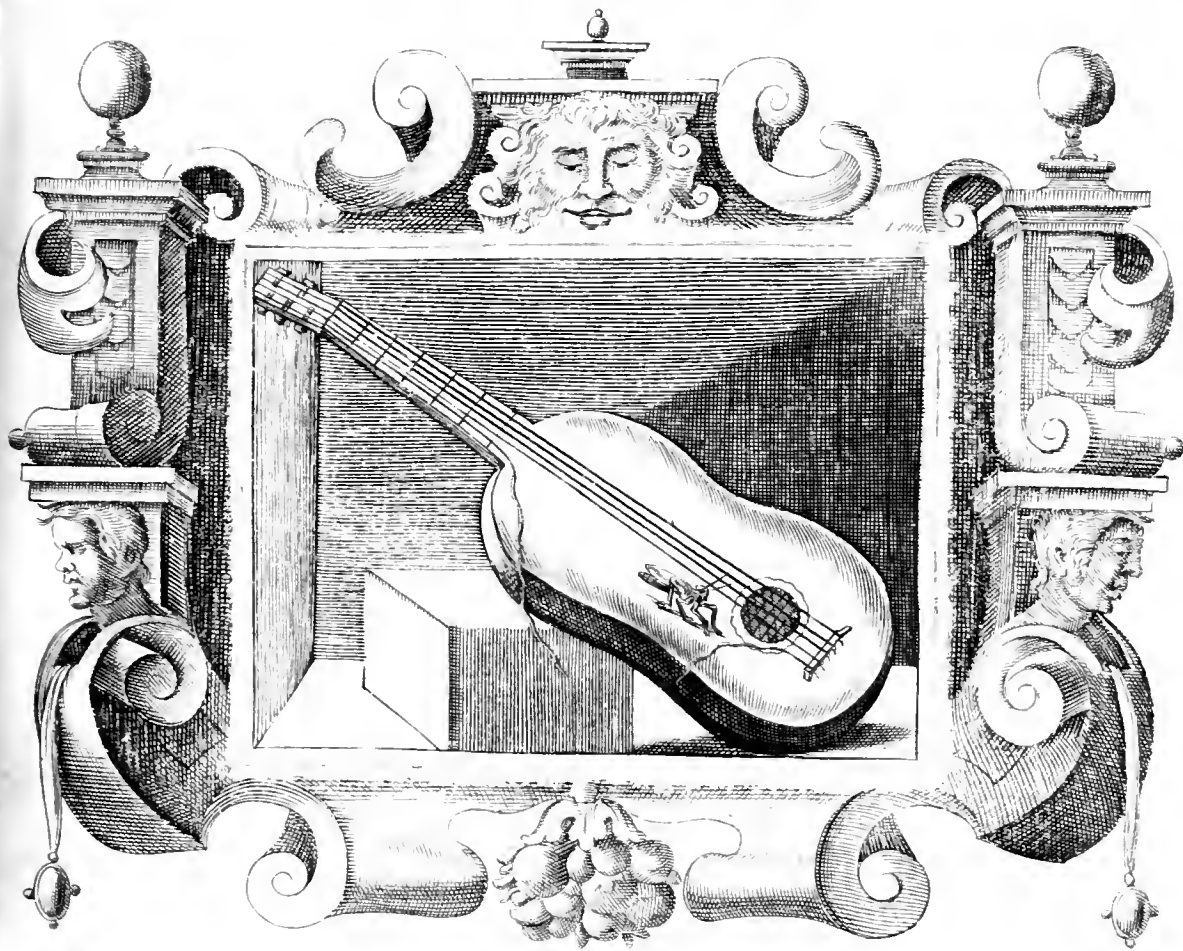
Quis hoc de **COMITE** de **ONNATE** non audeat affirmare ? harmonia Neapolitani Regni ità turbata erat , vt expes esset illius concentus , nisi **ONNATE COMES** restituisset .



Con-

Concentus ex virtute.

EMBLEMA XXV.



EVnomi citharæ, fracta cum dissona chorda
Plectra forens, iuvit parva Cicada fidem:

*Ulla vices fractæ retulit dùm prouida chordæ,
Victtricem decuit gloria parca iuanum:*

*Concentum Regn. sic dùm turbaret Enyo ,
Vidimus ONNATEN coaciliasse melos.*

Bb

Nora

T H E A T R V M

NOTA est ex Pausania in Corynthis Bellerophontis fabula, qui Bellerophontem narrat inuentum Pegaso Chimæram petijisse, ferroquè eam debellasse.

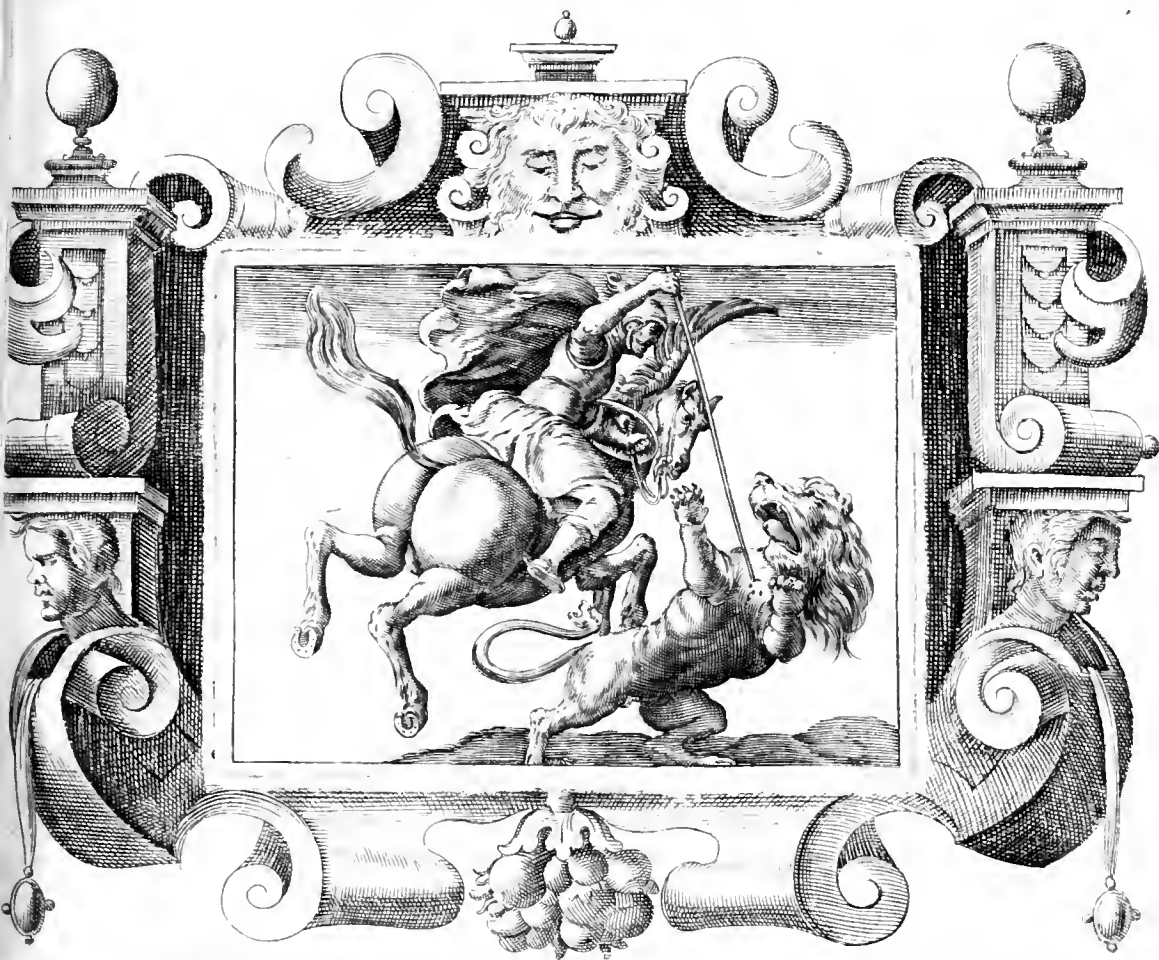
At maior erat Chimæra plebeia seditionis, quæ eas euomuerat flammæ, quæ Prouincias omnes perdidissent, nisi in spem affuisset Excellentissimus COMES de ONNATE, qui venit, vidit, vicit.



Suos

Suos habet Bellerophontes Hispania.

EMBLEMA XXVI.



BARBARA quæ rapidis armauerat ora fauillis
Formido Lijcij torua Chimera iugi,
Cessit, ut aligerum cohibens ad fræna iugalem
Bellerophon certa mitteret arma manu;
At quam Paliadium direxit certius ictum
INNICVS Hispani gloria rara soli.
Bellerophonta suum sileat mentita vetustas;
Hispani veros Bellerophontas habent.

T H E A T R V M

MIRVM sanè est, quod de Siculo quodam Fluuio narrat Arist. in admirandis cap. 28. qui ait, Fluuium esse in Sicilia, in quo aues suffocatæ, si fuerint immerfæ, reuiuiscunt. Aliusimus hoc Emblemate Sapientissimo ONNATENSI COMITI, in cuius manus cùm functa iam vita, seditione tunc maximè ebulliente, Neapolis? incidisset, suæ pristinæ fidei est restituta.



Con-

Vitam ex prudentia.

EMBLEMA XXVII.



MIRATUR quisquis fluvij portenta Sicani,
Extincta vitam quo reparatis aues,

*Obstupeat potius gesta ad miranda GVEVARAE;
Sireni vitam qui dedit examini.*



THEATRVM

S Virius Autor est in Commentario sui temporis , quo vitam Caroli V. describit, esse in quadam Scythiæ insula arborem, quæ fructus instar agni edit, eos innocentiae fructus ad integerrimos, & innocuos , nostri COMITIS mores traximus.

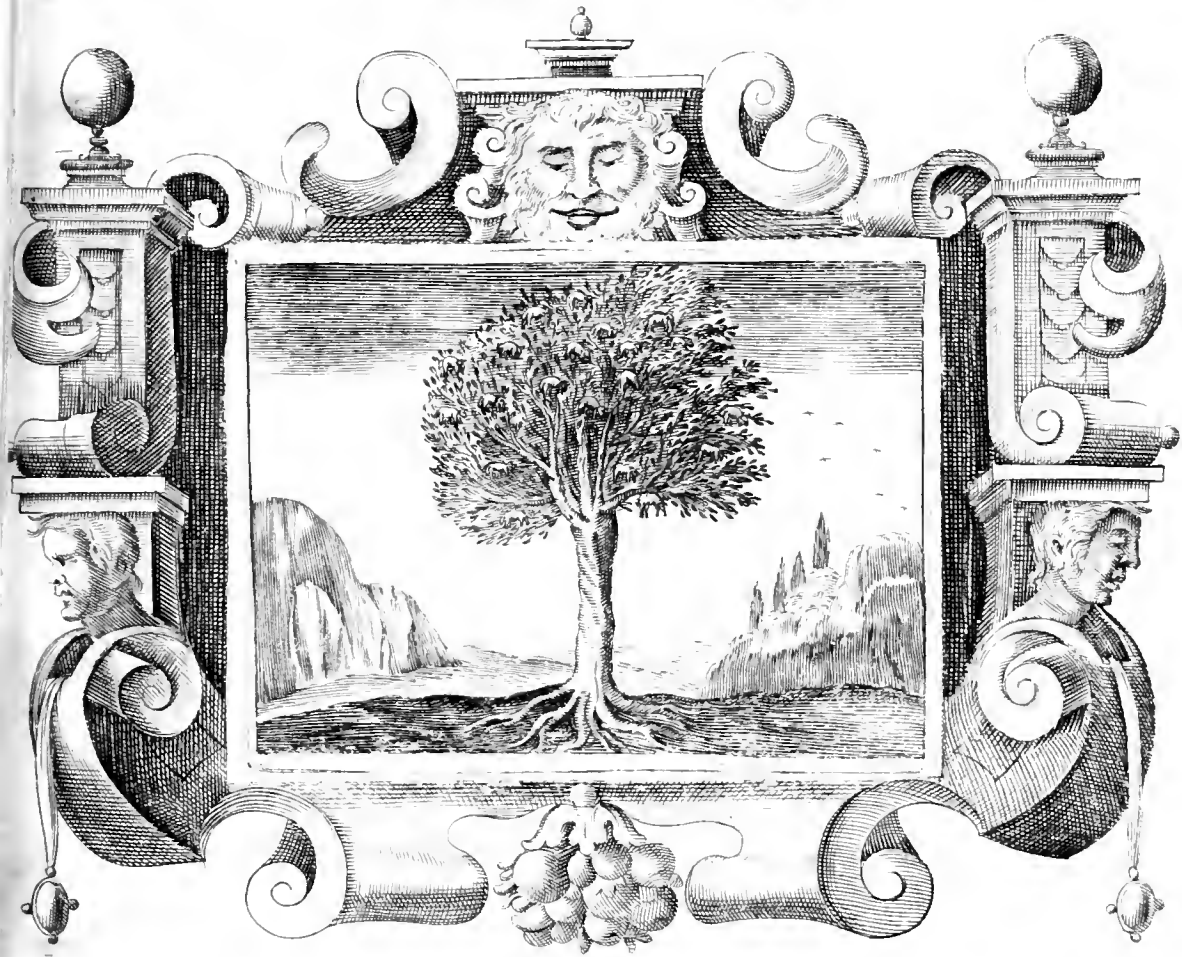


Inno-

OMNIVM SCIENTIARVM. 28,

Innocentia.

EMBLEMA XXVIII.



Quæ scythico surgit tellus regnata colono
Quis putet? Agneæ grandia poma vides,
Omnia par agno dependet àb arbore pomum,
Tantum è natus non salit arboribus.

GVEVARAE quantum referunt hæc simbola planta,
Agneam castis moribus ille refert.

Ec

Obuium

T H E A T R V M

O B V I V M est , quod de Charadrio traditur , eius aspectu æ-
grotantes in recuperandæ valetudinis spes euadere. Sic noster
Excellentissimus COMES , vt Neapolim venit , viditquè vi-
cit obstantia , conualuitquè illicò regnum.

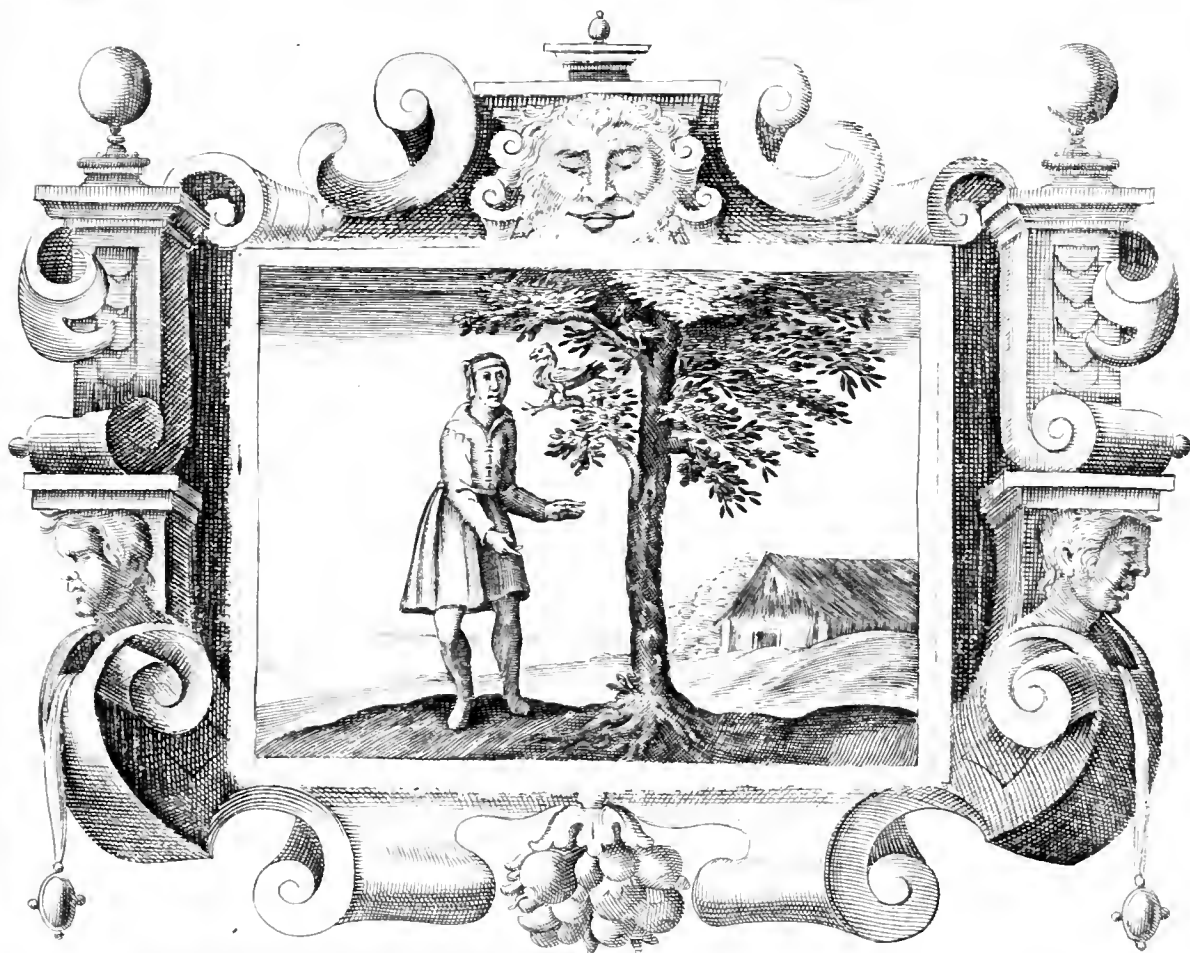


Veni,

OMNIVM SCIENTIARVM. 29

Veni, vidi, vici.

EMBLEMA XXIX.



VERTIT in infirmos quandoquē Charadrius ora,
Perdere non illos impia fata valent.

Sic cūm Parthenopem vidit GVEVARA ruentem
Firmauit solo lumine præcipitem.



SEQVNTVR
PHRENOSCHEMATA,

Siuè

IMPRESIAE

CVM SVIS LEMMATIBVS.

Quę in eadem Neapolitana ACADEMIA

Excellentissimo

COMITI DE ONNATE

Plauferunt.

T H E A T R V M

HIC est lapis INDICVS, quem Pantarbam vocant, qui vt ait Philostratus lib. 3. cap. 14. admirabili fulgore collucet, omnesquè lapides instar examinis apum à se pertrahit, ac conciliat.

Vix autèm aliud symbolum nostrum Excellentissimum COMITEM magis exprimit, qui duriores quouis lapide plebeias iras ità conciliavit, & à suos nutus traxit, vt natus conciliandis populis videatur.



Phre-

Phrenoschema I.



H h

Iaspis

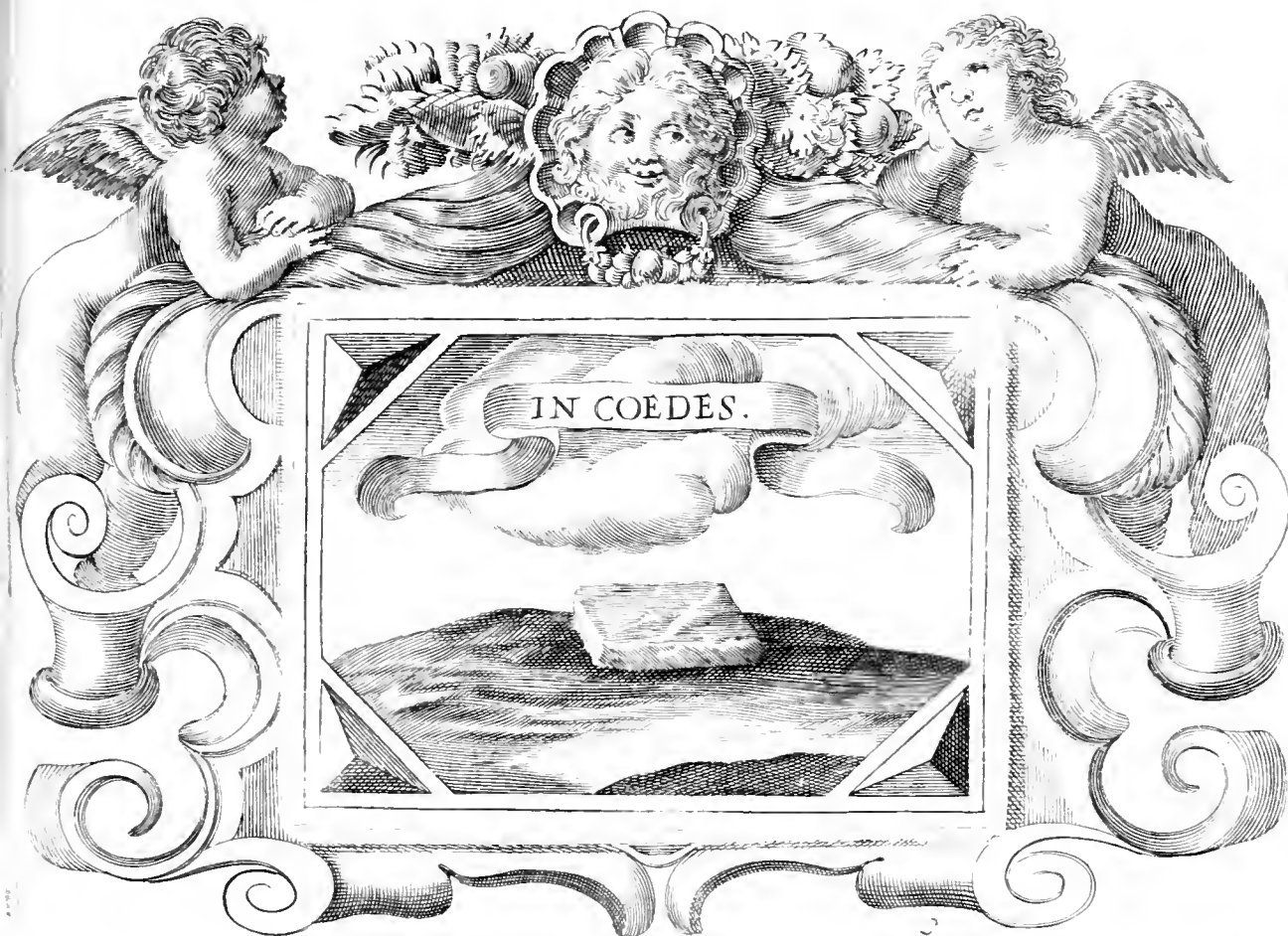
T H E A T R V M

I Aspis sanguinē restringere naturalium rerum Scriptores prodidere Rucius lib. 2. de gemmis Iaspidis meminuit, quam Galenus in digito gestasse dicitur, in qua cernebatur homo fasciculum herbæ collo compositum gerens, cuius virtus omnes morbos discernebat, sanguinemquē restinguebat.

Libet hic exclamare, quis ciuilem sanguinem restinxit Neapoli? quis cruentatas ficas è furentis vulgi manu extorsit primus, nisi Excellentissimus COMES de ONNATE? hic IN CÆDES adhibendus fuit, hic in seditiones, vt illas in tranquillitatem verteret, has in amorem.



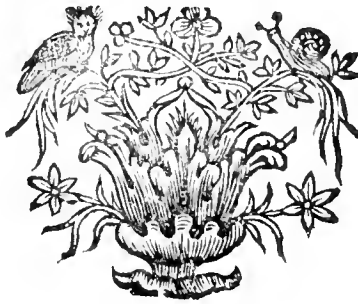
Phrenoschema II.



THEATRVM

I Sidorus lib. 16. originum c. 13. apud Indos potissimum Lychnidem lapidem inueniri ait lucernarum inttar habentem, à quibus & nomen mutuatur: Eum à sole excalefactum chartarum fila ad se trahere refert.

Allusimus hoc Phrenoschemate ad nostrum Excellentissimum COMITEM, qni chartas quidè à se trahit, vt in illis tot præclarissima rerum à eo gestarum monumenta scribantur.



Phre-

Phrenoschema III.



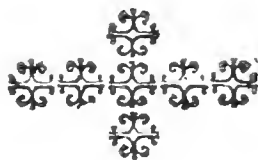
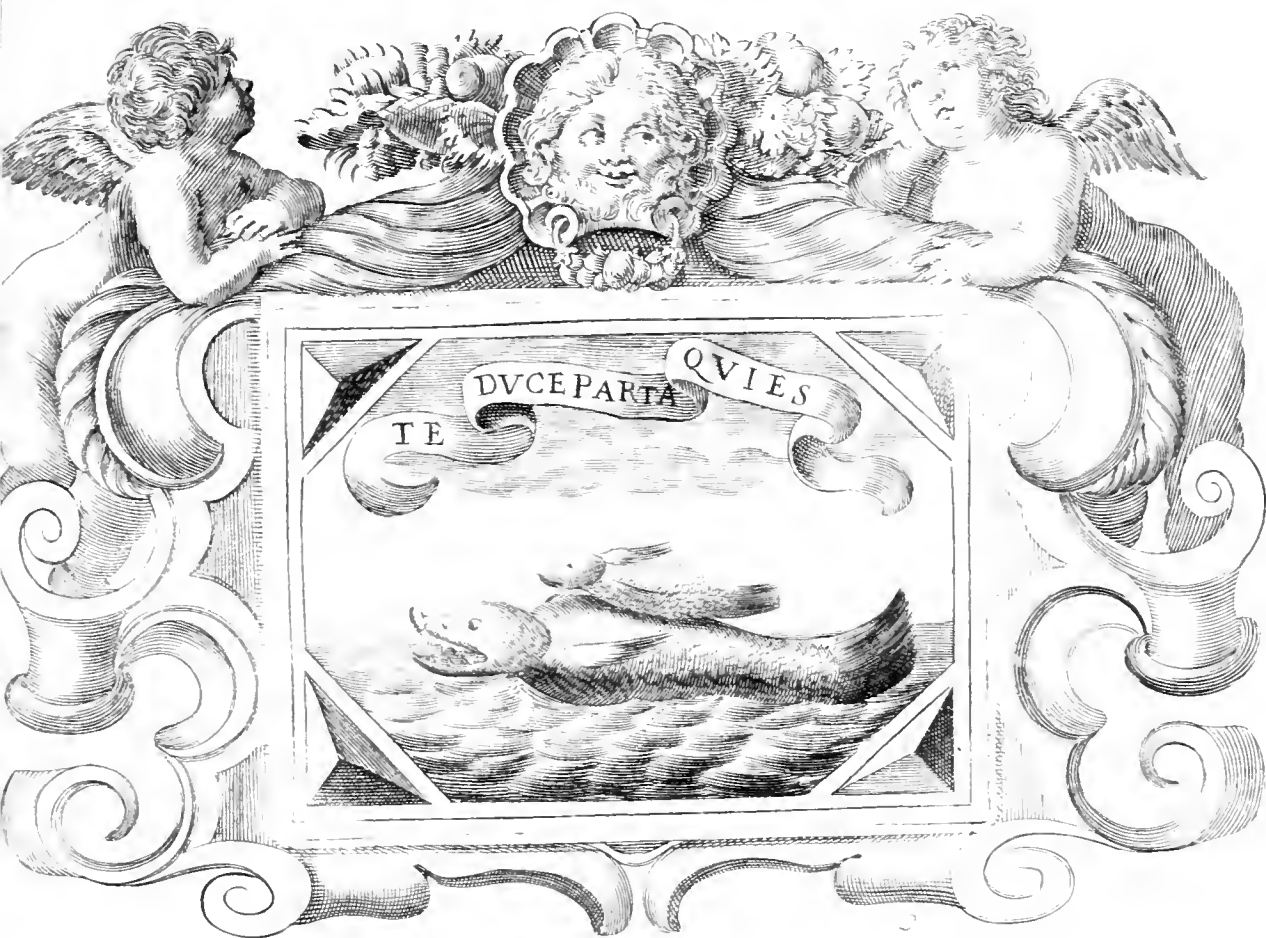
T H E A T R V M

Ambias hic pisces expressimus, qui Æliano teste si socios suos positos in discrimine nouerint, enatant statim, humerisque impositos periculis eximunt.

Et quis est, quem lateat hosce pisces nostri Excellentissimi PRO-REGIS symbolum esse. Occideramus omnes, nisi nos sua ille seruasset singulari prudentia. Acta res erat, nisi in tempore COMITIS ON-NATENSIS obstitisset virtus.



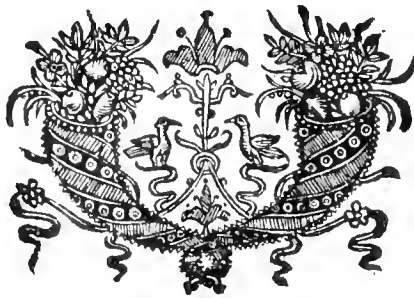
Phrenoschema IIII.



THEATRVM

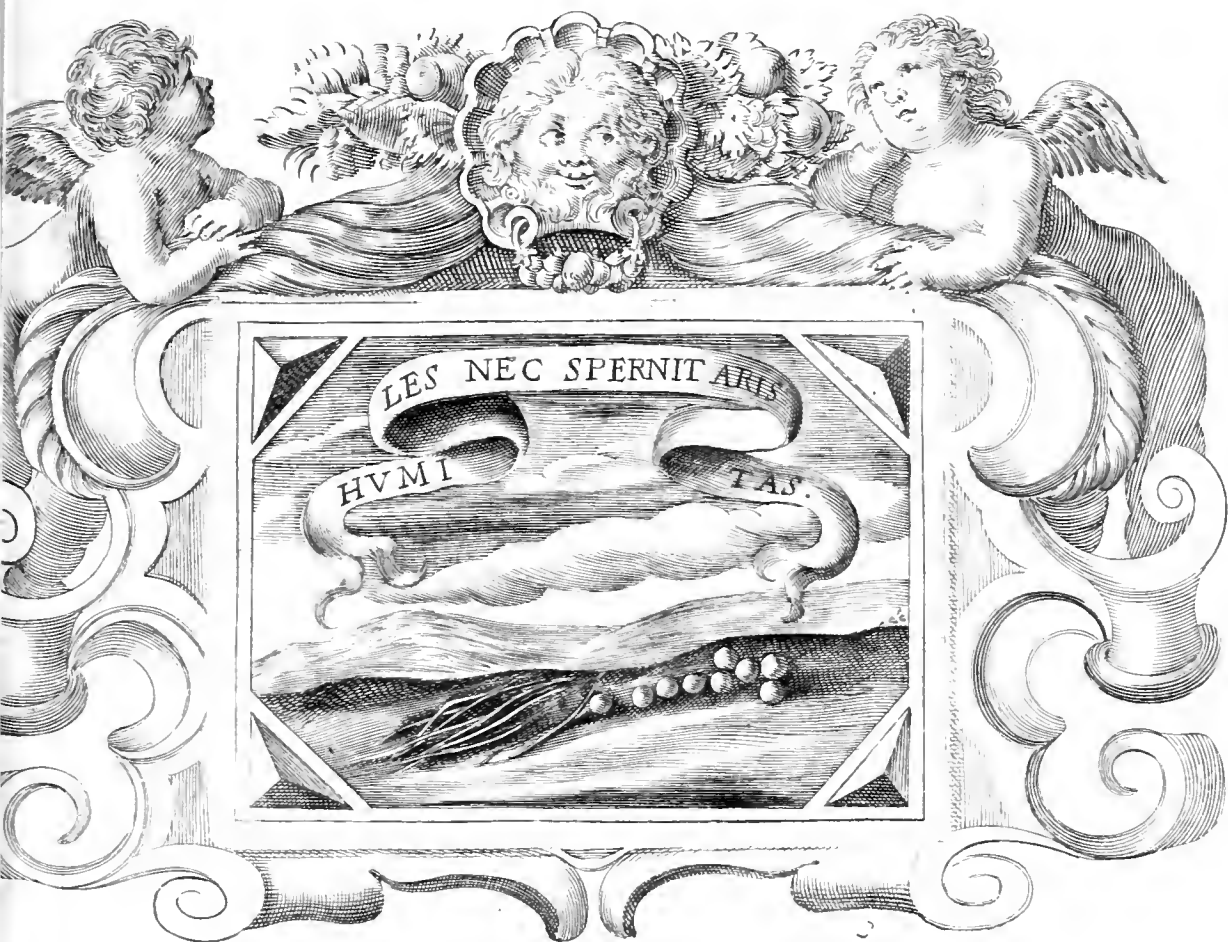
E Lectrum, siuè intrà marinos scopulos generetur, siuè in Eridani arenis, vt inquit Pausanias *ἐν τῷ Εῤῥιδανῷ ταῖς σπανιζέται φάμμοις εὑρίσκται τὰ μάλιστα* certum est paleas à se trahere, vt ait Iudorus lib. 16. cap. 6.

Hoc symbolo prouidentiam quammaximam nostri Excellentissimi COMITIS expressimus, qui ità infimè cuiusquè ciuis curam habet, laboratquè nè vlli vel abiectissimæ sortis hominibus fiat iniuria, vt verè suum adesse patrem ciues omnes fateantur.



OMNIVM SCIENTIARVM. 35

Phrenoschema V.



Mm

Mirum

T H E A T R V M

NILVM in comperto est omnibus restagnantibus , aquarum-
riuulis fecundare Aegyptum , vt Italiæ quondam horreum cre-
dita sit Aegyptus,vt constat ex Plinio in panegyrico Traiani,&
ex Claudiani carmine de Nilo

Aegyptus sinè nube ferax , imbresquè serenos

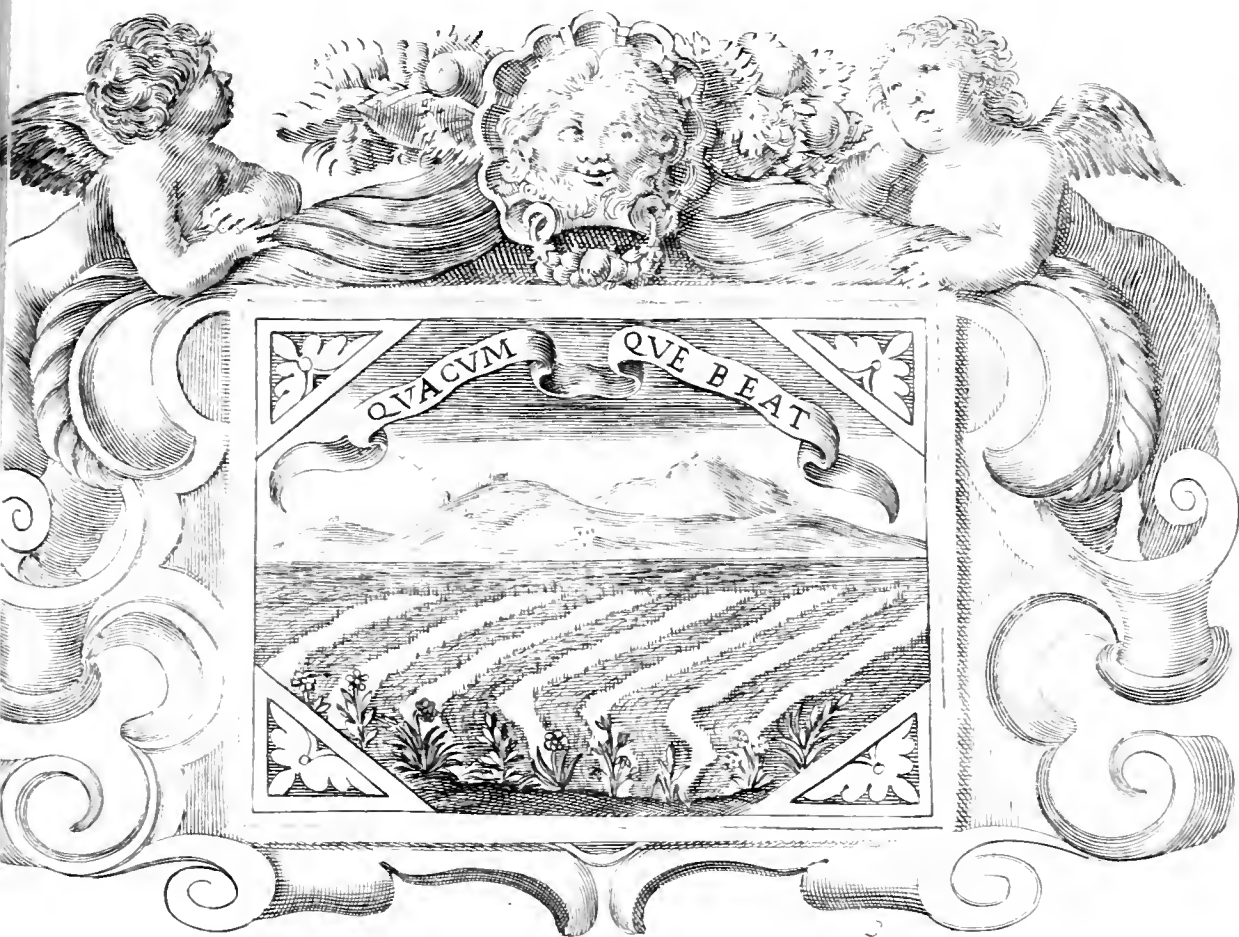
Sola tenet , secura poli, non indiga venti ,

Gaudet aquis , quas ipsa vehit , Niloquè redundat, &c.

Mirum autem quantum nostro Excellentissimo COMITI competat
Nili Phrenotchema , cuius charitas , & amor tam longè , latèquè patet
in ciues omnes , vt omnes de illo prædicent, quod de Manuele Comneno
canebant Græci , hunc sc. esse mare magnificentia, abyssum misericor-
diæ .



Phrenoschema VI.



T H E A T R V M

I Sidorus lib.16. c.18. Autor est hydrargirum, siuè argentum viuum va-
sa omnia argentea, ærea, ferrea, lapidea, & cætera obiecta per-
foraret, vnum tamèn vitrum nò vnquam lædit, huic vni fidem ser-
uat, vt Caufinus cecinit hoc carmine

*Conspicuos inter naturæ splendet honores
Fusilis argenti species, cui plurimus Hermes
Incubat, & pleno liquidum se numine fundit.*

*Nempè Deus gessit viuis animare metallum
Flatibus, & tenues argento claudere vitas.
Ignea vis infusa micat, leniquè fluentem
Materiam tractu penetrat, non inditus humor,
Terreniue hebetant ortus, iniataque massa.*

*Quod si constrictum vinclis, & carcere cæco
Impedias, furit vsquè tamèn, lucisquè cupido
Indignata premi, vacuas se librat in auras,
Mulcibri cum vis infesti admota laceffit,
Et tumidam irritat cæcis feruoribus iram.
Siuè auri retinere paras, siuè aggere ferri,
Siuè etiàm offini vinctum sociare metallo,
Emicat, obstantemquè ingrato pondere molem
Rumpit ouans, magnoquè potens vorat omnia nisu.*

*At viuaces motus constringere vitro
Fert animus, sentit quassas hoc obice vires,
Corpora frustrato pertentat vitrea morsu,
Ceu quando allisi possunt ad litora fluctus,
Aut vis indocilis Boreæ, cum flamine rauco
Proludit, tentatquè viam, si fortè se uero
Acolus hunc adamante ligat, cadit improbus aura
Impetus, & fractam recoquit sub pectore bilem.*

Hydrargirum quis neget fuisse plebem, cum omnia excuteret, nulloquè
pisset moderamine regi? quis verò nesciat, vt vitro hydrargirum, ità
COMITIS de ONNATE prudentia Neapolitanam plebem compo-
tam fuisse, & ad Regis obedientiam reuocaram.

*Salve inuicte Heros non concessure Quirino
Laudibus, ac meritis non concessure Camillo.*

Phrenoschema VII.

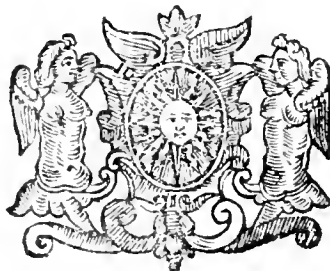


T H E A T R V M

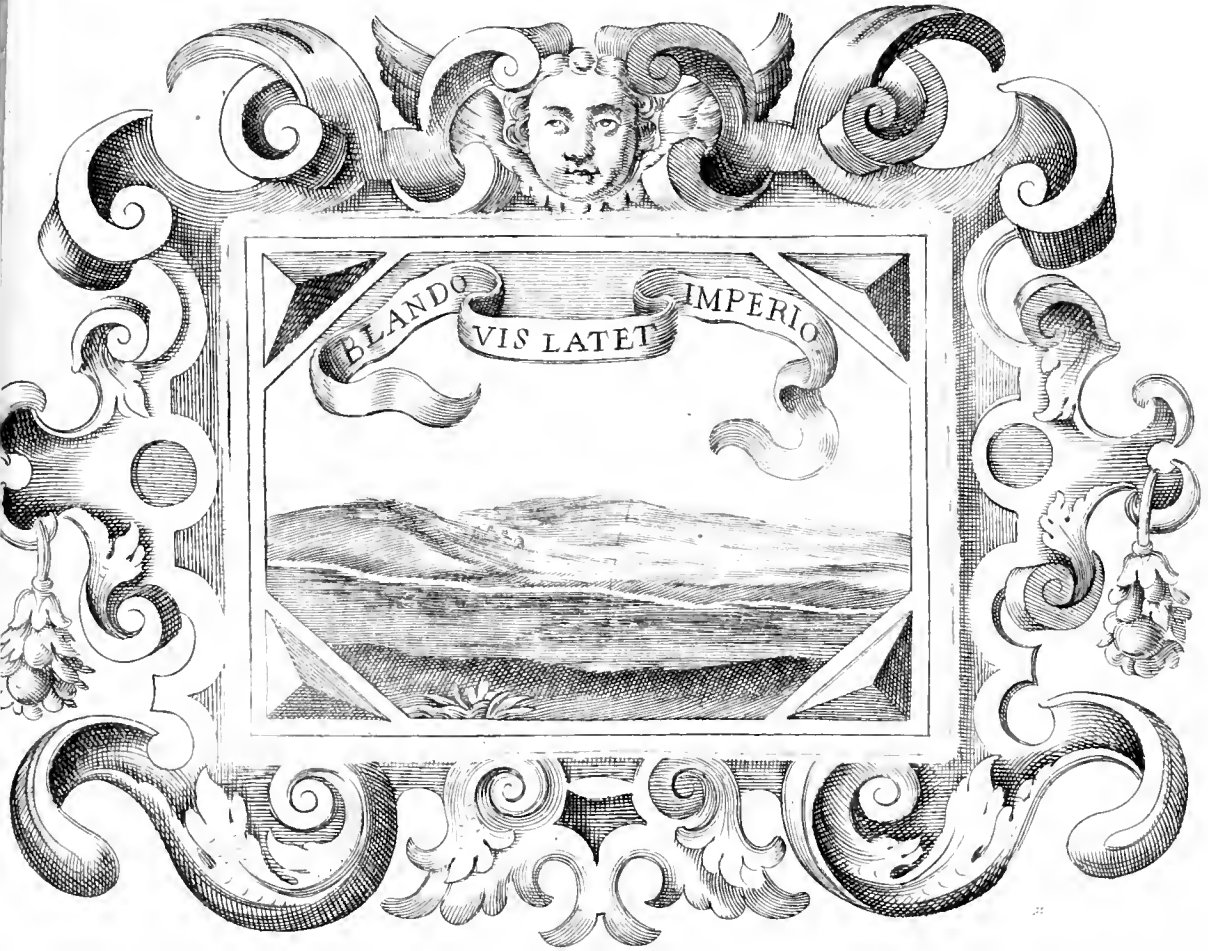
FLVVIVS Tacito meatu fluens Optimi Principis symbolum
Claudio fuit in Consulatu Manlij Theodosij Imperatoris

*Lenè fluit Nilus ; sed cunctis amnibus extat
Vilior , nullas confessus murmure vires ;
Acrior at rapidus tacitas prætermeat ingens
Danubius ripas : eadem clementia seui
Gurgitis immensum diducit in hostia Gangem .
Torrentes immanè fremant , lapsisque minentur
Pontibus , inuoluant spumoso vertite sylvas .
Pax maiora decet . peragit tranquilla potestas ,
Quod violenta nequit , mandataquè fortius urget
Imperiosa quies*

Quo symbolo aptissimè nostri Excellentissimi COMITIS clementiam ,
& humanitatem expressimus , cùm pacandæ Neapoli victor accessit , quæ-
nàm illa mansuetudo fuit , cùm in neminem ferrum stringi iusserit , Hi-
spanas cohortes pacem ferre docens , non belia.



Phrenoschema VIII.



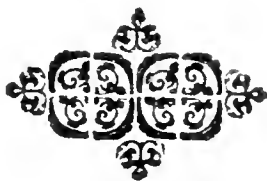
THEATRVM

CApellæ inter ferocissimas belluas impunè, citràquè cruorem ober-
rantes, honestiores ciues indicant, inter plebeias manus ducen-
tes vitam, tutam quidem illam, nullisquè turbelis obnoxiam, Ex-
cellentissimi COMITIS de ONNATE beneficio, ac prouidentia

*Antè leues ergò pascentur in æthere cerui,
Et freta destituent nudos in litore pisces :
Antè pererratis amborum finibus exul
Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim,
Quàm nostro illius labatur pectore vultus.*



Phrenoschema IX.



T H E A T R V M

DE Abaride Scythæ memorant veteres, emissam àb eo sagittam à Græcia ad vsquè Hyperboreos Scythas euolasse, vt Suidas Autor est.

Hoc nos Abaridis telo arma COMITIS ONNATENSIS significamus, qui àb Hyperborea gente reggressus in Hispaniam, indè sagittæ instar Neapolim venit, vt motam elideret seditionem, rùm composita Neapoli, Yluam deuicit, eiectisque Gallis suo Regi Augustissimo vctigalem fecit, perindè quicquè mundi terminus obstitit, hunc tangit armis visere gestiens, qua parte debacchentur ignes, qua nebulæ, pluuijquè rores, speramusquè excurrente hoc iaculo à nostro meridie, àd extrema terrarum, totum sub sua signa orbem àd Austriacam peruenturum fidem.



Phre-

Phrenoschema X.



THEATRVM

Ceraunium lapidem in montibus fulmine ictis generari naturalis historiae Scriptores asserunt.

Quis id ad nostrum Excellentissimum **COMITEM** non referat, cuius eximia, ac verè heroica virtus inter bellorum fulmina emicuit potissimum.



Phre-

OMNIVM SCIENTIARVM. 41

Phrenoschema XI.



T H E A T R V M

HOrologium præalto impositum pegmati symbolum certissimum est nostri Excellentissimi COMITIS, miranda quippè res est moles horaria, certa per interualla horarum signa excludens, sed maior intus est labor, maioraquè latent, quàm magis enim obstupescet, qui internum illius machinæ artificium contempletur? spectaret enim vt inquit Strada

Artis opus miræ . àd terram reuolubile plumbum

Nititur , & spiris throclea versat onus .

Pondere àb hoc motus : nàm dùm vi vertitur axis ,

Dentatas cogit mordicùs ire rotas :

Morsu illo imp.icitos , obuersosquè orbibus orbes

Pendula suspensò examine libra mouet .

Aeneus hinc turri monitor sonat , & simul horas

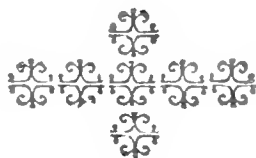
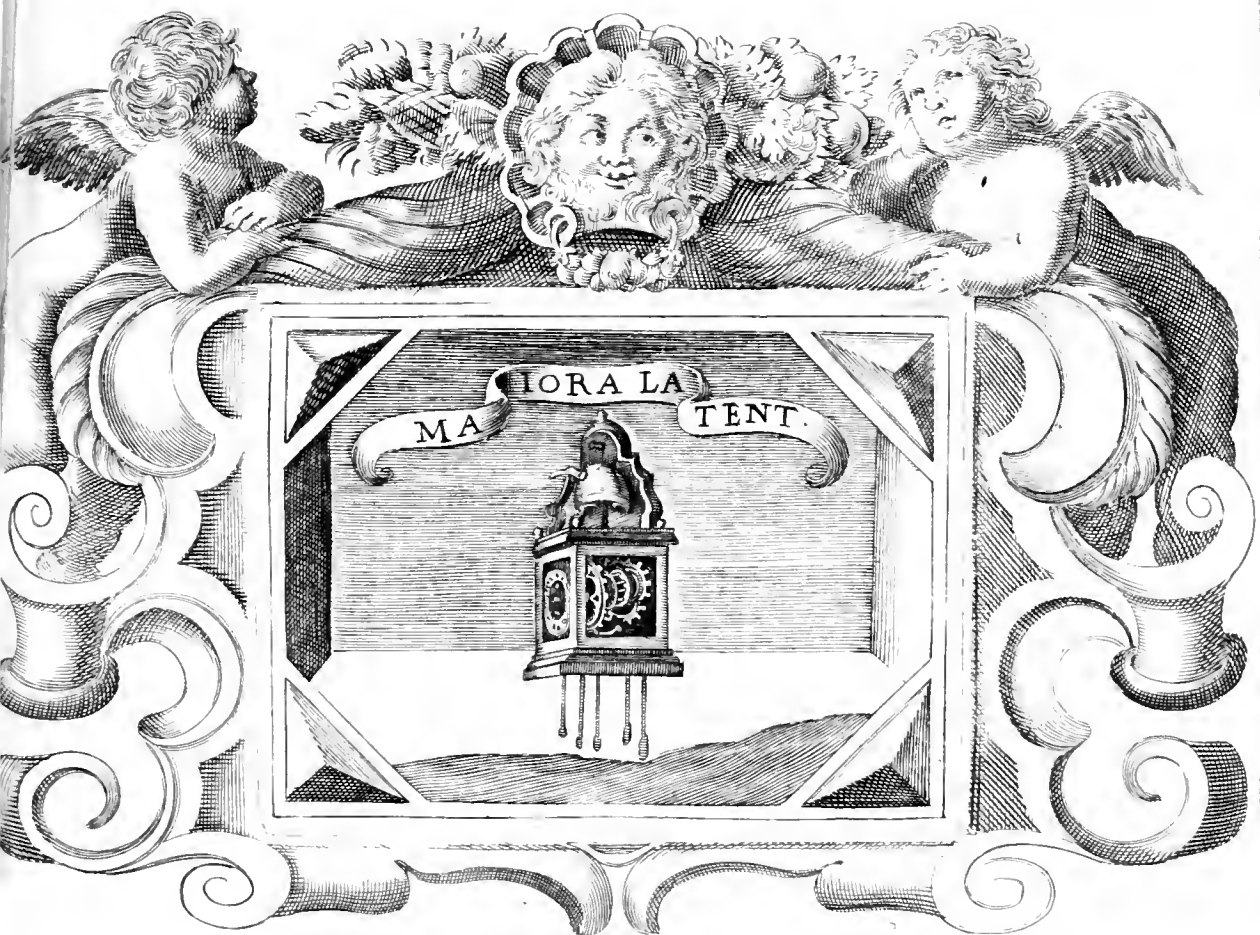
Mobilis inscripto lingula in orbe notat.

Non aliter qui compositam Neapolitani Regni molem videt àd nostri Excellentissimi COMITIS nutum, qui receptam tam subitò Yluam, qui tot illius præclarissimas in Germania res gestas, aut in Anglia sciat maiora intùs latere, animum scilicèt tam magni Herois non vni tantùm Orbi; sed innumeris gubernandis parem.



Phre-

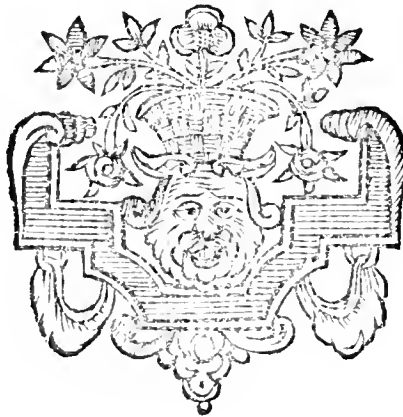
Phrenoschema XII.



T H E A T R V M

GALEA in apiarium versa cùm lemmate , *viuit medio clementia ferro*, nostri Excellentissimi COMITIS paci belloquæ parem animum denotat , qui ità galeam induit , vt non sit ad feritatem composita ; sed àd pacem , sciatquæ medijs in armis clementiam adhibere , quasi non aliò pertineat eius ens , quàm vt contumaces suam, vel inuiti lenitatem experiantur. Reipeximus etiàm hoc Phrenoschemate àd studia pacis, quæ inter tot bellorum fremitus benè habere iussit , nec literas armorum barritibus terreri ; sed tuta veluti in statione consistere imperauit , in hoc etiam Scipionibus compar ; nàm vt Claudianus cecinit :

*Maior Scipiades , Italis qui solus àb oris
In proprium vertit Punica bella caput .
Non sinè Pierijs exercuit artibus arma ,
Semper erat vatium maxima cura duci .
Gaudet enim virtus testes sibi iungere Musas .
Carmen amat quisquis carmine digna gerit .*



Phre-

Phrenoschema XIII.



T H E A T R V M

SOLINVS Autor est lapidem Hexecontalithon, quo maximè gloriantur Atlantes, sexaginta gemmarum colores in paruo eius orbiculo completi, quasi in eo collocare voluisse natura videatur quidquid in cæteris sparsisset lapillis, idem de hoc lapillo testatur pòst Plinium Isidorus lib. 16. originum cap. 12.

Ecquis hoc Phrenoschemate nō animaduertit Inuictissimi COMITIS ONNATENSIS virtutes exprimi, in quo omnes enitent illæ, quæcumq; in alijs omnibus poterunt inueniri, vt propterea aptissimè in illum cadat Rutilij carmen

Natura hic posuit quidquid ubiquè fuit.

Aut illud Claudiani

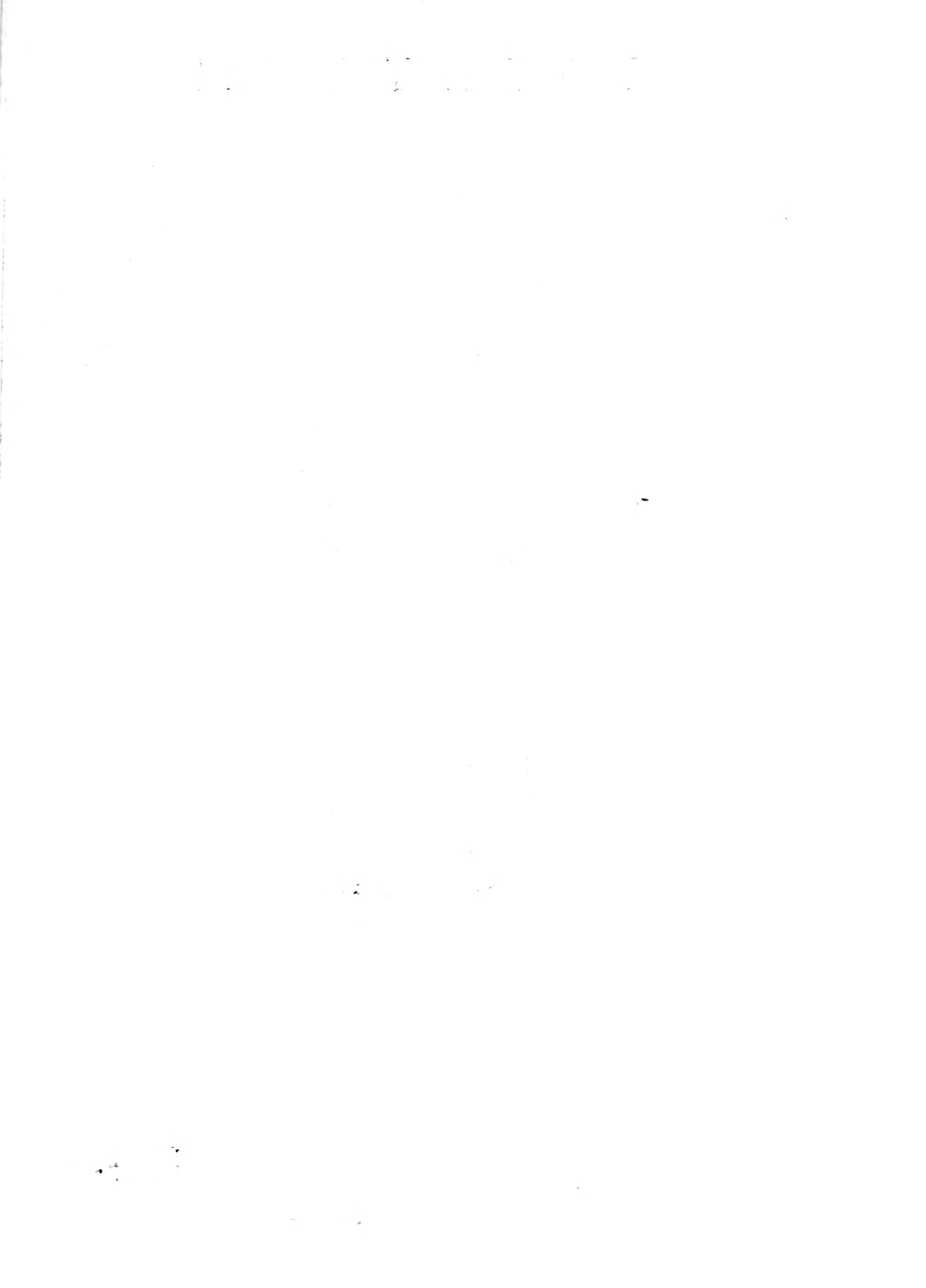
----- & *quæ diuisa beatos*

Efficiunt, collecta tenes.



Phrenoschema XIV.





THEATRVM

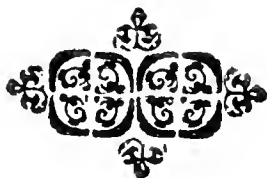
S Alaminios ingentem habuisse nauim narrat Plutarchus in Pericli, quam àd res magni momenti seruabant.

Salaminia Hispani Monarchæ nauis omnium assensu vocari meretur noster Inuictissimus COMES, àd magna quæquè Hispanarum rerum momenta seruatus, siuè inferenda sint bella, seù repulsanda: siuè recuperanda sint regna, siuè defendenda: siuè expugnanda præsidia, seù constituenda, quod breui lemmate satis expressimus. Magnos seruatur in vsus.

*Hic res Ausonias magno turbante tumultu
Rexit eques: Strauit Gallos, Iluamquè recepit,
Italaquè Austriaco seruauit scæpra Tonanti.
Totus in arma licet concusso fœdere mundus
Irruat, Alpinis coeant licet arma Gothunni;
INNICVS Alcides dùm Regna Hispana tuetur,
Gallus & extremi vertent sua terga Sueci.*



Phrenoschema XV.



1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of solutions of the system of equations

$$\begin{aligned} \Delta u &= f(x, y, z, u, v, w) \\ \Delta v &= g(x, y, z, u, v, w) \\ \Delta w &= h(x, y, z, u, v, w) \end{aligned}$$

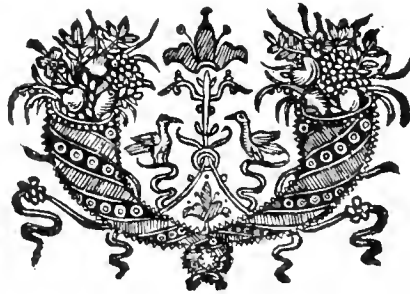
2.

3.

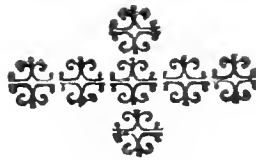
T H E A T R V M

Vincentius Autor est, Monocerotem prodesse quammaximè agentibus in Africa belluis; cùm enim òb magnam serpentum in illis regionibus copiam pellucidi, plerumquè amnes veneno inficiantur; Monoceros admirabili, qua præditum cornu iactat, virtute, aquas expurgat. Igitur illius vestigia ceteræ belluæ sectari solent, & ad fontem cunctari, donec ille intincto cornu, aquarum eluerit, omnemquè veneni suspicionem deleuerit, quo facto tutæ iàm illæ, & hilares lymphis sitim restingunt.

Quous erat veneno peius ciuile bellum. sed cùm ONNATE COMES apparuisset, quicunquè eius sunt signa sectati sumus, perniciem illam euelimus.



Phrenoschema XVI.



3. *Environ. Biol. Fish.* 1997, 48: 171-181.

1998

T H E A T R V M

FRaxini umbram serpentibus infensam esse nemo est, qui nesciat, quod de Inuictissimo ONNATE COMITE dici aptissimè poterit, qui fontibus adeò obnoxius est, ut illa sicariorum colluuiæ, quæ viuendi nobis securitatem ademorat, nè vlla quidè sui vestigia reliquisset.

----- *non insidiator oberrat*

Facturus quemcumquè reum: non obruta virtus

Paupertate latet, lectos ex omnibus oris

Inuehis, & meritum, nunquàm cunabula quæris,

Et qualis, non undè satus. Sub teste benigno

Viuitur. Eggregios inuitant præmia mores.



Phrenoschema XVII.



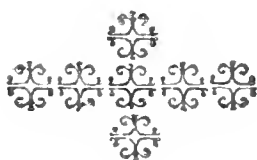
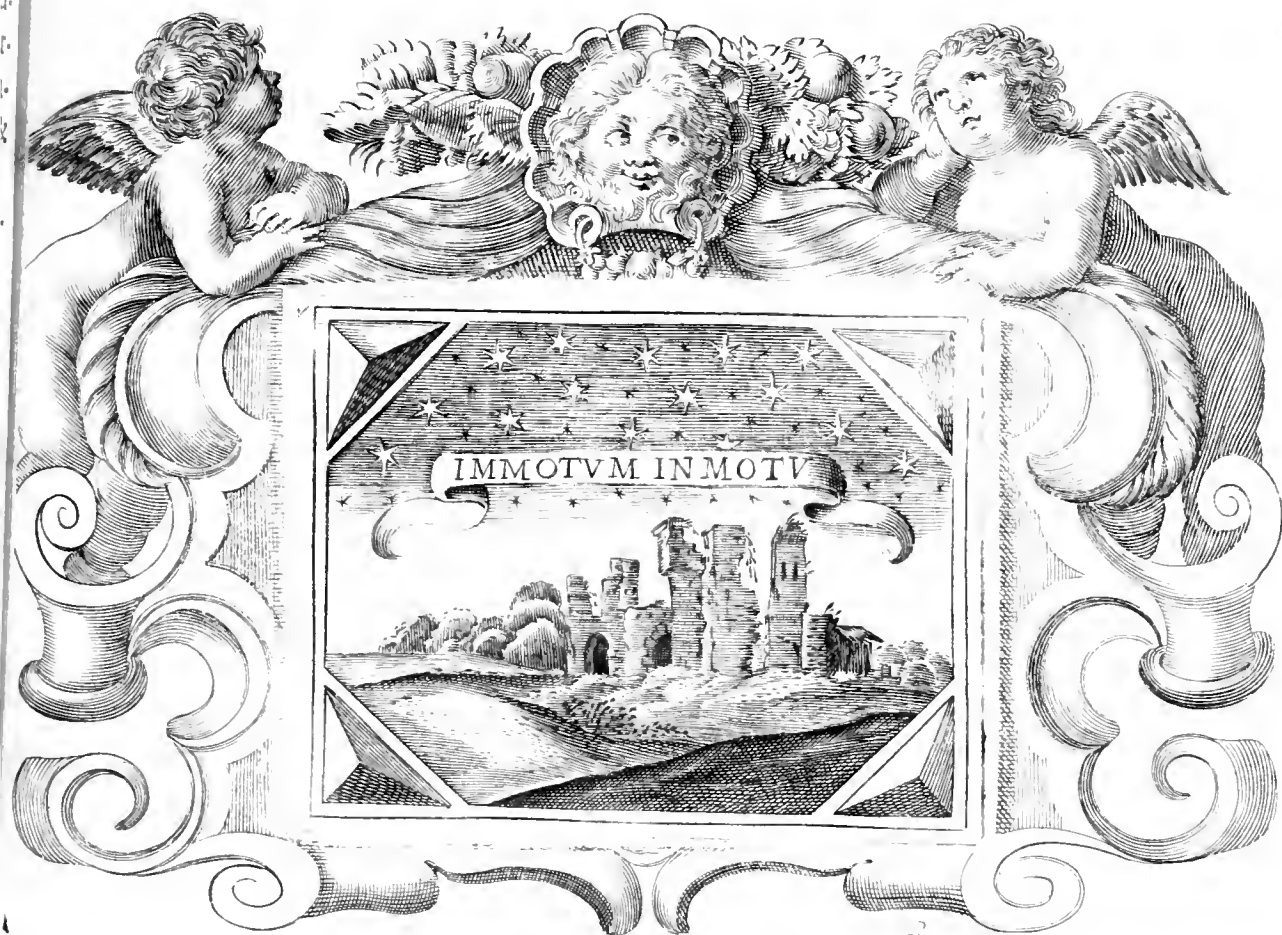
T H E A T R V M

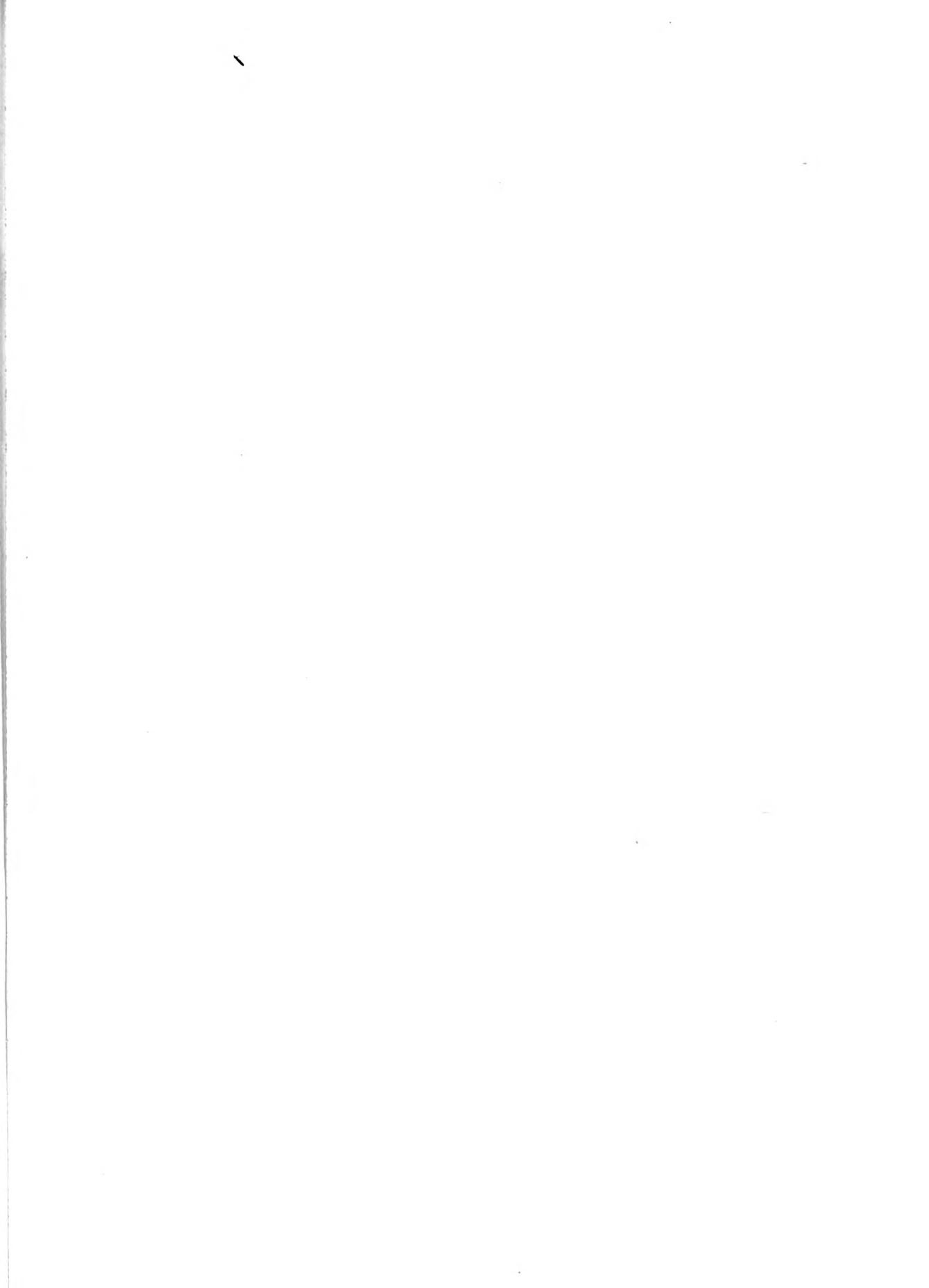
COELum symbolum esse magnorum virorum, cùm ad illius instar perpetuò moueantur, quippè qui grauissimis aguntur curis, & quos, vt aiebat Vespasianus stantes oportet mori, colligitur ex Latino Pacato in habita àd Theodosium panegyri, dùm ait. Gaudent profectò diuina perpetuo motu, & iugi agitatione se vegetat æternitas, & quidquid homines vocamus laborem, vestra natura est. Vt indefessa vertigo cœlum rotat: ità tu Imperator continuatis negotijs, & in se quodam orbe redeuntibus semper exercitatus es.

Allusimus hoc Prenoschemate àd nostrum Inuictissimum PROREGEM, quem Hispani fortuna Imperij maximis quibusquè periculis exercuit, probauitquè àd Aras Flauias, omnemquè Germaniam, & toto diuisos orbe Britannos; Nuperrima verò Italia area fuit, quæ illum velut è cœlo dimissum veneraretur: Romæ primùm, mòx Neapoli, quam non contentus sedasse motam, firmare etiàm voluit, ac stabilire eiectis tam feliciter àb Ylua Gallis, ea tot inter rixas, ac bella constantia; vt cœlo quamsimillimus videatur, vt enim illud circumagentibus se sideribus immotum, ac constans manet, sic illa Magni INNICI maxima virtus enituit, non pallore suffusa, non territa; sed sibi semper vbiquè constans.



Phrenoschema XVIII.

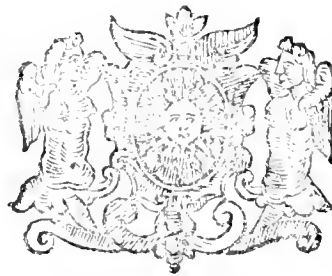




THEATRVM

IRIS in sacris literis æterni fœderis inter Deum, & homines symbolum
est. Vndè nos illud hauimus ad significandum æternam fore no-
bis pacem, quàm tantus vir Italiæ reddidit.

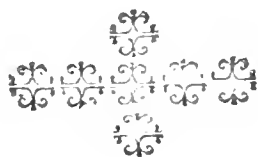
*Nil INNICI non efficient manus,
Quas & benigno si lera numine
Tuentur, & cura sagaces
Expediunt per acuta belli.*



Phrenoschema XIX.



Phrenoschema XX.



T H E A T R V M

INter rudis, & incompofiti chaos tenebras exorta lux fymbolum
ONNATENSIS COMITIS eft, qui feditionum tenebris fqualente
Neapoli, exortus repentè, vicina immiffus è Roma, omni difcuffa
caligine, veræ pacis, ac tranquillitatis diem nobis reftituit.

Quis fuit ille dies? quæ tunc micuere ferena

Sidera? cùm noſtras appulit ille plagas.

Ire per Auguſtam viſa eſt victoria puppin,

Et tibi laurigera cingere fronde comas,

Ardua; in niueis voluabant fœdera pennis

Auſpicijs rixas tollere certa tuis.

Nec mora, vix Latias tetigiſti victor arenas,

Vix mores ſenſit terra Latina tuos:

Vix alacri ſublimis equo furiata petebas

Limina, cùm vulgi detumuerè faces,

Quiquè modò Hispanas poſcebat in arma phalanges,

Poſcebat poſuit fœdera Ibero minis.

Martia Cæſareos ſileat iàm Roma triumphos,

Prælia cui tantùm viſa triumphus erant;

Sanguine nam viſum Cæſar fœdauerat boſtem,

Par tibi palma equidèm; ſed ſinè cæde fuit.



Phrenoschema XXI.



129

T H E A T R V M

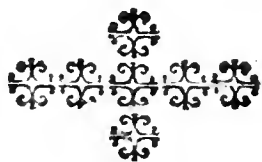
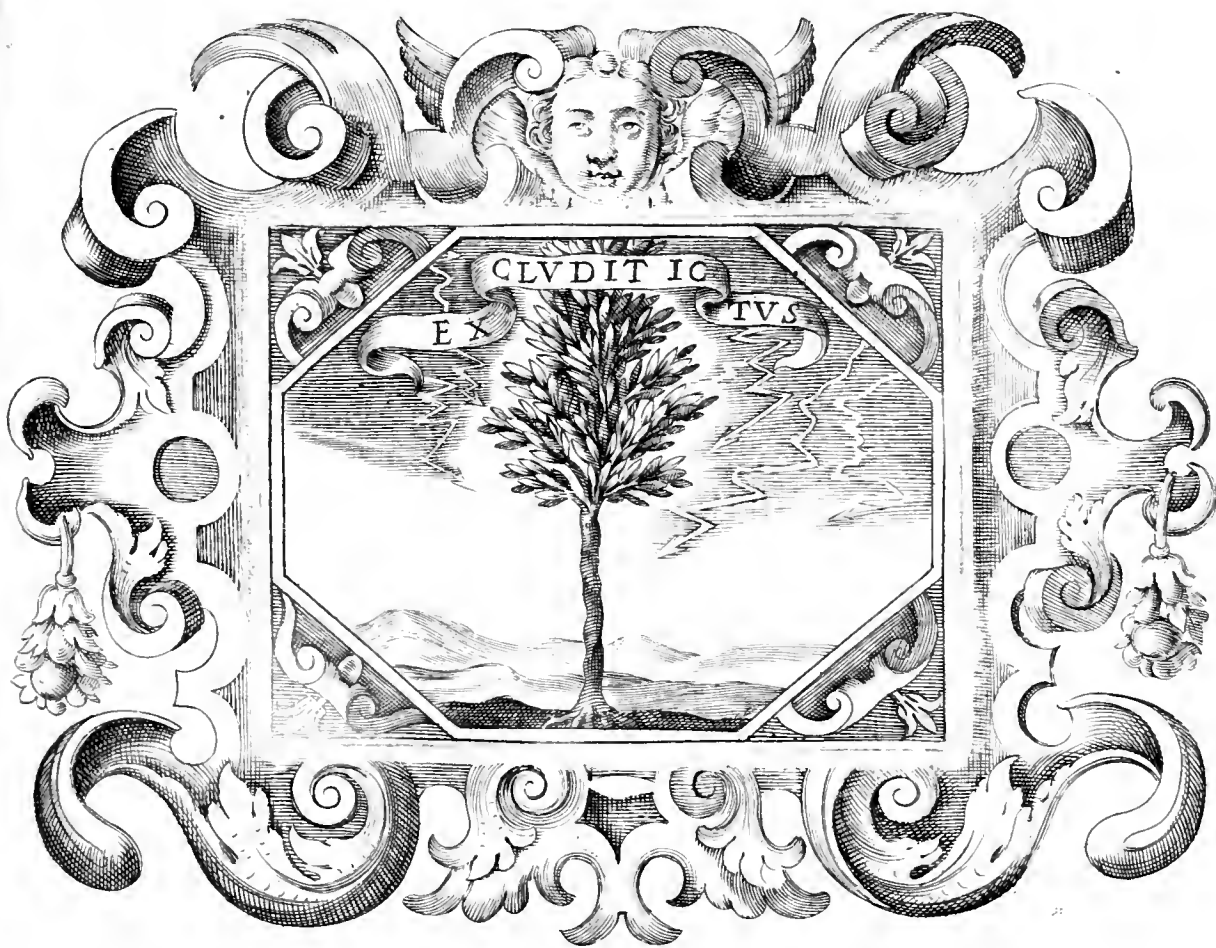
Vulgatum est, quod de lauro traditur, solam inter arbores fulminibus non peti. Id nos Excellentissimo COMITI de ONNATE aptauimus, qui solus inter tot bella inuictus semper, victoriam reportauit

*Pòst Gothicas acies , plebis pòst bella Latinae
Nutantes trepida Gallos expellis àb Ylua .
Sic Latio cessere hostes , quererentur vt omnes
Parthenopi te serò datum, victoria velox
GVEVARAM est sectata Ducem , nec profuit hoj
Turrigeris hæsisse locis , spes irrita valli
Concidit , & passis patuerunt lilia portis.*



Phre-

Phrenoschema XXII.



THE JOURNAL OF THE

ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

1903

VOLUME 33

1903

Part I

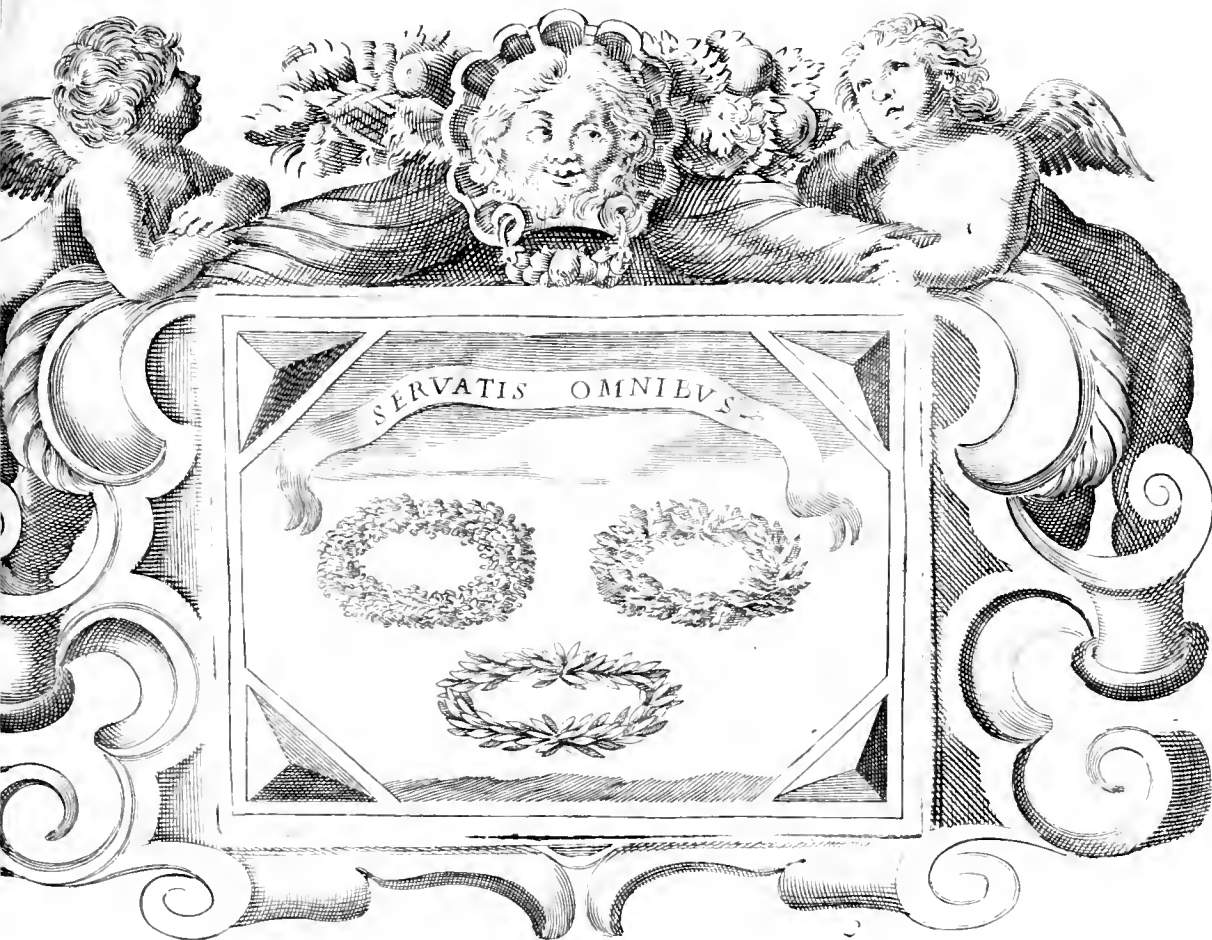
THEATRVM

TR E S hic à nobis Coronæ expressæ fuerunt, laurea scilicet, oleagina, & graminea cum lemmate, sortitis omnibus, laurus quippe nobis Excellentissimo COMITI debetur ob tot victorias reportatas. Debetur & olea, quæ sedanti Cuius seditiones imponebatur. Graminea denique corona debetur ob solutam Silerni rebellionem, tempelluo milite Gallis electis. Quid ni quernum etiam debeamus, cum non vnum tantum Ciuem; sed quotquot Neapoli degunt ab intestini, externique Martis incommodis asseruerit:

*Nam tibi quæ poterunt prò tantis præmia reddi
Palmis, aut quantæ pensabunt facta coronæ?
Non solum populi vitam debere fatetur
Te sibi Parthenope; sed quod iucundius esset
Lucis honoratæ fructu, venerabile famæ
Pondus, & amissas vires, & regna recepit.*



Phrenoschema XXIII.





T H E A T R V M

Pegasus in planitie obequitans nostri Lycæi symbolum est, subiectus illi campus favorem nostri Excellentiss. **COMITIS** indicat, qui squalentes inopia literas in spes non vulgares erexit, & fore speramus, ut primo quoquè tempora mercedes, annuæquè nobis præstationes constituentur, ut quam literis vitam noster Excellentissimus **COMES** præstitit, iuuet etiâ alimentis.

*Hinc priscae redeunt artes : felicibus inde
Ingenijs aperitur iter, despectaque Musa
Colla leuant, opibusq; fluens, & pauper eodem
Nititur ad fructum studio, cum cernat uterquè,
Quod nec inops iaceat probitas, nec inertia surgat
Diuitijs.*



Phrenoschema XXIV.





THEATRVM

Compendiarius Mundi globus translatus hùc etiàm à nobis fuit,
vt ostenderemus, quemadmodùm in illo collecta enitent mi-
randa quæquè naturę miracula; non aliter in nostro Excel-
lentissimo COMITE omnium retrò exacti temporis Heroum virtutes,
ac res gestas effulgere, vt suo bono experitur nostra Neapolis,

Princeps Latino Cesare dignior,

Eques Gelonis imperiosior,

Maior bipennium stringere Noricis,

Quæ digna mentis laus erit arduæ?

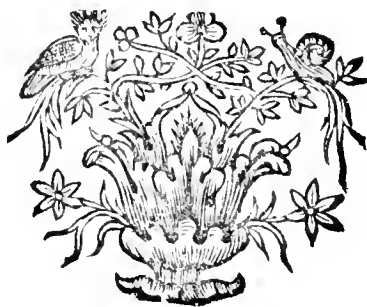
Quæ digna dextræ laus erit impigræ?

Te Leda mallet, quàm dare Castorem.

Praefert Achilli te proprio Thetis.

Victum fatetur Delos Apollinem.

Credit minorem Lydia liberum.



Phre-

Phrenoschema XXV.



LYRICAE SCRIPTIONES.

QVAE SINGVLIS
PHRENOSCHEMATIS
ERANT SVBIECTAE,
QVO CONCINNIOR
ESSET APPARATVS,

Placuit perindè, eas quo ordine collocatæ fuerant, post Phrenoschemata hic subijcere.

ODE I.

LÆTATUR ITALIA ADVENTV COMITIS
de ONNATE.



O *Qui me furor Entheus
Phæbum è colle biuertici
Cogit àd Latias plagas
Blando ducere murmure ?*

*Quo vatem rapitis Deæ ?
Quæd Numen citharæ datis ?
Nùm Cælo reduces suas
Teras Indigetes petunt ?*

*An moris quis in Aonum
Mentes spiritus incidit ?*

*Ast ò , dùm loquor, igneam
Nubim Iuppiter excutit .*

*En leto tenuit sono
Læum . Numen àb athere
Delapsim video nouum .*

*Exultant Zephyri leues ,
Et tellus , & in Italis
Campis exiliunt rosæ .*

*Nosco Magnanimum Ducem
Regni situs Iberici ,
Quo viso Rhodani fugam
Denictus capit incola .*

*Salve fulgòr Iberiæ .
Nostræ pompa Neapolis :
Hostes quo duce concidunt ,
Et ciues Italos beant
Tanto Fœdera vindice .*

THEATRVM

ODE II.

LA VDES EX.^{mi} COMITIS DE ONNATE

Ob eiectas è nōtro Regno Gallorum classes, quæ Duc
Thoma Sabaudō Salerni litora inuasērant.

H*Vc ò nitentem lauream ,
Hūc dona præliorum
Afferte Diuæ Pieres ,*

Dum rector Italorum

Cingendus est adorea ,

Decusquē Cantabrorum .

Alpina classis fulminum

Tentarat aneorum

Litus Salerni turbine

Vexare; sed decorum

GVEVARA sidus Hesperī

Vesana Gallicorum

Rit:ò coegit nubila ,

Minasquē classicorum .

Cessit Sabaudus impotens ,

Rumorquē liliorum ,

Dūm noster ensis fulminat

In damna barbarorum .

Omnes in hostem cuspides

Arsere saniorum ,

Enses in hostem ciuium

Fulsere notiorum .

Pugnabat armis INNICVS ,

Dextrisquē Campanorum ,

Qui bella libris hauserat

Certanda doctiorum .

Tu tuta Siren Italia

In ense GVEVARORVM,

Precare menses INNICO ,

Liesquē tyliorum .

ODE III.

EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE
Virtutes commendantur .

REGNA vellent nunc Catones,
Frena poscerent Fabrici,
Seeptra Cocles, Brutus aulam,
Si GVEVARAE contigisset
Sidus illis intueri.

Quidquid Ansonum theatra,
Quod Cleanthes, quod Chrysippi,
Quod Platones edocebant,
Quidquid Aonum sub umbra
Docta concinit Thalia,
Cuncta regnant in GVEVARAE
Sparsa pectoris recessu.

Ipsa Pallas, ipse Phæbus,
Ipse Ianus visus alter.

Cede retrò Galla Enyo,
Bella ridet nostra Siren,
Classiumquè, fulminumquè
Martiales apparatus.

Liliati bella veris
Ridet INNICVS colonus;
Ille Gallicæ noualis
Culta demeter timenda.

O Beatas Hesperuci,
Quas GVEVARAE dextra ducit,
O carinas inuidendas,
Quas Iberus argonauta
Perquè fluctus, perquè syrtes,
Perquè bellicos tumultus
Nare sospites adegit.

THEATRVM ODE IV.

EXCELLENTISSIMVM COMITEM DE ONNATE
Sanguine, ac Literis clarum esse.



O Dux Arfacio sanguine clarior,
Princeps Argolica Pallade doctior,
Quem Galli metuunt, quem penitus Gothus,
Quem timet Getici Luna Boryrhenis
Dignum conciliet quem tibi barbiton?
Quam dignam meritis exhibeat tuis
Laudem Pieriæ cultor Amimona?
Si te Nestorem dicere Principem
Tentet, belligeræ gloria laureæ
Dici Pierio pectine postulat.
Inter si trabeas, INNICE, fulgidum
Te chordæ resonent, consilium sagi
Martis fulmineam poscit àd aleam.
Pugnasti capulo tam benè prælia,
Vt laudes Phrygiæ viceris Hectoris.
Nec si te memoret nunc Agamemnona,
Mentitur meritas gloria laureas.
Urbes Ausonias tam benè temperas,
Vt ciues reputent aurea sæcula
Rursus Italicis reddita mænibus.
Te si conspiceret incola Caucaſi,
Aut potor Tanais, non alio Duce
Vellet Auſtriadum legibus imbui.
Te missis peteret Nuba bipennibus,
Et quas Oceanus dissipat insulis
Gentes, te Meroe, te peteret Lybis,
Et quos Leuconoe roscida prospicit.

ODE V.

EXCELLENTISSIMVM COMITEM DE ONNATE

Sedatis Bellis Musas Neapoli restituisse.

T Andem depositis minis,
 Quas Galli furor inquires
 Centena rate contumax
 Nostris detulerat plagis,
 GVEVARA Duce Pegasus.

Huc Musas iterum vehit.

Illas Martius impetus,

Et sauo fera milite

Bellonę tuba peruicax

Trans cautes, & inhospitas

Rupes egerat exules.

At nunc dum Sapiens regit

Vrbes INNICVS Italas,

Exultant reduces Deæ.

Cunctæ læticia fremunt

Gentes, ac populi Latì,

Dum nomen sonat INNICI

Doctum, magnanimum, pium

Kindi buccina Castalis.

Felix Parthenope nimis,

Quę tanto Duce fulguras,

Dum regnat Sapiens, licet

Codani maris accola

Insurgat Gothicis tubis.

Alpinę licet euolent

Iuratę dare praelia

Classes, & procūl aneis

Pugnas exacuant globis;

Tuto tu tamen ocio

Luces ducere gestias,

Cum tanti sapiens tibi

Sit, quanti Patrię salus.

THEATRVM

ODE VI.

VNAM COMITIS DE ONNATE MENTEM

Veterum omnium Philosophorum scholas æquasse.



LAVREA doctum redimite crinem
INNICI Musæ, potis est palestras
Qui Mycenæas superire mente, &
Moribus urbes.

Quidquid Aëtæas radiabat inter
Porticus, quidquid Peripaton inter
Magna Stagiræ, veterisque mundi
Pompa docebat,

INNICI docto resonant in ore.
Huc àb Argois Sapiens Athenis
Ingeni flores, Academiæque
Transtulit umbras.

O Latinorum nimium beatas
Nobiles urbes, Sapiens GVEVARA
Quas regit, tantis decoratque fausta
Alite donis.

Iàm queri Syrtes veteres sinamus,
Totque Bellonæ mala dissidentis,
Illa si tantum peperisse nobis
Debuit Astrum.

Quod procellosas cohiberet undas,
Quod foret nostris Helice carinis,
Nè latus nimis Aquilo, vel audax
Perderet curus.

Anchora puppim cohibet Latinam
Prouidus custos Italæ biremis,
Africus quamuis timeat, notique
Aequora turbent.

ODE VII.

LAVDES EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE

òb assertam è bellis Neapolim.



FAT A pòst belli, rigidumquè Martam
En procùl piètas olea carinas
Cerno Campanas remeare leto

Murmure terras.

*Ecquis Heroum prohibere rixas
Classicum nuper Latio inferentes?
Exulem quisnàm valuit Latinis*

Reddere pacem?

*Atticæ mecùm volitate Musæ,
Ocior ventis vaga dùm per astra
INNICI tollor celebrare leni*

Pectine laudes.

*Plaudat è seris Orientis oris
INDVS. argenti gement ab vrsa
Sarmatæ plausum, referatquè nostra*

Carmina Calpe:

*Et maris pinus gemini coronans
Indè letantem terat Adrianum,
Claustra Tyrreni secet hinc nitenti*

Murice Nereus.

*INNICI exultent scopuli trophæis,
Vièta Gallorum speculemur arma
Gesa brachatæ, lituosquè, cana &*

Lilia gentis

*Sint triumphalis decora alta VELEZ,
Qui mari, & terra procùl aduolantes
Reppulit Gallos furiata circùm*

Bella minantes.

THEATRVM

ODE VIII.

INVITANTVR OMNES TERRARVM ORBIS NATIONES
Ad virtutes Excellentissimi COMITIS de ONNATE suspiciendas.



O *Qui sepositi procùl
Eggressi iuga Carpati,
Aut gentis mare Caspiæ,
Niliquè auia flumina,
Aut Albim glacie pigrum,
Quo virtus latitet loco
Industri petitis pede.*

*Vos qui classibus horridum,
Virtutis studio, mare
Tentatis benè prouidi.
Huc ò, quò Zephyri vocant
Passa vertite lintea.*

*Quà terras regit INNICVS
Stellantis decor Hesperì,
Sidus Ansonie nouum,
Campanis Helice suis.*

*Si quod fama loquacibus
Nuper detulerat lyris
Votum est cernere, litora
Sirenis petite Italæ.*

*Quidquid sparsit in Atticis,
Quidquid Numen in Italis,
Aut in pectora Bracmanum
Virtutis, dedit INNICI
Totum mente sub intima.*

*Recti hac meta, nec Herculis
Vlirà tendite terminos,
Quos fando dedit INNICVS.*

ODE IX.

LAVDES EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE

Ob eiectos è Salerni oblidione Gallos .

I *A M minax ferrò , galeaquè turgens
Barbaris Gallus metuendus alis
Nescium vinci quatit obstinata
Classe Salernum.*

*Vidimus canum Ligerim retortit
Culmine Alpino violentè undis
Ire Picentum generosa bello
Claustra petentem;*

*INNICVS dùm consilio minaces
Pugnat in turmas , Rhodanique classes ,
Sternit , & Gallos malè contumaci
Ense frementes.*

*Sensimus Francham caluisse pugnam ,
Luna dùm Thracum meliùs periret ,
Stricta Rhenanæ vitio cohortis
Sensimus arma.*

*Quem Ducem Siren Latij ruentis
Innocet rebus? sua Gallicanus
Marte quo pulsus fugitiua condet
Spicula miles ?*

*Nostra cui partes daret in Sabaudum
Bellicas Siren? potis est GVEVARA
Gallicum ferro pepulisse nostra ex
Urbe timorem .*

*Ille in Alpinas ubi se cateruas
Intulit stricto metuendus ense ,
Fusus imbellem sua signa vertit
Hostis in Alpem .*

*Cessit Alpinae ferus hostis oræ,
Sensit ut nostrum trepidus GVEVARAM,
Aegra tùm ponto sinuat vocatis
Carbasa ventis.*

THEATRVM

ODE X.

ALIORVM ALIA ESSE STVDIA ; AT COMITEM DE ONNATE
Totum esse in Sapientia, qua Duce Neapolis bella sedauit .

O Gentilitijs pompa nitoribus ,
O & Mæonijs addite laureis
Seruator Latij prouidus , **INNICE.**

Sunt quos Theſſalicos inter acinaces
Raptat armifono gloria puluere,
Seu centungeminæ iuuerit oppida
Cretes Euganeis cingere puppibus.
Seu per turrigeræ litora Tuſciæ
Gallos naumachia fundere nobili.

Hunc ſi Nauſichææ mitia iugera
Delectet nitidis pingere floribus .
Illum Dædalij pendere molibus
Si Semiramios iuuerit hortulos
Gaudentem flumio credere ductili
Bacchas , auricomæ flumine Lydia
Nunquàm dimoueas , Martis ut horridis
Vallatus phaleris , & galea tumens
Inuadat Scythicis bella ſecuribus .

Multos tecta iuuant , & Parijs pile
Duclæ marmoribus , ſignaq; Mentori
Dedolata : tument mille decempedis
Extruclæ artiſci lege palatia ,
Seu Xyſtum libeat , ſeu ſpecularia ,
Seu pellucidulos addere riuiulos .

Te virtus niueo conſcia pectori
Dimouit populo , te nitidus pudor ,
Et ſeruata choris Indigetum fides
Adſcribunt ſuperis . dùm mea temperat
Euterpe citharam , viuſidus integri
Diceris Latij tutor , & imperi .

SINE

ODE XI.

SOLAS MVSAS HEROVM NOMEN ÆTERNVM
Constituere.

SINE montium Lysippe
Animare saxi cælo,
Et àb Africæ latebris,
Parioquè colle ductas
Latè columnas INNICO componere
Tumulare dùm columnas
Fera temporis duella,
Rabiesquè barbarorum
Potuere; sed GVEVARAE
Aeternet una Clio nomen inclytum.
Vbinunc superba Memphis,
Rhodijquè nunc colossi,
Vbi Romuli theatra,
Phidijquè sunt labores,
Inuoluit illa tempus edacissimum;
Potis una sed Thalia
Superire damna lethi,
Potis vnus Hippocrene
Superare bella Lethes,
Viunt perennem Pindicæ vitam Lyra.
Sonat vsq; Dardanorum
Chelys arma Mantuana,
Tuba Cæsaris trementem
Sonat vsq; per Larissam,
Adhuc triumphos illius tellus sonat.
Sonet una nomen ergò
Chelys INNICI decorum,
Canat omnis & trophæa
Chorus, illius, sororum,
Patrem Latine gentis ingeminet polus.

THEATRVM

ODE XII.

FAMAM COMITIS DE ONNATE TOTO ORBE
Diuagari.



I NTERMISSA diù lyra
Rursus Mæonio carmine nobilis.
Certat te super ardua
Terrarum soluo non sinè Numine
Iam nunc, INNICE, tollere.
Ibis sub pedibus quæ niuib. pigra,
Et quæ Piniferis iubis
Motantes apices Acroceraunia
Licturus, præcùl auis
Raresunt humeris sparsa rosaria
Cynthi: non humili ingo
Abscedunt gelidi culmina Pelij.
Leni victus ab Africo
Ibis quæ Patago, quæ Perunius
Errant, & rigidi Dabe.
Te fame bijugis per liquidum æthera
Vadentem peniti accole
Discent Oceani. Flumina Vistule
Qui petat pigra Concanus,
Qui Nilu laices, & celerem sequi
Tigrim. desine sospitis
Tandem Parthenopes: fama potens Lyre
Dum te conuocat, INNICE,
Et iam Pierium detulit effedum,
Mandenq, aurea Pegasus
Lira, laurifono, non patiens more,
Hinnitu, impiger excitat,
Suffremq, suum te ciet INNICE.

O D E XIII.

AVREAM ÆTATEM ESSE SUB EX.^{MO} COMITE DE ONNATE.

QVI nouari vellet annos ,
 Aureiq; nomen æui ,
 Cùm nouales possidendas

Nulla cautes terminalis ,
 Arbitrèq; distineret .
 Cùm tumentem nulla pinus
 Ære Nereum secaret ,
 Nec tubarum clangor ira
 Personaret Martiali ,
 Nec ligones passa tellus ,
 Ferreiq; diuina rastro ;
 Sed nitentes spontè culmos ,
 Spiceasq; ferret undas ,
 Nec recisa uinitoris
 Falce vitis expedita ;
 Sed retorti nulla ferri
 Iussi turbinem subire
 Dona Massici Lyœi ,
 Nectarisquè ferret imbres .
 Cùm nefanda labe nulla
 Nupta polluit cubile ,
 Quin & auri comparandi
 Aestuaret nec cupido .
 In decro tale Numen
 Inuebitur GVEVARA .
 Cessit impotens Erynnis ,
 Quæ Latinos implicabat ,
 Cessit impotens Erynnis ,
 Quæ Latinos implicabat ,
 Cessit ira . cessit ignis ,
 Causa cessit & duelli ,
 Dùm Latina lætus equis
 Regna lancibus gubernat .

THEATRVM ODE XIV.

PARES OMNES ANIMI DOTES ESSE IN NOSTRO PROREGE.

E *T* tristis Liger, & Sabaudus atrox,
Et classes procùl ite liliatæ,
Hispanis oleis micent triumphî,
Et lætas agat Hesperus choreas.
Solem laurigeri vebant iugales
Palmis GVEVARIDVM decoret annos,
Et menses bilaræ, diesquè Cælum.
Iam tunc Pieriam recludat aulam
Ithæbus Mæoniæ decus palæstræ.
Festis aduolent lyris Camænæ,
Et Pindi sonet INNICVM recessus.
Quisquis trans Alroem, pigramq; Thulen
Doctus Palladijs inhæret umbris,
Et Lycnis vigilis studet Cleambis
Argumenta suis velit GVEVARÆ
Libris: non alius potis videri
Cæris aptior, aptiorq; cedris.
Par hic belligeri tubis Gradini,
Seù terra velit ille fulminare,
Et turgens adamantino galero
Iras per medias agat cohortes,
Seù classes tumidusq;, barbarusquè
Cogat belligeris volare coris.
Par idem calamo, Deisq; Pindi,
Par hic moribus integri Catonis,
Assurgant licet auia Mycenæ
Pellæi Sophia nimis Dynastæ;
GVEVARÆ tamen iugeni decori
Cedant & Macedum, Atticiq; mores,
Unus qui veteres, sophosq; Reges
Deuicit calamoq;, buccinaq;

ODE XV.

MEMORATIS GVEVARÆ GENTIS HEROIBVS

In nostro Excellentissimo COMITE consistimus.

QUEM ducem, aut quem Gueuaridum Thalia
Sumis Heroem cithara canendum,
Cuius extremi generosa discant
Nomina Chini.

Qua prius dices fide laureatum
Sancium, qui barbaricas in alis
Victor, Hispanam maculasse Mauro
Sanguine terram

Fertur? an VELAE speciosa dices
Gesta, quam prolem memores Nauaræ
Iactitant fasti, sonat & benigno
Colle Pyrene?

Fulmen in diros neq; te Suecos
Laurea canos redimite crines
Præterit Pindus, benè, seu Gothunnos,
INNICE, cadas;

Sinè nutantem Austriadum tiaram
Impiger firmes, Duce Ferdinando,
Ductor Alpinae licet acer oræ
Bella moueret.

Te catenata Vahalis phalanges
Castra Nordingæ capulo metentem
Nuper expertæ, per aprica Scaldis
Stagna sequuntur.

Crescit occulto velut amne Nilus
Fama bellacis nimium Parentis;
Quantus astrorum micat Hesperucus
Inter at ignos,

INNICI nomen radiat secundi,
Nostra qui prudens moderator arua
Theutonius splendor, Latineque gentis,
Splendor Iberæ.

THEATRVM ODE XVI.

COMITIS DE ONNATE AVSPICIIS TOTVM TERRARVM ORBEM
Subactum iri.

QUIDQVID Seneca tibia cecinit ,
Cum venturos dixerat annos ,
Quibus Oceanus vincula rerum
Laxet , & ingens pateat tellus ,
Typhsq; novos detegat Orbes ,
Nec sit terris ultima Thule ,
Hoc GVEVARAE contigit aeo ,
Qui consilio victor , & armis .
Quidquid in Vrsa Gothus ademit ,
Quidquid Latio Guisus atrox ,
Dedit Austriacis Regibus vnus :
Ibi Parentis , quàm glaciali
Arcet à vnda plaustra Boote ,
Signa secutus , hic non alia
Alite victor , quàm Palladia ,
Et mihi licet ventura sequi
Si fatidico carmine : iam nunc
Lusi video reduces acies
Ope GVEVARAE figere pedibus
Sera Dynasta en oscula iberi .
Video cines hinc Gothalaunos
Dextram tanti stringere Cupidos
Ducis , Alpinas mittere glacies .
Ferus Hollandæ cinis arenæ
Iram exsus , & bella sequi
Res Austriacas volet amplecti :
Nullus & extrà limina mundi
Barbaros agitat , quem sapientis
Signa GVEVARAE non Imperio
Dent Hispani . scilicet hæc laus ,
Hoc sapientis decus Herois
Erit ; abrumpat licet inuidia
Illa doctis inimica modis .

ODE XVII.

INDVLGENDVM CITHARIS. PVLSIS AB EXCELLENTISSIMO COMITE
DE ONNATE Bellis.

S *V*spensa tuis sume salictis
Nablia Clio sume canora.
Cessere faces, & furor improbus,
Qui modò Latias presserat urbes.

Fugit auspicijs pulsa GVEVARAE
Belloni cruci pallida ferro.
Pax ecce leues candida bigas
Iungit, & Italas permeat arces.

Suspensa tuis sume salictis,
Nablia Clio sume canora,
Sapiens nostras dùm regit oras
GVEVARA poli filius Iberi.

Crinem spicis redunita Ceres
Iubet Ausonias alma nouales
Seg tam laeè titubare iubis.

Venit Erigone rursus ab astris
Cupiens nostras habitare casas,
Tanta est recti Duce GVEVARA
Norma Latinis addita Regnis.

Suspensa tuis Sume salictis
Nablia Clio sume canora.
Properet tecum turba sororum,
Omnis ab Hæmo chorus Aonidum
Volet in Tyrio nobilis oïtro.
Discant Zephyri, discat & eurus,
Aquilo laudes discat & INNICI,
Vt cùm pennas fortè per Vrsam,
Per & Occiduae litora Calpis
Vertent : roseos quauè iugales
Laxat in albis Mutata rotis,
Totus nomen personet INNICI
Aptum Musis nomen, & armis.
Plaudatquè pari murmure mundus.

THEATRVM

ODE XVIII.

LYRA ÆTERNITATEM COMPARARI.

ATTOLLANT alij pilas ,
Et cæse spolijs Pari
Bellacis decus INNICI
Testentur benè seduti .

Sint & saxa Numistica
Qui cælis animent suis .
Argoo Phidig licet
Surgant qui inuidiam creent ,
Et cæsis Ligurum iugis
Pelleo similem duci
QVEVARAM statuunt meum .

Scissis crinibus obuia
Passi Parthenope coma
Imploret decus INNICI .
Occursu illius horrida
Bellæ classica Ciuici ,
Et mutæ iaceant tube .

Parte stent alie truces
Galli consilio fugæ ,
Vertant colla comantia ,
Et gæsis , & inanibus
Exati guleis tremant .
Classes dissipet Africus
Sylus Alpæ inhospitæ
Ausas Italicum mare
Stultis poscere lilijs .

Hanc fixis animam dare
Contendant Phidie manus ,
Dùm Pindi meliùs Lyra ,
Æterno & decus INNICI
Cogor dicere carmine .

ODE XIX.

COMITIS DE ONNATE LAVDIBVS

Nullas inueniri pares citharas

QVO te dicere carmine
 Conetur Polyhymnia?
 Qua Phæbus valeat lyra
 VELEZ dicere nomina?
 Nùm qua fortis Vlyſſei
 Vates Mæonius decus
 Inter Semideos tulit?
 An qua Dardanium ducem
 Mantous cecinit Maro?
 An qua viuida Pindari
 Quondàm concinit indoles
 Certatas in Olympicis
 Ludis, aut Nemees vices?
 Centauros an, & arduas
 Qua Regum cecinit tubas?
 Prome nunc alias lyras
 Clio nomen àd INNICI.
 Qualem non Macedum plaga
 Quondàm Semideum tulit,
 Qualem non Latium genus
 Inter Scipiadas suos,
 Magnum cernimus INNICVM.
 O, me tollite præpetem
 Euri tràns iuga Pindica;
 Tràns nubes, & Olympici
 Culmen verticis arduum,
 Vt ſiqua hic latet INNICI
 Aptam nominibus chelym
 Leni pollice temperem.

THEATRVM ODE XX.

EXC.^{MI} COMITIS DE ONNATE VIRTVS COMMENDATVR
in cijciendis è Salerni obsidione Gallis.

A VREIS Clio quid agam cothurnis,
Quid velint lauri, citharæq; blando
Incitæ pulsu, volitansq; Pindi è
Vertice cantus.

Eccè festiva galea decoræ
Edocent plausu comitante Letæ
INNICI turmæ, modò cum tumentes
Perderet Alpes.

Mitte captivas Heliconis oras,
Et lûi Clio per inane curru
Victa quæ turres, & aprica surgunt
Claustra Salerni.

Dic ut Alpinas equitum cateruas
Rebus angustis animosa virtus
INNICI retrò propè funeratis
Reppulit armis.

Dic vs æratas speculatus alas
INNICI Gallus, galeasquè, & hastas,
Et triumphales aquilas, fugaces
Vertit habenas,

Tingere Hispanas pauidus bipennes,
Et Latinorum socia arma, latè
Turgidas classes repetens, & euris
Carbasa laxans.

INNICI virtus tibi luctuosas
Expulit Siren Latialis Alpes,
Non Getas posthàc metuas, GVEVARA
Bella fremente.

Quin & irati latus omne mundi
Feucat quamvis tumidum ducllis,
Hunc ducem Siren meditata, nullis
Occidet armis.

ODE XXI.

MAIOREM NVNQVAM HEROEM TERRAM PEPERISSE.

Qui COMITI de ONNATE conferri valeat.



Ponticas Typhis petiturus undas
 Antequàm velum sinuaret euris
 Prodigus vitæ, patriquè spreto
 Liminis audax,
 Litorum primas relegat oras;
 Sed reluctantes ubi per procellas
 Impulit tonsas, didicitq; Nerei
 Ferre tumultus.
 Atticæ pgras fugiens arenas
 Vertit antennas medios per æstus
 Ausus undosis dare laureata
 Transtra periclis,
 Et timor nostram modò qui Thaliæ
 Egit argutas cecinisse sylvas
 Cedat. Herois ciet en GVEVARAE
 Phæbus àd arma.
 Terra non unquàm tulit vlla maius
 Numen. haud vllæ cecinere chordæ
 INNICO manus, meliusuè dudùm He-
 roe Latine.
 Ille civilis furiale belli
 Reppulit fulmen, vacuumquè rixis
 Italiam terram docuit beatam
 Vixere vitam.
 Iuvit annona populum, deditquè
 Literas nostris iterùm Lycæis,
 Culmen & regni Erigones tuetur
 Lancibus equis.

ICONES
SCIENTIARVM.

QVAS
IN NEAPOLITANI
GYMNASII THEATRO

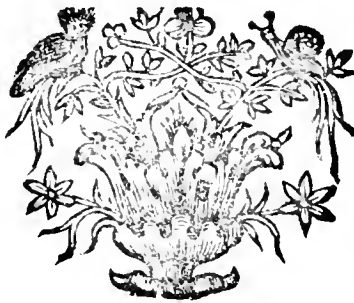
NOSTRO
EX C.^{mo} COMITI
PLAUDENTES INDUXIMVS.

T H E A T R V M

E*Cquid in Augusto magis enitet ore GVEVARAE,
Quàm decus eloquij, quàm benè culta Charis?*

*Ingenij non una nitent miracula: virtus
Non una illius moribus apta nitet;*

*At mihi quò fieret magè debitus, eminet una,
Qua mala composuit ciuica, Rhetorice.*



OMNIVM SCIENTIARVM. 69
RHETORICA.



T H E A T R V M

T A L E decus Logices præfers, seu gymnade certes,
Gordia diffidij vincula suæ feces,

Græcia ut ingenio cedat tibi victa, GVEVARA,
Et vetus inuentis cedat Agrippa tuis.

Præmia nè certent reliquæ mihi tollere laudis
Pierides, vici Principis ingenio.



OMNIVM SCIENTIARVM. 70
DIALECTICA.

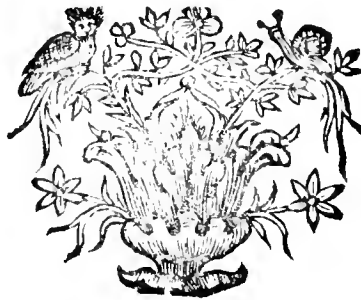


THEATRUM

ILLA ego sum Physice non ultima pompa *GLORIE*,
Hunc ego quem mundum nunc regeret, docui.

Edocui motus, Latij atque hinc non bene mota
Addidit *VELEZ* vertere dissidia.

An mihi quæ certat reliquæ sint Palladis artes?
Cum me una melius fulget arte *VELEZ*,



OMNIVM SCIENTIARVM. 71
PHYSICA.



Tet

META-

T H E A T R V M

T Raijcere ætherios Orbes , atquè astra *GVEVARA*
Mecùm vnà humano doctus es eloquio .

Non sat erant telluris opes , prouincia Cælum
Ingenio facta est , Magne *GVEVARA* , tuo.

Par erit & nostram magè te coluisse palestram ,
Quàm reliquis faueas Palladis Indigenis .

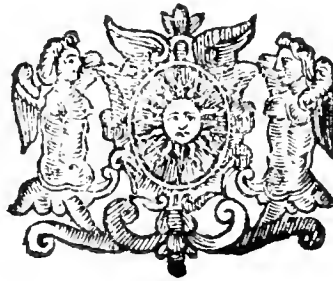


OMNIVM SCIENTIARVM. 72
METAPHYSICA.



THEATRUM

ILLA ego belligeræ mentis fecunda *Mathesis*,
Quæ *Pyrrhum* docui castra locare *Ducem*,
Non numeris contenta meis, non arte fuissem,
Ni numeros *VELEZ* adderet ipse suos
Nec mihi si reliquæ *VELEZ* certabitis artes,
Arma inter palmam detrahet vlla mihi.



OMNIVM SCIENTIARVM. 73
MATHEMATICA.

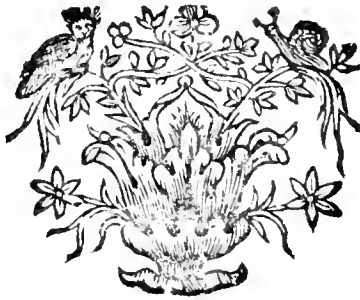


THEATRVM

CIVILIS fuerat iam desperata Galeno
Alea, & huic aderat nulla medela malo;

Vnus at Italiae potuit GVEVARA mederi,
Cuius & huc reduces venimus auspicijs.

Ergo erit ille meo magis excipendus honore,
Qui nomen Hippocrates dicitur esse Latine.



OMNIVM SCIENTIARVM. 74
MEDICINA.



T H E A T R V M

LANCIBVS *his leges metiris , & Itala Princeps*
Regna , ò , Semideos inter habende VELEZ .

Ipsa iterùm Latios accessi Astræa Penates ,
Aurea dùm rursùm sæcula terra gerit .

Ergò sibi qui te certant adscribere VELEZ ,
Erignes certant tollere dimidium .



OMNIVM SCIENTIARVM. 75
IVRISPRVDENTIA.



L L L

V T R A -

THEATRUM

VTRAQUE iura tibi curæ sunt, utraq; calles
Quæ sacra sancivit, quæq; profana Tiberis :

Tàm benè Cæsareas tutaris & INNICE leges ,
Quàm benè Pontificum dogmata Romulidum ;

Illa tamèn veterum cedant tibi iura Quiritum ,
Pluris GVEVARAE est relligionis amor .



OMNIVM SCIENTIARVM. 76
IVS CANONICVM.



Aaaa

VNA

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

THEATRUM

VNA quidè̃m, Guevara, tuum mihi vindico nomen,
Charum nomen es ò INNICE cœlitibus.

Adstuit una tuis cœli sapientia reclus,
Una humiles populos reddidit una fidem.

Felicem Austriadum, duce te GVEVARA tiaram,
Quo duce non ullas sentiet illa minas.



THEO-

OMNIVM SCIENTIARVM. 77
THEOLOGIA.



Super has Scientiarum Icones inter pensilis ambulachri, quod medios secat Theatri parietes, proiecturas, Tabula erat nostri Excellentissimi COMITIS Imaginem referens mira Iosephi Reueræ expictam solertia, è regione solij constituta, quod ille infessurus erat. Illi hoc Elogium suppositum erat:

HÆC THEATRALI POMPA

*Arcani Theatri lufimus imaginem tui,
Princeps Sapientiffime.*

*Hæc Scientiarum, quæ tibi plaufum excitant, figna,
Illarum sunt simulachra,*

Quæ tuo in animo, fuo veluti triumphant in Capitolio.

Nil mirum igitur,

*Si pòft bellorum iacturam, ac inteflini Martis incommoda
Reuiuixerint literæ,*

Quæ in tuis gentilitijs cordibus vitam inuenerant.

Gaudeat fuo bono Neapolis,

Quas fregerat tyrannus literas, Hispanus Princeps afferuit.

Erunt qui tibi coloffos ftatuant, qui periftylia,

Vt tantum exprimant Principem.

Certabunt æra marmoribus.

Graijs Latini Lyffippi creabunt inuidiam;

Literatorum tamèn hominum gratæ vices

Aeterno hoc monimento

Te Literarum vnà, Regniquè Reparatorem teftabuntur

G. N. P. D. Q.

Ha erat nostri Theatri facies, cùm ad statam horam inuitatus à nostro Gymnasiarcha Excellentiffimus COMES in noftram Academiam iter intendit. Comitabantur incedentem præter Proregalis Palatij ftationarios milites, nonnullæ Hispanorum turmæ ad maiestatem compofitæ. vbi ad Gymnafium ventum fuit, Hispanæ turmæ præ foribus confiftere, COMES ipfe ipfo in vestibulo humaniffimè exceptus fuit à Illuftriffimo D. Ioanne de Salamanca, ac Profefforibus omnibus nostri Gymnafij, qui

Cccc

fuis

T H E A T R V M

fujs cùm insignibus aderant (quod institutum Excellentissimo Lemensi Comiti acceptum referunt) vbi autèm àd Theatrum progredi cœpit , vnus è Rhetorices candidatis D. Hieronymus Lanfrancus Cauensis Episcopi Nepos, puer eximiæ indolis , hanc àd illum Oratiunculam habuit :

Ades, EXCELLENTISSIME PRINCEPS, Hispani Athlas imperij, vtriusq; Hesperiae Cynosura, vnicum sapientiæ pariter, fortunæquè delictum, Ades nostra hac in Academia, dubium, spectator futurus, an spectaculum. In Musarum theatrum accede maius ipse Theatrum, cùm viuant in te Musæ, quarum hic imagines intueris: periissent illæ civilibus rixis, nisi tuum in ingenium se recipere potuissent: exanimatæ tubarum clangoribus essent, nisi vna excussæ vita, totidem à te recepissent, quot præfers in Stemmate corda. Accede igitur àd Mercuriales homines recens ipse Mercurius, & quas nobis scientias reddidisti, plaudentes excipe.

Vbi in hanc sententiam loquutus est, demissè illum veneratus, loco cessit, At COMITE àd Theatrum cæptum iter prosequente, festiuissimi Musicorum Chori per intercolumnia nostri Gymnasij ex composito collocati concinnas cantiunculas in eius laudes cecinere, libuit illas etiam hic adijcere :

ECCO pur, ch'al nostro Cielo
Nuoua stella il lume dà,
Ecco pur di nemi il velo,
Che per gioia si disfa.
Di Guerra il fremito,
Di Marte il strepito
Ratto s'en vâ.

Rende à noi nouello Sire
Quel che Marte ci rapì,
Prouon gioie, e suonan lire
Dou' il ferro incrudeli.

E al

*Hor quì si volgano ,
E al ballo sciolgano
Le Muse il piè .*

*Rasserena il Ciel GVEVARA ,
Che di nubi si coprì ,
Danzan' hor le Ninfe à gara
Don' il sdegno iusuperbì
D'oro si smaltano
Le riue , e vantano
Saturno hor quì .*

F *A ritorno à noi dal Cielo
Con Astrea la Pace , e'l Riso ,
E del ferro il freddo gelo
Hor si cangia in paradiso .*

*Fugge il pianto , e lungi il duolo
Spiega il vol da' nostri Lidi ,
Solo pace , e gioia solo
Ne l'Italia hoggi s' annidi .*

*Di virtù beato il Choro
Che fuggendo e l'arme , e l'ire
Ne giacea trà l'Indo , e'l Moro
Hor ne vien frà balli , e lire .*

*Viui pur Heroe sourano
De le Muse vnica spene
Gran splendor del Cielo Hispano ,
Ch'à noi rechi e gioia , e bene .*

THEATRUM

Ventum deniquè ad Theatrum, vbi omnes Collateralis Consilij Senatores, cœtereq; Togatæ gentes infederant, conuenerant etiàm prima Neapolitanorum Equitum capita, ac Ciues honestissimi. postquam suo in Solio Excellentissimus COMES insedit, antequàm haberetur Oratio, dùm gens omnis componeretur, Musicorum statio è regione Comitum in proiecturis pensilis ambulachii collocata in hæc verba cecinit :

P *IV non canti Argiua lira
D' vn' Alcide la bontà ,
Nuoui raggi mentre gira
Sole Ibero di pietà .*

*L'espugnar Busiri , e Antei
Fù gran saggio di virtù ,
Taccin pur' i plettri Achei ,
Nè d' Alcide cantin più .*

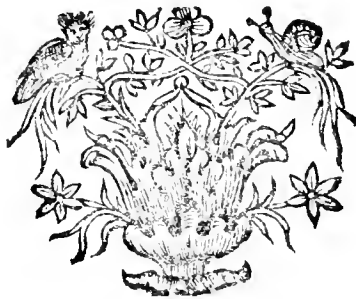
*I tuoi preggi il mondo vanti ,
Cui simile vnqua non fù ,
Vengan'hor le Muse amanti ,
Mentre loro accogli tù .*

*Tronca appena il mostro Alcide .
Che da tronchi se rifa ,
La tua mano il mostro ancide ,
Et ogn' hydra si disfa .*

*Al folgor de la tua fede
Se'n fuggì l'infedeltà ,
Al tuo preggio il tutto cede ,
Che la vita al tutto dà .*

*Porta seco e gioia , e riso
Sempre mai l' Hispan valore ,
Riede à noi vn paradiso
Animato dal tuo cuore .*

Interim in Theatrum accessit D. Ioannes Baptista Cacacius Rhetorices , ac Institutionum Ciuilium professor , Vir Hispani nominis studiosissimus , qui sperare se non semel aasseruit , aliquandò Excellentissimi COMITIS de ONNATE rebus gestis scribendis se veterum scriptorum gloriam æquaturum. Hic nostro Excellen-
tissimo COMITE demissè salutato in exedram è conspectu illius constitutam euasit , Orationemquè summa dicendi contentione habuit , non sinè omnium plausu , eam perindè libuit hic sub-
nectere :



PRINCEPS
PHILOSOPHVS.

Sive

ORATIO

IN LAUDES EX.^{MI} AC SAPIENTISSIMI

PRINCIPIS

D. INNICI VELEZ

DE GVEVARA, & TASSIS

COMITIS de ONNATE, & VILLAMEDIANA, &c.

Ac Neapolitani Regni Proregis Meritissimi.

HABITA

IN REGIO NEAPOLITANAE

VRBIS GYMNASIO

In Instauratione Studiorum

A D. IOANNE BAPTISTA CACACIO I. C. NEAPOLITANO,

Ac in eodem Gymnasio Institutionum Ciuiliū, ac Rhetorices

Professore An. Dñi 1649.

Cum



V M. essem hoc anno rei literariae in hoc Sapientissimorum hominum Theatro ex Rhetorum instituto prolusurus, **PRINCEPS EX C.**^{ME},

siqua in medicendi vis, siqua vbertas est, quam sentio quàm sit exigua, eam omnem tuis à me laudibus tribuendam esse existimaui. Eccuinàm enim studere potius debeat eloquentia, quàm eius encomijs, à quo obruta nupèr bel-
lorum iniuria, ac tumultata, nouo sanè prodigio in hanc lucis vsuram est reuocata? Cui-
nàm illa flores omnes, ac cultum, omnemq; dicendi deferat elegantiam, quàm eius præclaris-
simis rebus gestis, cuius beneficio suo pristino nitori, ac cultui est restituta? Cui nàm deniquè
omnes ingenij vires, spiritum omnem, ac vo-
cem impenderemus, quàm cui vitam, cui li-
berum hunc aerem, hunc spiritum, hanc vo-
cem, potissimùm verò nostræ huius Academię

Eccc instau-

T H E A T R V M

instaurationem debemus , quæ àb hostilium partium ducibus suis exedris , suis subsellijs , suo omni splendore excussa , ac spoliata , cadauerosam hanc parietum struem ægerrimè sustentabat , à te verò viuere didicit , & sub Sapientissimo PRINCIPE lacertos erigere , ac præter spem temporum studiorum senectus reddita iuuentute reflorescit . Reparasti labantem , afflictam erexisti , confirmasti iacentem , exanimum deniquè recreasti . Deerant subsellia , & animus sedendo , si qua Pythagoræ fides , sapiens fieri non poterat : insanæ Gallorum classes te aliò distracturæ videbantur ; tu tamèn & bellis idem , & literis aptus , ità arma curasti , vt literas non negligeres , ità respexisti bella , vt scientias non despiceres , ità deniquè ferrum tractasti , vt calamum non detrectares , & dùm tabulas alij in militarium plaustrorum tympana comparabant , alij reficiendis in hac Academia exedris , ac subsellijs operam omnem , ac studium fatigabant . O verè Sapien-

tem ! ò verè Magnanimum Principem ! ò sæculorum omnium memoria , ac linguis omnium commendandum !

Et verò triumphat oratio mea, dùm in tuarum laudum Prouinciam assensu omnium, plausuquè aurigante oratorias laxat habenas . non illa Traianum Plinio , non suos Claudiano Cæsares inuidet , maiorem in te argumentorum oceanum nata , vbi non finè admurmurantis vndiq; plaudentisq; terrarum Orbis aura velificetur ; quæcumq; enim ornamenta, ac decora in alios Heroas, ac Principes sparserunt superi , ea in te vno summa omnia esse voluerunt, ac singularia . Callent pleriq; literas, totiq; sunt in mordendis lauris; sed vsum, & experimenta rerum ignorant penitùs, cùmquè in commune consulere, ac Ciuium deberent utilitati prospicere , gaudent, vt Satyricus aiebat , in bicipiti semper somniare Parnasso. Valent alij vfu rerum; sed literarum ornamentis destituuntur . Detestanda est aliorum condi-

di-

T H E A T R V M

ditio, qui & literis, & vfu rerum valent quam-
maximè, virtutum tamèn fatellitio non comi-
tantur ; At verò in te vno ea omnia contuliffe
superos experimur , quę singula optimum
quemquè Principem constituere possent, &
efformare .

Gestit mihi crede animus , & conceptæ
alacritatis impatiens incognita in id tempo-
ris , necdùm Aticis , ac Romanis palestris
inuenta in medium vellet ornamenta produ-
cere ; ea enim dicenti mihi oblata est causa, in
qua nemini deesse possit oratio ; at verò cui
parem nullus hominum valeat inuenire ; di-
cendum est enim de tuis virtutibus **P R I N -**
C E P S E X C E L L E N T I S S I M E ,
quibus exprimendis scio me historicum ma-
gis acturum , quàm Rhetorem , Lyfippum
potiùs , quàm Apellem ; non enim dicendi
lenocinijs , ac fictis coloribus tua indigent ge-
sta, quæ si nullus adesset orator, vota omnium,
acclamationesq; Ciuium , quos è communi

naufragio in hanc veræ pacis , qua fruimur , stationem reduxisti, eloquerentur, & licèt anticipiti consilio distractus fuerim , nè tuam modestiam læsisse videar ; dicam tamèn , quod Romanus Panegyristes aiebat, non tam me inspecturum quid aures tuæ pati possint , quàm quid virtutibus debeatur.

Atquì cùm tantus sit tuarum virtutum splendor, vt mihi non immeritò timeam , si in illum intentionis aciem , mentemq; conuertero , quod in Solis radios oculos intendentibus euenire consuevit, vt lucis insolentiæ impares, caligent, & hebetentur, tuarum illam virtutum maiestatem saniorum hominum iudicio spectandam obijciam , qui Solis radios speculis exceptos , & tutiùs vident, & alacriùs meditantur; Non aliter ego è Platonis porticu speculum mutuabor , quo redditæ , expressæquè tuarum virtutum imagines , cominendandi pariter, imitandiq; nobis exhibeant argumenta . Tunc, inquit ille, beatas fore Respublicas,

F f f f si aut

T H E A T R V M

fi aut Philosophi imperarent, aut earum Principes sapientiæ studio tenerentur.

Hic vellem quod Poetę sibi deposcunt, quoties in Semideos eorum offendit oratio, centum scilicet ora, ac centum ex adamante linguas, vt qualem, quantumquę ad Platonici effati contentionem te nobis probaueris, possem ostendere. Mitto autem quod alij in Principibus viris curiosius disquirunt, & inuestigant, gentis scilicet, Patrięq; splendorem, ac decus, quod beatitatis in partem Simonides reponebat; possem enim ab Hispana gente tuas exordiri laudes, ab illa, inquam, Heroum altrice, à qua se accepisse potius, quã dedisse Principes Roma fatetur, possem cum ijs, qui terrarum student commensibus totam vestros ob oculos Europen exponere formosissimam illam Agenoris filiam, cuius extremas lacinias, ac sinum exprimant Cymbri, Noruegij, Suedi, Finni, Liuones, Lituani, Prussi, Poloni, Pannonες, Sclauī, Creatę, Dal-

Dalmatæ, Græci, Thraces, Serui, Bulgari, Daci, Valachi, ac omnis ad Tanaim amnem porrecta Scythia ; At ventrem inuieta quondam bellis , nunc rerum domina Germania referat : gemina sint illi brachia, hinc clara triumphis , subactisq; gentibus emergat Italia, inde toto Orbe diuisa Britannia : Collum quâ Pyrenæis montibus subiacet Gallia mentiatur ; At verò caput sapientissimorum Principum altrix , ac Regnorum Penthesilea componat Hispania, quasi iamtum ab terrarum orbis exordio Hispaniam in Europæ caput designante natura , vt reliqua haberet Europa, vnde leges acciperet , cuiusq; consilio, ac sapientia regeretur . Tumeant licet Alpes, ac Cœlo delapsa iacent Gallorum lilia, suo tamen capiti decedant oportet . Emergat è Balthico mari fatalis Gothus, Vsedonum, ac circumpositas insulas scandat, inde in Pomeraniam irruat, Steatinum occupet , iungat pontibus Oderam , eiusquè latices victrici galea bibat, gaudeat fed-

de-

T H E A T R V M

deratorum plaufibus , ac Lutherana Erynni
viam pandente cùm Austriaco Ioue luëtetur ,
Lufatos inuadat, Silefiam premat , Boemiam
quaffet, Morauiani populetur , per Albim, ac
Danubium triumphalia vela dimittat , terri-
usquè Franchonibus , ac Palatinatus defectione
tentata , Bauaris quàm fufis , quàm laceratis ,
ad Rhænicos montes euadat, Italiam petitu-
rus ; vbi tamèn inter Theutonicas alas Hispanus
miles affulfit, tuoq; , ac tui Parentis confi-
lio magis, quàm armis Germanus Bella com-
mitteret , cùm fuum caput Gothus agnouit ,
coactus cedere , obluëtaretur licet , ceflit tan-
dèm inuitus , fuamquè illi temeritas exitium
fuit .

Occurrunt maiorum tuorum imagines, ac
oclingentos per annos è Nauarræ Regno, ac
Pyrenæis iugis Clariffimi amnis inftar ad Ca-
ftellas vfquè traduëta Nobilitas fibi femper
vbiquè conftans , ac nouis gloriarum accref-
fionibus femper digna ; Qualis enim , quan-
tusq;

tusq; fuit Magnus ille Heroum Parens D. Vela, quem sibi suos inter maiores contigisse, quorum àd nos est demandata memoria tua gens gaudet, vt àb eo regalibus titulis decoraretur; Regium quippè in morem appellari consueuerat D. Vela Dei gratia Comes, vt àd hæc vsq; tempora àd nos traducta fides testatur annalium.

Quis D. Sanciij Gueuaræ illustre nomen ignoret? qui Maurorum impetum Gaditani freti superatis angustijs in Hispaniam irruentium, represfit, ac retardauit, Nauarræq; Regnum suo in exanimi Rege penè exanimatum in vitæ fiduciam, ac spem pristinæ libertatis erexit, quo gladio in hostem pugnauerat, exterrita Libitina, nè Regina, quæ eodem cùm Rege procubuerat fato, tentaret vterum, quo dissecto, obstetricante tanti Herois gladio, in triumphos, ac victorias infantem eduxit; is enim D. Sancius Abarca fuit, qui tot de Mauris hostibus laureas reportauit, quot

Constat ex priuilegio manu Regia subscripto, quod asseruatur in archiuo Viceriæ Ciuitatis, vbi meminit huius tituli, quândo loquitur de D. Larro ne pote d. D. Velæ Comitiss

T H E A T R V M

nec Africanus quondam Scipio retulisse narratur .

Et nè per vetera diuagemur annalia , vnus parens tuus veterum omnium instar videri poterit . Testatur eius res gestas etiamnunc Alemania, nèc vllis poterunt temporum vicibus eius in Austriacam familiam merita aboleri . Cùm enim Septemtriones omnium in eam hostium dexteras excitassent, iuratas non antè finem armis , belloquè facturas , quàm eam radicitus euellerent , ipsisquè eruerent è fundamentis : Aut quandoquidem ad excidium illam vocare non possent, vnum saltem euincerent, vt àb Austriaco vertice Cæsareum diadema excuterent , ac dimouerent . In hoc tot bèllacium procellarum Oceano , vnus ille Parens tuus Typhis affulsit , qui arrepto gubernaculo iactatam inter aduersa ventorum puppim in tutissimam stationem reduxisset ; illius consilium Cynosura fuit , cuius aspectu Austriadum prætoria inoffensa velificaretur :
ille

ille Helenæ fideribus compar fuit, qui certam tranquillitatis, malaciæquè spem oftentaret; sic enim hostiles iētus elufit, vt firmatis fua prudentia rebus Auftriacis, omnem in eundem affenfum Alemaniam impuliffet, vt Ferdinandus II. in Regem Romanorum primò, mox in Imperatorem eligeretur, eiquè obfequentem, ac placidiffimam Boiohæmiam reddidit, cœterasquè Prouincias, quę antea Palatinis duellis exercitæ mirum in modum tumultuabantur, ac diffidebant.

Testis eft femel, & iterum eadem Alemania, quæ pōit Guftaui furias habuit, quod in Fridlanti Duce timeret, quafi ideò Gothorum timorem veterator ille fuftuliffet, vt ipfe postmodum timeretur, eoquè grauius indè periculum erat, quò clām magis, nulloquè aduertente tecna illa parabatur; fed non adeò delitere potuit, quin fagaciffimo tui Parentis confilio fuboleret: ille è Fridlanti manibus rebellem ficam extorfit, ille àd excidium Imperij

T H E A T R V M

perij laxatum iter obstruxit : caligauit hostilis noctua ad nitidissimi Solis aspectum , Boemus ille Icarus ad Hispanę tanti Herois Sapientię radios repressus est , ac retardatus , & dùm plusquàm par erat fastigijs inhiabat , fallente vestigio, hęsit in lubrico; testis est Nordlinga Vrbs, in qua victoriam toto Orbe, omniumquę linguis celeberrimam Serenissimus Cardinalis Infans retulit, ac reportauit; sed non finē tui Parentis consilio , qui frequentissimas Cardinalis Infantis copias Cęsareis suasit adiungi , vt sibi aditus patefaceret , dùm hostem debellaret :

Testem tũm alias , tũm potissimũm te adhibeam , Alemania , cũm in Imperij spem non vnum caput se se erexerat. hĩc ille Lydius Lapis tui Parentis sapientiam nationum omnium dignam encomijs probauit , ac patefecit, cũm potentissimorum totius Europę Principum votis elusis , Ferdinandus III. , qui nũc rerum potitur Augustissimus Imperator tui Paren-

ren-

rentis mira solertia Cæsareo diademate decoratus fuit. Ipsa hæret annalium fides, dum tam ingentia nobis monimenta testatur, exterum scilicet hominem media in Alemania bis labantem Imperij spem in Austriaca gente firmasse consilio, summaquæ asseruisse constantia.

Mitto tamèn hæc, & alia tui Parentis illustria monimenta commemorare; aliorum enim res gestas hac dicendi ratione sectarer, non tuas, cuius encomijs ab Hispania, nostroquæ meridie ad ultimam usquæ Thulen, totoque diuisos orbe Britannos fama circumsonat, quibus in rebus ita te gessisti, id tuæ prudentiæ specimen ostentasti, ut omnium iudicio probatum fuerit, tunc benè res Austriacas constituisse, cum in te philosophari Hispania incēpisset.

Et ut altiùs aliquantò mea repetatur Oratio, nullum latere crediderim, nisi sapientem, benè neminem regna posse, ac Respublicas

Hhhh mo-

T H E A T R V M

moderari . Quomodò enim vrbanas res administrabit , qui politices latices non degustauit ? quomodò imperare bellicis turmis poterit , qui historiam magistram illam temporum nè à limine quidè̃m salutauerit ? quomodò in pace , & otio describet ciuibus iura , qui legum studio nunquàm vigiles lucernas adhibuit ? quomodò armorum , tubarumq; clangoribus iners ille popinæ , ganeæquè pullus intererit , cui nulla est eloquentia , qua seditiosum componere militem , qua timidum possit in hostem accendere ?

Age verò adfit Sapiens Dux , adfit Philosophus Princeps , sit Ilias comes in bello , sit in pace Philosophia , quænàm huius ocium seditio , quinàm militiam hostis inuertet ?

Quidnàm Magnum Macedonem fecit , quidnàm victorem Cœsarem , quidnàm Felicem Octauianum , quàm sapientia ? Aristoteles Alexandrum formauit , Apollonius Cœsarem , Augustum Arius : ideoquè vt faciliùs

Tro-

Troiam occuparet, non decem Achilles, non totidem lacertosos Aiaces; sed decem Nestores Agamemnon optabat.

Quàm tuti Epaminonda duce fuere Thebani? at is è Pythagoræ ludo àd patriæ regimen, àd armorum, belliq; discrimina se contulerat.

Quàm benè Macedones Philippus, quàm benè Græciam administravit? at is magistrum habuit Epaminondam.

Quàm benè primus ille Urbis, & Imperij conditor Romulus pace, belloquè se gessit; at is, si Dionysio credimus, non è sylvis prolusit àd Vrbes, non è pastoritia vita processit àd Regiam; sed è Gabiorum Academijs adlectus fuit ad iacienda Romanę Reipublicę fundamenta.

Prodeat in medium Theodosius meę sententię factururus fidem, qui è Socratis, ac Platonis studio àd Imperium adscitus palàm ostendit nunquàm meliùs res Aufonias constitisse,
quàm

T H E A T R V M

quàm cùm sapientibus traditæ fuerint guber-
nandæ .

Quàm benè Carolo Magno duce Roma-
num reuiuixit Imperium; at is adeò literis in-
hiabat, vt legum nomen capulo curaret inscri-
bi, tùm sapientes homines conquireret vndiq;
quos amaret, vnaquè hæc sapientiæ nota tan-
tùm apud illum valuit, vt Paulo Diacono,
qui Desiderij Longobardorum Regis partes
fouebat, non pepercerit solùm; sed præmijs
etiàm conduxerit ad sui temporis historias
conscribendas.

Mitto Mithridatem, mitto Cosdroem,
hunc Persarum, illum Ponti Regem, mitto
Alphonsum Aragonensem, Hispanum illum
Mecænatem, quem magis sibi Regem conti-
gisse iactat Neapolis, quàm gemini maris Im-
perium, quàm Bacchi, Cererisque certamen,
quàm mitissimam Coeli temperiem, ac natu-
ræ solertis ingenio amænissimorum collium
Massici, Gauri, Falerni, omniumquè pulcher-
rimi

rimi Vefuuij circumpofitam fibi coronam .
 is cùm aliquandò in Auguftini libris fortalfè
 legiffet , Principem finè literis pecudem po-
 tiùs effe , quàm Principem ea fcientias omnes
 hausit auiditate ; quafi non aliter fe Regem
 effe fateretur , nifi fuam etiàm Prouinciam
 literas faceret . O auream illam ætatem ! ò
 feliciffima tempora ! cùm sub Philofopho
 Principe fe fe extulit fapientia . Non mimi
 tunc , non parafiti aulam infidebant , fed Theo-
 logi , Philofophi , Iurifconfulti , ac fapientiffimi
 quiquè aulici erant . Georgius Trapezun-
 tius , Bartholomeus Facius , Ioannes Aurifpa ,
 Antonius Panormita erarium Principis erant ,
 in eos mercedes illæ erogabantur , quas in
 alijs aulis ineptiffimi homines liguriunt , &
 expilant : igitur cùm cœteri Reges in tene-
 bris iaceant , folus Alphonfus in omnium fœ-
 culorum luce verfatur : loquitur adhuc fa-
 pientiffimus Princeps in Antonij Panormitæ
 libris , vbi dicta omnia tanti Regis adhuc po-

T H E A T R V M

steritas discit, adhuc loquitur, adhuc laudibus ad coelum extollit.

Mitto tamèn Alphonsum Aragonensem, mitto coeteros eiusdem consilij socios Imperatores, ac Reges, cùm in tui vnus contemplationem me reuocet Philosophia. Sicubi enim bellorum exarsere faces, tua sapientia restinxit. Sicubi sunt coorta dissidia, tui consilij adhibuit caducæum Hispania. Sicubi perfidorum hominum emerfit audacia, tuam Austria fidem opposuit. Sicubi nutauit religio, tu humeros firmissimos supposuisti. Sicubi exleges homines bella fecerunt, tui opposuisti iura consilij, adeoque Philosophiæ nomen, non mea tantùm oratione; sed totius Terrarum Orbis suffragijs tibi delatum, optimo vindicas iure. hæc tibi dux, cùm Legatus ageres in Alemania, ubi tuam commitendis in pugnis prudentiam prima bellatorum capita suspexere. Quantum dies illa tibi, decus, quantam Austriaco exercitui gloriam
pe-

peperit, cùm non dùm uigefimum eggreffus annum, ac Germanicam legationem obires, nutantibus apud Forum Iulij ceteris Alemanię ducibus, ut ex illis ipsis accepimus, nùm hostem inuaderent, tu qui ad sapientię libellam rem omnem examinaueras, signum pugne dedisti, hostemquẽ loco cedere, ac sua in castra se recipere coegisti, quod eo maiori exceptum est plausu, quò magis præter spem accidit.

Quid cùm legationem in Angliam suscepisses summa illa præditus potestate, quam Plenipotentiam dicimus, quo tempore Britan-
 norum Rex, qui Belgium quasi sibi iniuria maris ereptum, uotis, ac animo meditabatur, Palatini Comitibus bella, quę omnem de euentu sollicitam Alemaniam detinebant, causatus, ingentem adornabat classẽ, in speciem, ut Palatino suppetias ferret, re uera ut in Belgicas Hispanorum Prouincias bella conuerteret.
 Quid hic ageres, PRINCEPS EXC.^{ME}? peteres
 no-

T H E A T R V M

stro ab Augustissimo Rege, quid in ea re, tibi foret deliberandum? At interim si tam ingentem exercitum in Belgij continentem contigisset exponi, nova Bellorum incendia in ea terrarum plaga exarsissent. Cardinalis Infantis copiae florentissimæ, quæ tantæ non Gallis, & Batavis, sed & cœteris hostilibus Germaniæ nationibus erant formidini, Anglicarum obiectu non nihil e sua dignitate, ac splendore decessissent. Incertæ res aleæ videbatur, nec cunctatione opus erat. Igitur Q. Fabij constantiam æmulatus, qui ut è Saguntina obsidione Annibalem remoueret, excusso togæ sinu, vtram vellet, pacis, an belli conditionem proposuit: ad Anglorum Regem adisti (ut ex locupletissimæ fidei testibus, qui ibi tunc aderant spectatores, ad nos relatum) impauido vultu, ac verè Hispano Principe digno, Austriaci Regis arma toto Orbe victricia, Hispanumquè robur minatus, nisi tot militares dimitteret apparatus in classem recepto Archi-

chitalaffo , profectiōnequē sublatiſ iām anchoris , velorumquē finibus iām laxatis . imminente . tantumquē dicendo valuisti ea eloquentiæ fulmina euibraſti , vt reuocari mandata , contineri ille milites , iuſſerit , & nè quidquām hoſtilis mobiles illę roſtratarum nauium inſulæ aduerſus Hiſpanorum Pro-
uincias molirentur , edixit.

Ecquis hunc hominem cū Metellis, cū Marijs, cū Scipionibus non componat? Ecquis non lætetur noſtra hac tempeſtate inter degeneres mundi ſeneſcentis annos priſtinæ illius virtutis Semideum intueri? Quid ſi reliquas illius res geſtas in Anglia proſequi dicendo vellem , quarum fama ab extrema illa Europæ lacinia toto Terrarum orbe circumuolat: Proſectò nullum haberent, non dicam Athenæ, vel Sparta; ſed nè ipſa quidē Roma, quem illi conſerret.

Sed quandoquidē meus in Romam incidit ſermo , qualem te ibi exhibuiſti eò miſ-

T H E A T R V M

ſus Legatus ? Quodnam in illo tam ancipitis aleæ ludo tuarum virtutum ſpecimen oftentaſti ? cum potiffimum ob debacchantem per id temporis noſtra in hac vrbe , Regniquè Prouincijs à fati fatietatem ſeditio- nem , non vna eſſent partium ſtudia . Quid plura ? ità ea in Vrbe tuarum virtutum Maieſtas enituit, vt Pontifici Maximo charus eſſes in paucis , vnicè diligereris à ciuibus , incerti- què inter timorem , ac reuerentiam Galli, tuam prudentiam obſeruarent. Omnium de- niquè vna vox eſſet, ſe oratorum omnium ne- minem à illam tempeſtatem vidiffe , qui tam benè verfare ſe ſciuerit, ac circumagere , vt à amicis ferretur in oculis , timeretur à hoſti- bus , ac coleretur .

Et verò noſtro bono (ſic Regni ſalutem ſuperis conſtituentibus) Romam orator ac- ceſſeras, vt indè modico flexu curandæ Nea- polis , componendæquè curam ſulciperes ; Quis enim ciuiliū bellorum temperauit in- ſaniam ?

saniam? Quis decimis iactatam fluctibus Re-
 gni nauim in tutissimam stationem quodad-
 modò manuduxit? Quis obductum teterrimis
 celum hoc nimbis immisso veluti Sole suæ
 pristinæ serenitati restituit, quàm tui vnus Sa-
 pientia singularis? omnium dignitates, spes, ac
 fortunas omnes, vitam deniquè ipsam in sum-
 mum discrimen adducta periclitabamur: Ci-
 uitas hæc luxuriantis naturæ delictum, amæ-
 nissimum Europæ totius emporium, Musa-
 rum sedes iucundissima, quæ cùm alibi na-
 scantur; hîc visæ sunt adulescere, vrbium in-
 felicissima, ac suarum gloriarum tumultus vi-
 debatur; sed mittamus catastrophem hanc in
 scenam reducere, cùm illius spectatores om-
 nes fuerimus; dicam tamèn eò rem redactam
 fuisse, vt expes esse ceptauerit, nisi te nobis
 pium, magnanimum, sapientem, talem de-
 niquè, qualem ea temporis conditio postu-
 labat, diuina prouidentia tradidisset, verèquè
 probasti interesse quammaximè inter arma-
 tum,

T H E A T R V M

tum, ac sapientem Ducem . Obuia in historiarum monumentis ea omnia habuisti, quæ & bellandi pariter, & componendi bella, rationes, ac momenta suppeterent. Haufisti è Rhetorum campis eam dicendi vim, eamquè copiam, qua insana disfidantium capita flectere ad sanitatem posses, & emollire. E philosophorum libris ea virtutum semina delibasti, quarum nomen ipsum, ac fama ità tumultuantes Populos nostro Augustissimo Regi conciliauit, vt illi ipsi, qui arma armis, cedes, cædibus, incendia incendijs cumulauerant, antequàm te præsentem aspicerent, non sinè lacrymis, ac suspirijs exoptularent, eorumquè temporum quererentur conditionem, quæ eos à tam pio, optimoque Principe distineret; Nunc verò præsentem vident, suis votis, ac desiderijs parem, suamquè reddunt Claudiano fidem, dùm ait aliarum gentium, ac nationum Prouincias suo Romanos imperio adiecisse, vt haberent vn-

dè

dè segetes, vndè militum robur, equorumquè
 armenta colligerent; at verò àb Hispania non
 aliud expostulasse tributum, quàm Principes,
 quàm Imperatores

Namquè alie gentes , quas fœdere Roma recepis ,

Aut armis domuit , varios aptantur in vsus

Imperij : Phariæ segetes , ac Punica messis

Castrorum deuota cibo : dat Gallia robur

Militis : Illyricis sudant equitatibus ala

Sola nouum Latij vectigal Iberia rebus

Contulit Augustos : fruges , æraria , miles

Vndiquè conueniunt , totoquè ex Orbe leguntur ,

Hæc generat qui cuncta regant .

Age verò quammagnificè virtutum hic in te
 enitet apparatus, ac primùm quantæ Principi
 debet curæ esse religio, quantæ Iustitia, quan-
 ta debet in rebus omnibus esse temperantia,
 quanta fide, quanta prudentia, quam magno,
 ingentiq; animo, quanta deniquè humanitate,
 quantoquè ingenio, quæ qualia in te sint non
 linguæ solùm; sed mores ipsi ciuium , ratio-
 què viuendi apertè satis ostendit, cùm enim
 censura sit vita Principis, eaquè perpetua , ad

T H E A T R V M

eam subiectæ gentes, ac nationes diriguntur. Hinc factum olim, vt sub Alexandro Macedone bellicæ laudis studio Macedones oblectarentur, voluptuosi fuerint sub Dionysio Siracusani, Religiosi sub Numa Quirites, pugnaces sub Anco Martio, seditiosi sub Iulio Cæsare, sub Marco Antonio philosophi, ac literis dediti, eademquè tuis auspicijs facta est Ciuitas Neapolitana, ac ipse es.

Labefactauerant, ac pessumdederant omnia, nescio quinàm, qui suorum Regum ruina emergere cupiebant; sed vt primùm affulsisti, nebulae illæ, quæ ingenti nostro in Hispanos amorì prætendebantur, quodàm veluti nitidissimi Solis aspectu euanuerunt. Inuertere nostram illi fidem, & obsequens in Hispanos ingenium nitebantur; sed tua fide effectum est, vt perfida illa Gallorum colluies vix fugæ compos aufugerit. Iustitiam illi exulem egerant, cùm bona nostra diriperent, nostrisque iugulis minarentur;

tu

tu tamèn eieētis è Latio Gallis, nobisquè pietà illa formidine liberatis, extorrem antea, ac peregrinam nostram in hanc Vrbem Iustitiam reduxisti. Compositæ sunt res Neapolitanæ, & ad Iustitiæ libellam sub iusto Principe conformata, non gratiosis togæ, non reliqua munia; sed emeritis impenduntur. Non auro dignitates emuntur; sed sudoribus, probantquè Cleanthis lucernæ trabeatos homines, non specula, & calamistra, ijquè digniores qui probiores, nec reijcit quemquàm municipium, quem virtus Urbanum facit: nullus ex scelestis timor, cùm scelerum ultor sis seuerissimus: Optimus quisquè nostro Principi amicissimus: nullius facinora eius gratia fulciuntur: Adulteria, incestus, rapinæ, & illa sicariorum colluies, quæ vivendi nobis securitatem ademerant, aliò iàm migrarunt, si vsquàm illis consistere licet. Sancta est ciuitatis facies, pudica, humana, & sub Philosopho Principe sapientiæ studiosis-

T H E A T R V M

sisfima. Sinamus igitur veteres queri calamitates, si talem, ac tantum nobis Principem afferre debuerant.

Prætereo reliquas illius virtutes enumerare, quæ tales, ac tantæ sunt, ut me prius non dicam clepsydra; sed vita ipsa deficeret, quam illas possem præ dignitate recensere.

Clamet nunc si volet Cicero, ò vitæ Philosophia dux, ò virtutis indagatrix, tu Regna peperisti, tu dissipatos homines in vitæ societatem conuocasti, tu magistra morum, tu disciplinæ fuisti, ad te confugimus, à te opem petimus; Hæc enim omnia in nostro sapientissimo PROREGE experimur, qui huius ope Philosophiæ versam in Agauen Neapolim suos Pentheos dilacerantem, ac furiosos illos Orestes, qui in suæ patriæ viscera dementes ficas conuerterant, in eam transtulit consonantiam, qua nunc non sine communi lætitiæ sensu fruimur, ac delectamur.

Iactitet ut libet Augustus lateritiam se Urbem

bem accepisse, reliquisse marmoream, dicat & Septimius Seuerus accepisse initio sui Imperij Rempublicam conturbatam; reliquisse verò velut in statione compositam; quæcumquè enim de illis incerta temporum, ac dubia famæ, in te nos ipsi ad alacritatis, lætitiæquè miraculum periclitamur; non enim luteam tantum, ac testaceam Neapolim fecerant bella; sed cladium compendium, bustum vrbium, ac pristinorum decorum feroce naufragium; tu tamen ab excidijs ad securitatem, è tumulto ad vitam, è naufragio deniquè in portum tutissimum reduxisti.

Ecquis igitur Demarati Corynthij non vursurpet vocem. O infelices patres nostros, quibus talem Principem videre non licuit!

Hùc hùc vestra ingeniosissima ocia, hùc sudatas cùm Cleanthe noctes conuertite, Academici eruditissimi, decantata illa veterum annalium argumenta dimittite, quæ maiora eorum temporum finxit ambitio. hùc potius,

Mmmm

hùc

T H E A T R V M

hùc solertes calamos , hùc operam omnem ,
studiumquè conferte, Non Aeneis, non The-
bais vestris citharis vsurpetur ; sed omnium
Heroum instar vnus INNICVS concinatur,
à quo Neapolis habet, vt fit Neapolis; nupèr
enim opprobrium vrbium , ac Italiae dedecus
videbatur . Certent Tuscis Latina poemata ,
vtra ingeniosius , vtra veriùs illius laudes asse-
qui valeant . Dediscat poesis fabellas , ac lu-
dicra , cùm maior illi pateat in INNICO
campus, non commentis; sed rebus gestis, non
fabularum ; sed historiarum melle luxu-
rians.

Quod vnum superest , Excellentissime
PRINCEPS , literatorum hominum spes ,
quæ in te omnes repositæ sunt, ac collocatæ , è
temporum iniuria, qua maximè labefactantur,
assertas erige, ac tuere, ijsquè auxilijs , quibus
nisi iuuentur , ruinam minantur quam maxi-
mam, prò eo, quo semper in literas amore fui-
sti, fouere non desinas ; nihil enim reliqui lite-
ratis

ratis hominibus bella fecerunt, quàm tui vnus
 sapientiam, ac in studiosos homines beneficia.
 Iacuiſſet in Syluis Maro, niſi Auguſtus illis
 temporibus contigiſſet, qui eius auenam ver-
 tit in tubam, vt è culice Virgilium tranſtulit
 ad Aeneida. Obſoleuiſſet Cyneæ eloquentia,
 niſi eum Pyrrhi pecunia promouiſſet. Diffi-
 ſus fuiſſet Auſonius eloquentiæ, niſi Gratiano
 Imperatore duce pauperiem excuſſiſſet è
 Rhetore verſus in Conſulem. Delituiſſet
 Proæreſij prodigioſa facundia, niſi Conſtan-
 tem Imperatorem Mecænatem inueniſſet.

Te tamèn magis gloriatur Ducem inue-
 niſſe ſapientia, quàm tot anteaſtos Imperato-
 res, ac Reges, quibus & literis compar, nec mi-
 nor es in literatos homines ſtudio, adeoq; no-
 ſtra tenuitas ſe ſe totam in te committit, ſpe-
 ratquè tuis auſpicijs in eum ſe gloriæ, ac di-
 gnitatis apicem euafuram, quem nec optare
 vnquàm eſt auſa.

R H E T O R V M
A C A D E M I A E
S P E C I M E N

Coràm

E X C.^{MO} C O M I T E
D E O N N A T E

Habitum.



A B I T A demùm Oratione, in medium Theatrum defiliens Cacacius noster pòst habita ad **PROREGEM** officia, ad subsellia se contulit, vbi aliarum Scientiarum Professores aderant; interùm verò libuit Illustrissimo Domino D. Ioanni de Salamanca nostrorum Studiorum Gymnasiarchæ specimen aliquod Rhetorum Academię, quã

idem D. Ioannes Baptista Cacacius instituerat, coràm **PROREGE** haberi, eam regebat D. Iosephus de Palma Ducis Sancti Elię germanus frater. Assidebant illi D. Ianuarius Suardus filius D. Prosperi Suardi Ducis Castelli Airolę. & D. Hieronymus Lãfrancus Ca- uensis Episcopi nepos adolescentes, quidẽ omnes pari ingenij, ac nobilitatis laude, moribus insuper humanissimis, quiquẽ ciuiliū legum studio Rhetorices ornamenta addenda censebant

Facti species ea fuit Titius cùm captus à piratis fuisset, eum- quẽ filij redimere neglexissent, tandẽ ad extrema vitæ redactus testamentum condidit, quo Ecclesiam instituit, filios exheredauit. eo deniquẽ vita functo Ecclesia hereditatem petit, filij eam ad se pertinere contendunt.

Pro filiis in hanc sententiam perorauit Paulus de Miro ingeniosissimus adolescens.

O MNIVM Sapientissimus ille Apollinis oraculo Socrates iudicatus, Excellentissime Princeps, tale sapientiæ decus consequutus est apud omnes, vt eum vita functum paritissimus quidam Orator flebiliter vrgeret semper dicens, sapiusquẽ repetens Theatrum, Theatrum perdidit. Nos autẽ ipso quò miseriori cò citrà litem feliciores tantum Principem spectatorem sortiti illud identidẽm repetemus, Theatrum inuenimus, in quo licet nihil impositum offerendum esset ò b tanti Principis authoritatem, cùm
huius

T H E A T R V M

huius sæculi pertasam Astræam vnicus reuocaueris deuectam ad Superos, rùm quia ita libenter non aspernaris cuiusquè liberas querimonias, vt Comitem sperem tuam, ò Princeps, beneuolentiam. in hac causa, in qua, vt muneri satisfaciam meo, video hinc Ecclesiæ Religionem me deterrentem, illinc sua iura erga filios pietatem exponere; sed quia non ignoro commune illud ex D. Augustino dictum: *Siquis velit Ecclesiam instituere filios exheredando, alium consulat quam Augustinum*; hinc vires aliquantulum resumendo, & quia filiorum defensio mihi delata est, pro illis dicam, & dicam breuius, quam in re tanta dici posset. Dicendum est enim de illius testamenti apud piratas conditi infirmis viribus, ac nullitate, in quo pater ille decedens, vt Ecclesiæ pietati consuleret, iura sanguinis violauit, ac dum pius videri voluit, impius magis habitus est. Et licet facti species iam proposita loquatur de capto à piratis, non verò ab hostibus, quibus publicè bellum decretum est, ad duplicem text. in l. hostes, altera de captiuis, & possli. reuers. altera de verborum signific. rùm quia potest intelligi, vel de capto à piratis amicorum, vel illorum, cum quibus nequè bellum, nequè aliquid amicitie fœdus habemus, vt esset nostris temporibus à piratis Maurorum, idcò rem ita componendam puto, quouis autem modo dicatur, semper filiorum causam præcipuam esse contendam. Et primò si captus fuit à piratis, vt esset Maurorum, non video, quo modò potuerit testari captiuus ille, & si testatus est, quo iure, cum apud hostes existeret, quibus licet bellum publicè decretum non sit, tamen nobiscum nullam amicitiam habent, nullum vsum, nullum hospitium, quas tabulas infirmissimas habere vires firmiter puto, vt consuluit Gozadinus conf. 68. num. 2. & ita dixit Ludouicus Morotius lib. 1. responso 85. num. 6. Sed statim inquiet pars aduersa, hoc apertissimè repugnare tex. in l. qui à latronibus, ff. de testam. vbi qui à latronibus capti sunt, cum liberi maneant, possunt facere testamentum, sed solam Hercule difficultatem inferius, vides interim abundare meo. Quod testamentum sit nullum probatur ex ea potissima ratione l. postumumum § in pace, ff. de captiuis, cuius text. intellectus vtpotè contra naturalem æquitatem apparens, non parùm aliquandò iugulauit DD. aliquos, sed meliorem tradidit potissimum Regens Constant.

stantius in l. vnica, C. de classicis, lib. 11. num. 128. dicitur enim ibi si cum gente aliqua nequè amicitiam, nequè hospitium habeamus, hi quidè hostes non sunt, quod autè ex nostro ad eos peruenit eorum fit, & liber homo noster ab eis captus fit seruus eorum, quomodò igitur per tuà fidem, Eccellentissime Princeps, poterit captus, ibi condere testamentum cum fiat seruus eorum, & leges omnes vociferentur seruo minimè testamenti factionem competere, l. filius famil. 1. & 2. huius nominis, iuncta l. eius, ff. de testam. Hinc facillimo negotio diluitur difficultas, ex d. l. qui à latronibus, loquitur enim de illis latronibus tex., qui infestantes tantum itinera, iura familiaritatis nobiscum retinent, vel si non retinent, habent cōmercium, vel hospitium, & sic etià intelligitur tex. in l. hostes & l. postliminium 19. §. à piratis, ff. de captiuis, & c. nostrum autè dubium vertitur in capto à piratis illorum, quibus licet bellum publicè indictum non sit, semper tamèn absquè præuia indictione indictum censetur, quod cum illis non habeamus, nequè hospitium, nequè aliquod amicitiae fœdus, hinc etià cessante bello postliminium in illis locum habet, vt primò in d. l. postliminij ius, §. in pace, ac probauit Angelus in sua q. 31. incipiente exorta guerra, col. 7. quem secutus fuit Bolognius ad Ananiam cons. 1. num. 6.

Remanet igitur plenè discussum, probatumquè simul nullius esse, roboris, ac momenti testamentum illud apud inimicorum piratas conditum. Sed nè videatur in hac filiorum causa, simulquè defensione nimis stricte processum esse, volo dare contendenti aduersario, licèt concedam nunquàm, tabulas illas omnem habuisse formitatem omni iure confectas, vel si dicatur testatorem captum fuisse ab amicorum piratis, & sic potuisse condere testamentum, vt suprà proposui, benè habet, percontor tamèn hunc Ecclesiæ institutæ patronum, qua ratione potuisse captum illum filios exheredare? quo iure? quales nè leges? permittunt hereditatem à filijs auferri, alijquè deferri? qualia iura sanguinis tantum facinus non humanum ferinum potius patiantur? At inquiet filiorum ingratitude, qui cum parentem possent, redimere, non redimere sufficientem præbuisse rationem adimendæ hereditatis, ità suadente tex. in §. si vnum, auth. vt cum de appellatione cognoscitur. Audio, sed scire

T H E A T R V M

cupio, quomodò porrigenda est lex illa ad captum à latronibus, cum disponat hanc ingratitude pœnam incurrere, qui captivum ab hostibus non redemit, eo magis cum sit pœnalis, & odiosa, pœnalis quidem, siquidem filios exhæredat, & exhæredat, si antecedit culpa, in pœnis ergò interpretationem semper minorem fieri debere, exclamavit tex. in l. præsens, C. de pœnis, in cap. pœnis, de regul. iur. in 6. inò in illis nequè ex simili, nequè ex rationis maiori extentionem faciendam esse, probavit tex. in l. si verò. § de viro, ff. sol. matr. ibiquè DD. omnes l. cum quidam, ff. de lib. & posth. & nequè propter rationis identitatem, vt ex multis probat doctissimus Præses Merlinus controu. forensi tom. 1. cap. 47. num. 9.

Non ignoro tamèn DD. multos dixisse causas ingratitude, ob quas filius scribi potest exhæres numeratas in § quamobrem, authent. vt cum, de appellat. cog. posse etiàm porrigi ad alias similes, vel maiores, vt dixit Iason in authent. non licet, num. 6. quem refert Curt. iun. ibi post num. 23. C. de liber. præteritis, ac multi alij, quos sequitur Iulius Clarus in §. testamentum, q. 41. num. 2. & Regius Consiliarius Marcianus cons. 3. Tamèn tantorum virorum pace in iure si strictè loqui velimus nulla extensio fit in pœnis, non valet de vno ad aliud argumentari, vt ipsemet Clarus nostræ conclusioni contrarius aduertit, ac post multos alios probavit Bonacina de præceptis decalogi, discept. 6. q. vnica, puncto 6. Præter quàm quòd ità loquendo DD. isti non parum violarunt literam illius authentici, in quo taxatiuè dixit Iustinus nullas causas alteri liceat opponere, nisi quæ in huius constitutionis serie continentur, hæc numero ingratitude causa à liberis commissæ, in d. § quamobrem non inuenitur, vt perspicendum erit, Excellentissime Princeps, cuius rectissimum iudicium in omni causa semper fuit grauissimum veritatis auctoramentum.

Prò Ecclesia ità dixit Paulus Liotta adolescens
ingenioſus in paucis.

SI qua in miſerorum hominum non iterùm redditura iudicia Pietas eſt adhibenda , Excellentiffime Princeps ; Titius hic illam meretur , Qui cum è Neapolitano ſoluiſſet litore, Gades Inſulam petiturus , ac ſecunda uſus nauigatione omnem Italiae oram præteruectus, indè dimiſſa Prouincia Sardiniam legiſſet . Tandèmquè in altum progreſſus, ac nautico Celeumate Hiſpaniæ benè precatus Gaditano fretto ſèliciter immineret , In Pyratarum Myoparonem incidit, Qui ſcopulorum fraude latebat . Ipſe cùm liburnica vteretur, vehendis potiùs mercibus , quàm naualibus velitationibus apta, omnem in fuga mentem adiecit . Sed cùm Pyratae, & Remigum contentione, & tormentorum inſupèr diſpoſitione inſtarent, ceſſit Miluo, Columba, Italus, Mauro, in prædam obuēnit. Bonorum, quæ aſportabat omnium iacturam fecit . Iurium Romanorum Ciuium Naufragium paſſus, ipſoque capite diminutus , vnā tantum religionem ſeruire barbaris non permiſit, interīm dilata, filiorum incuria, redemptione, mortem illi ſeruitutis incommoda maturauerant, quam inter mauros piā exegit, liberis exhæredatis, ecclieſia hærede inſtituta. Filij qui obliiti parentis, tantū bonorum memores, piſſimas illuſ tabulas impietatis inſimulant. Tuetur eaſdem Eccleſia , cuius ego cauſam defendendam ſuſcepi ; Cūm apertè Juſtinianus in S. cauſas, auth. vt cūm de appell. iuncta l. Parentibus, C. de inoff. teſt. in filios, qui parentes redimere non curauerint, exheredationis fulmen intendat . Cūm igitūr in eos armentur leges, ac vindex inſurgat Imperator, non eſt, cur filij, qui deſtituti parentis pœnam merentur, hæreditatis præmia meditentur. Quid ? ingrati in Parentem filij Eccleſiam excludant ? ſc. hoc eſſet non ꝑ œnis ingratos proſequi; ſed fauoribus ; Squalēbat inter Barbaros inſelix pater, macie, & pædore conſumptus ; Nitebant

T H E A T R V M

bant excussa omni pietate in Vrbe filij, curandæquè cuti nauabant operam.

Propone tibi òb oculos, Princeps Excellentissime, captum à Barbaris Romanum Ciuem, ac Tunetanæ Birenis damnatum. Remigio, nauiganti inclusus carceri, ac volanti Equuleo, ità viuit dùm potest, vt mori vellet, si illi hæc optio proponeretur; O infelicissimorum hominum septa, quæ Cælum, Solem, Aquam, Terramque vertunt in cruciatus, noluerunt eum Barbari ferro exanare, nè citò ille infelix esse desineret. Non in æquora disturbare, nè pias vndas experiretur, quæ illum pœnis eximerent. Non flammis absumere, cùm non detrimenta, sed incrementa quærent crudelitatis. Igitur tot malis obnoxius infœlix pater ità vexabatur à Barbaris, vt nè à filijs quidè solamen vilius experiretur, ità premebatur hostili ferro, vt nè suo quidè auro à proprijs liberis redimeretur.

Ergò id genus hominum libet ad paternam hæreditatem admittere Ecchlesiæ causa posthabita; Iura omnia in ingratos armantur, & scelus hoc eliminant. Vassallus, qui Domini beneficium felonia compensat, feudo priuatur, cap. i. de prohibita feud. alien. Si donatarius ingratus probetur, reuocatur donatio, l. i. C. de reuoc. donat. Ingrati actionem dirigi in libertos ingratos iubet text. in l. qui manumittuntur, C. de oper. libertor.

Nàm ergò tantum hoc scelus, nouo exemplo, non modò, non pœnam, sed fauorem sit inuenturum?

Quare in Tersitem euadit Achilles, quo se aduersarij tuebantur, tellari scilicèt non potuisse captiuum, quia caput non habebat, ex § fin. instit. quibus non est perm. Nàm, vt inquit Imperator in l. sancimus, C. de sacros. Eccles., faciendum est discrimen inter res Diuinas, & humanas, Cœlestiquè fauori sua conseruanda est prærogatiua. Eundè igitur ad profanos vsus captiuum testari non posse: At Ecclesia fauor indè erit excipiendus, vt cùm potissimum captiui, bona filiorum incerta apud hostes defuncti præcua testamenti causa, Ecclesiæ dari iubeat Imperator in §. vnum de prædictis, auth. vt cùm, de appellat. cogn.

Enim-

Enimverò quis præsumatur Ecchlesiam excludere, cui fauendum, & iura omnia, & innata Christianis Pectoribus pietas expostulat. Saluianus, nos, inquit, vsum tantum illarum rerum accepimus, quas tenemus; Commodatis enim à Deo facultatibus utimur, & quasi precarij possessores sumus. Quid autem rectius? Quid honestius? Quàm vt ubi res à eo discedit, qui vsum habuit, ad eum reuertatur possessio, qui vtendam concessit.

Nec filiorum Cauilla quidquam euincunt, qui textum in d. §. causas; de captis à publicis tantum hostibus loqui contendunt, nec debere exrenfionem fieri ad piratas iuxta regulas iuris. Nam filios exhæredari posse non solum ob causas expressas in nouella 115. sed ob similes etiam vel grauiores communis est Doctorum assensus, vsuque id apud omnes receptum testantur Interpretes in Auth. non licet, C. de liber. præter. Iulius Clarus in §. testamentum quæst. 41. num. 2. Gomef. 1. resol. 11. Gudelinus lib. 2. de iur. nouis. cap. 8. Christinæus vol. 4. dec. 19. num. 5. Grot. lib. 2. manud. cap. 18. Schneid. & Vinnius in princ. tituli de inoffic. testam. Quid si enim filius violentas in patrem non intulerit manus; sed naufragio pereuntem, cum periculo possit eripere, non faciat, perindè exhæredari non poterit? At inquires odiosa est exhæredatio, & odia extendi prohibent leges, nullaq; interpretatione iuuari, l. cum quidam 19. D. de liber. & posthum. cap. odia, de regul. iur. in 6. Sed occurrat obiectis odia quidè interpretatione fouenda non esse; at legum mentem, etiam si de odiosis agat æqua esse interpretatione iuuanda; cum enim leges casus omnes complecti nequeant, ad similes semper extendi debent, l. 10. cum tribus sequentibus, l. idè 27. D. de legibus. Nequè hinc, inquit Vinnius, excipiendæ sunt leges pœnales; nam & illæ utiquè leges sunt, & obuia passim sunt responsa Iurisconsultorum ad hunc, quem diximus modum, leges publicorum iudiciorum Interpretantium.

Accedat, quod capti à piratis nostrorum temporum, qui plerumq; vel Mauri sunt, vel Turcæ, vt euenit in nostra hypothesi om-

T H E A T R V M

nia communia cùm captis à veris hostibus habent, vt pars ad-
uersa ingeniosè cùm Constantio probauit ex l. postliminij 5.
S. in pace, D. de captiuis, cùr igitur. & causam exhæredandi li-
beros parentum redemptionem negligentes, communem non
habebunt?

Sint igitur Schytæ, sint Trogloditæ, qui ingratis potiùs liberis fa-
ueant, quàm Ecclesiæ; at sub Italiæ Coelo sub hoc pietatis,
ac Religionis domicilio, nè memoretur quidè tam ingens
scelus. Coràm Hispano Principe Diuinæ causæ studiosissimo
non audeant impij, & in patrem, & in Religionem filij quid-
quàm afferre.

Contrà Filios, Don Ianuarius Suardus Primus Assessor.

Nescio quemadmodùm comparatum natura sit; vt ple-
rumquè quos maximè diligimus, oderimus quamma-
ximè. Amant Parentes filios; sed si vertatur in iram,
momento temporis charitas illa in natos reciditur, quæ
longo tempore adoleuit. Notæ sunt Thesei in Hyppolytum
voces:

*Non cernat ultrò lucidum Hyppolitus diem,
Adeatquè manes iuuenis irato patre.*

Et Constantini indignatio in Crisum filium:

*Indice parente causa dicenda est tibi,
Meliore causa turpior nunquàm foro
Audita terris*

Nec alia magis paternas armarunt manus vitia , quàm ingrati-
tudo , Illa Vrbes vertit in solitudines , seditiones plerumquè
parat , fratres vertit in Atreos , filios in parricidas , paren-
tes in hostes . Vt non mirum perindè sit concessisse iura pa-
rentibus non vnã , aut alteram ; sed quatuordecim causas
ingratitude , quarum si vna probetur , filius paterna
exutus hæreditate nulla querela iuuatur , nec inofficiosas
patris tabulas poterit accusare .

At hæc dant vltiò aduersarij , ea in re summam totius quæstio-
ni reponentes , Quod Iustinianus Imperator quatuordecim
tantum exhæredanti filios causas præscripsit , quas inter ea
non numeratur , quæ præsentis iudicio ansam præbuit , ca-
ptus scilicet à piratis parens , & per filiorum socordiam apud
illos defunctus ; sed occurrant obiectis , nec minùs Iustinia-
ni mentem illis obijciam , quam verba . Iustinianus , aiunt
illi , præter quatuordecim causas expressè alias afferri vetuit ;
at vereor nè textum Nouellæ 115. non intellexerint , qui in
hunc modum ratiocinantur . Appellant illi ad verba , quæ
in hanc sententiam protulit Iustinianus , *Vt præter ipsas nul-
li liceat ex alia lege ingratitude causas opponere , nisi quæ
in huius constitutionis serie continentur* . Clara quidè illa
sunt ; eorumq; verborum inquit Vinnius ad titulum inst. de
inoffic. testam. non alius sensus est , quàm quod non liceat
ex legibus antiquis causas opponere , quæ in dicta constitu-
tione nun continentur . Deus bone ! quàm expressè id fa-
tetur Iustinianus . *Sed quia* , inquit , *causas , ex quibus in-
grati liberi debeant iudicari , in diuersis legibus dispersas , & non
aperiè declaratas inuenimus : quarum aliqua nec dignæ nobis ad
ingratitude visæ sunt ; aliqua verò cum essent dignæ , præ-
termisæ sunt , ideo necessarium esse perspeximus eas nominatim
præsentis lege comprehendere : ut præter ipsas nulli liceat (non
quidè similes , aut grauiores ; nam hoc ex identitate ra-
tionis negare non poterat Iustinianus ; sed) ex alia lege ,
(nam aliarum veterum legum causas ipse iam abrogauerat)
ingratitude causas opponere , nisi quæ in huius constitutionis
serie*

T H E A T R V M

seriè cōtinentur, quasi diceret, si opponēdæ hæ causæ sunt ex lege, non ex alia lege opponi volumus, quàm ex nostra, nec perindè negamus, si pares occurrant, aut grauiores, eas opponi non posse.

Nec si quis Iustinianum roget, fuerit nè alia illi mens, nisi quam verbis expressit, aliud sibi propositum dicet. Alioqui filium exheredari voluisset, qui parenti leuem ob rixam manus fortalsè intulerit, eum verò, qui parenti inferri iniuriam fuerit, cum ipse prohibere potuerit, dignum paterna hæreditate existimasset. Esset perindè exheredandus, qui patrem accusaret; qui accusationem instruxerit, iuuerit pretio, consilijs, probationibus, paterna deberet hæreditate iuari. Exuendus hæredis nomine foret ille, qui patri insidiaretur, non ille, qui cum posset, non detexit insidias, Qui falsum testimonium in parentem non protulisset, paternis bonis non esset indignus, at qui alios, vt dicerent subornauerit, dignus foret. O vecordem, ò anilem sententiam.

At iniquis odiosa est exhereditatio, ac proindè interpretatione non adiuuanda, l. cum quidam 19. D. de liber. & posth. cap. odia de R. l. in 6, Nequè nos hanc cantilenam ignoramus, non sunt odijs interpretationes assuendæ cum de scriptura testamenti, vt inquit Vinnius, cum de facto exheredati, cum de voluntate exheredantis agitur; Cœterùm vbi de legis vi, atquè interpretatione disputatur, hoc semper legibus inherit, vt ex mente Legislatorum interpretationem recipiant, vt quia omnes casus, qui quandoque incidere possunt, comprehendere nequeunt, ad eas quoque res, & causas pertineant, quæ quandoque similes erunt, l. 10. cum trib. seqq. l. idè 27. D. de legibus, neque hinc excipiendæ sunt leges pœnales; nam & illæ vtiq. leges sunt, & obuia passim responsa Iureconsultorum sunt, etiam leges publicorum iudiciorum ad hunc, quem diximus, modum interpretantium, vt elegantissimè ratiocinatur Vinnius.

Ferendam igitur contrà impium filium sententiam puto, iustè crudelēs

deles inueniat Iudices, qui iniuste immanis in parentem fuit. Paterna illi denegentur bona, qui in miseri parentis caput tot mala comgefſit. Armentur in illum leges, qui à piratarum armis patrem non exemit. Naufragium paternæ hæreditatis ſentiat, qui paternam libertatem naufragam non adiuuit.

Contrà Filios, D. Hieronymus Lanfrancus Secundus Affeffor.

NON me Caspiæ genuerunt rupes, aut Hircanæ mihi tygrides vbera admouerunt, qui filiorum impietatem fouere audeam. immaniſſimi hominum hanc à natura non hauserunt immanitatem, vt miserrimis parentibus opem non ferant. Ecquis enim illos in ſuam non reſtituant Ciuitatem, à quibus cùm naſcerentur iura Ciuium ſortitus eſt? Quis in libertatem eum non aſſerat, cuius beneficio ei liberum eſſe contigit? exhæres igitur ſit ille, qui Dominus eſſe neſciuit. Sed quoniàm iure ſe tueri iniurius filius audet, quas in ſui fauorem ille leges putat eſſe, in eius odium conuertamus. Vnicum illi in Nouella 115. refugium eſt, ignarus eam ipſius etiàm cauſam iugulare. Ait ibi Iuſtinianus. *Si vnum de prædictis parentibus in captiuitate detineri contigerit, & eius liberi, ſiue omnes, ſiue vnus non feſtinauerint eum redimere: ſiquidem valuerit calamitatem captiuitatis euadere, in eius ſit poteſtate, vtrum hanc cauſam ingratitudinis teſtamento ſuo velit adſcribere.* Putat filius hæc verba ſibi litem adiudicare, & de captis à hoſtibus Iuſtinianum loqui, non de captis à piratis, cùm hoſtes ſint illi, quibus Populus Romanus publicè bellum indixit, I hoſtes, de captiu. I. hoſtes de V. S. ſed ità non ſunt piratæ, quibus nullum eſt publicè bellum indictum: perindè putant in ipſum, Imperatorem exhæredationis cauſas non extenſiſſe.

T H E A T R V M

Quambellè hætenùs parem in vtroquè casu rationem, parem facere exhæredationis causam demonstrarunt alij. Mihi de captis tam à hostibus, quàm à piratis Imperatorem loqui probandum est, quod si ostendero, iure contrà filium pronunciauero. Dabo igitur hostem esse, in quem publicè P. R. bellum indixit; sed negabo Iustinianum in d. nouel. 115. loqui de captis à hostibus; sed de captiuis, siuè à hostibus capti sint, siuè à piratis, cum possit quis esse captiuus, licet non à ijs capiatur, quibus publicè Populus Romanus bellum indixit; sed à ijs, cum quibus nobis pax est, vt sunt piratæ, ita est text. in l. postliminij 5. D. de captiu. & postlim. reuers. vbi ita loquitur Pomponius. *In pace quoquè postliminium datum est. Nam sic cum gente aliqua nequè hospitium, nequè fœdus amicitiae causa factum habemus, hi hostes quidem non sunt: quod autem ex nostro ad eos peruenit, illorum fit: & liber homo noster à eis captus, fit seruus eorum.* Quibus verbis aperte constat posse seruum (quem idem esse, ac captiuum nemo est qui nesciat) fieri illum, qui à piratis captus est. Igitur cum Iustinianus in d. nouel 115. loquatur de captiuis, consequens est non de captis tantum à hostibus; sed de captis etiàm à piratis sermonem habere: perindè ipsa iura, quæ pro se filius esse putabat, contrà illum ferendam esse sententiam manifestè satis euincunt.

Abeat igitur ingratus in parentem filius, nec contrà Ecchlesiam litem audeat instituere, qui stare aduersum se iura cognoscit; nec malè secum actum putet, si sola hæreditatis exclusionem punitur, qui non parentis tantum; sed vestra etiàm animaduersione dignus esset.

D. Iosephus de Palma Academiæ Princeps
sententiam contrà filium prò Ecchlesia
tulit in hæc verba :

HAftenùs, & pro filio, & prò Ecchlesia peroratum est satis. Mihi, quæ meæ sunt partes, Ecchlesiæ litem adiudicandam existimo, tum quia exheredari filius non ob 14. tantum causas, quas Imperator expressit in nouell. 115. sed ob grauiores, aut certè pares omninò potest, vt grauissimi Doctores senserunt Alexander conf. 203. num. 6. lib. 2. Iason in Auth. non licet, num. 7. C. de liber. præter. Ruin. conf. 74. num. 3. lib. 1. Ioan. Saison in consuet. Turon. tit. 27. art. 9. Bellon. in repetit. rubricæ, C. de edendo, num. 81. Iulius Clarus in §. testamentum, q. 41. num. 2. Gomes. 1. resol. 11. Gudel. 2. de iur. nouiss. cap. 8. Christin. vol. 4. dec. 19. nu. 5. Grot. 2. manu duct. 18. Ioan. Schacideu. & Arnold. Vinnius ad titulum inst. de inoff. testam. Ioan. Borch. in §. nominatim, inst. de exheredat. liberor. & alij communiter, ideoquè Menoch. lib. 2. de arbitr. iudic. centur. 3. casu 267. causas exheredationis arbitrio iudicis committendas censuit. ita enim de similibus, vt de expressis ferendum esse iudicium probat apertè tex. in cap. 1 §. 2. vers. sed qui- natura lib. 2. feudor. tit. 24. quæ fuit prima causa benef. amitt. Tum quia tex. in d. nouel. 115. non de captis à hostibus solùm; sed de captiuis simpliciter loquitur, quo nomine captos etiàm à piratis potissimum Mauricis, aut Thracibus comprehendi disertissimè probatur in allata nuper. l. 5. D. de captiu.

Et hoc aliquale Rhetorum Academiæ specimen tibi offerre libuit, Princeps Excellentissime, quæ tuis auspicijs in eam se dignitatem euasuram sperat, vt cæteris omnibus sit eloquentiæ palmam præceptura.

IMPRIMATUR

Gregorius Peccerillus Vicarius Generalis
Neapolitanus.

*Mag. Fr. Ioseph de Rubeis S.T.D. Ord. Min. Conuent. S. Francisci. Con-
sultor S. Officij, ac Eminentissimi Cardinalis PHILAMARINI
Theologus.*

Errata

Fol.1. multa illarum gentium.
Ibid. ignem
Ibid. Vlystem
Ibid. diggremur
Fol.2. quo
Fol.3. nonnunquam
Fol.8. innemorosum
Fol.10. Asia
Ibid. asseruarum
Fol.11. ingenti in religione
Fol.13. lacrymis
Ibid. aggressus
Fol.14. felicius
Fol.16. quem
Fol.17. Eraque
Fol.24. si cor,
Fol.25. coaciliasse
Fol.26. Lijeij
Fol.27. Neapolis?
Ibid. examini
Fol.32. Iaspis
Fol.35. vllis
Fol.37. perforaret
Ibid. Ast
Fol.40. reggressus
Fol.43. Cladianus
Fol.46. eius sunt signa
Ibid. aquarum
Fol.55. bipennium
Fol.60. Martam
F.63. at. iamtum
Ibid. iuceni
Fol.64. ignos
Ibid. moderator
Fol.93. quodammodo

Corrige

multa de illarum gentium moribus.
ignis
Vlystem
digredimur
quo
nonnunquam
in nemorosum
Asia
asseruatum
in religione, *nam* (ingenti) *abundat*)
lachrymis
agressus
felicius
quam
A Eraque
cor, *nam* (si) *abundat*
conciliasse
Lycij
Neapolis
exanimi
Iaspidem
vllis
perforare
Ast vbi
regressus
Claudianus
eius signa
aquam
bipennim
Martem
iamnunc
ingeni
ignes
moderatur
quodammodo

Verzameling
JAN DORR

